

DIPLOMAȚIE - IV -

nov. 1933 - 4 apr. 1934

Gvern IGDuca .14 nov.'33 .

Alegeri. Asasinarea lui Duca .

N.Titulescu -ministru de Externe

a) " Liga antirevizionistă " , Stelian Popescu , "Universul" (fondarea) , 28 nov.'33

("Universul" , an 50, nr. 326, 28 nov.'33)

Față de **mișcarea revizionistă** deslănțuită prin corupțiune și persuasiune de **națiunea maghiară** și pe care însăș **statul maghiar** o sprijină , fără să se dea în lături de la nici un sacrificiu, **ziarul " Universul"** care a pornit **mișcarea pacifistă -antirevizionistă**, crede că este o datorie națională să dea un caracter statornic redeșteptării naționale și în acest scop a întemeiat **" Liga Antirevizionistă Română "**

" Întinderea propagandei fără frâu, pornită de la **Budapesta** , din nenonorocire , capătă **aderențe și înt-unele centre internaționale induse în eroare** , de acțiunea fără scrupule a poporului maghiar

" În asemenea împrejurări, neamul românesc nu poate sta în inacțiune.

Pentru o apărare cât mai eficace a granițelor noastre , pe veci trasat de sângele sutelor de mii de morți , **"Universul"** a pus bazele **"Ligii antirevizioniste române"** ,

care are ca scop **redeșteptarea patriotismului legendar al neamului românesc** , găsirea **mijloacelor necesare de rezistență** și **lămurirea opiniei publice universale** , asupra drepturilor de necontestat ale neamului românesc asupra granițelor sale firești.

"Liga antirevizionistă română " se va organiza **în toate județele României** , pe veci întregite ; **toți bunii români** care simt cât de necesară este această solidarizare a sufletului românesc , sânt rugați **să trimită adeziunile lor la ziarul " Universul"** .

Organizarea o dorim cât mai grabnică , mai eficace, și mai temeinică " **Stelian Popescu**
Liga antirevizionistă / 28 nov.'33

b) Iuliu Maniu , sărbătoarea de la Bădăcin , 1 dec.'33

("Dimineața " , an 29, nr. 9.675, 3 dec.'33)

" **Fostul președintele PNȚ răspunde propagandei revizioniste a contelui Bethlen "** .
Iuliu Maniu / 1 dec.'33

▣ **România Mare**

▣ **Drepturi indestructibile**

"Noi sărbătorim astăzi **ziua în care s-a făcut România Mare** .
Avem **cea mai frumoasă țară din lume** , pentru care **mulți ne invidiază** ,
iar **alții ne dușmănesc**, vrând să ne ia ceea ce cu sânge am cucerit .
Suntem cu toții nespuse de fericiți când vedem că **această mare operă vă aparține**
și **o veți apăra** de orice vijelie , prin virtuțile dvs tinere .
Și o veți putea păstra pentru că **România Mare se întemeiază**
nu numai pe **voiața unanimă a neamului** și pe **unitatea de limbă** ,
ci pe **drepturi naționale , drepturi indestructibile**.
Și ceea ce a ieșit din **drepturi clare , din sacrificii și credință curată** , **nu poate pieri**.
Ne vom da ultima picătură de sânge, și ultima sclipire din sufletul nostru,
pentru că **nimeni să nu ne poată atinge**.
România Mare este un arbore mare înfipt în sufletul nostru .
Acest arbore nu dă numai fructe , ca să ne bucurăm de ele, ci trebuie să păstrăm și sămânța lui ,
din care să reiasă înfăptuiri cât mai glorioase pentru viitor. "
Iuliu Maniu / 1 dec.'33

▣ **Propaganda revizionistă maghiară**

▣ **Contele Bethlen : autonomia Ardealului ?!**

▣ **Confederația statelor Europei Centrale.**

" Când noi vedem , în această zi , că **dușmanii noștri se îndreaptă împotriva acestei înfăptuiri** ,suntem **hotărâți cu tărie să o apărăm**, dar, în același timp ,
ne gândim cu milă la slăbiciunea argumentelor.
"Suntem martorii unei **serii de conferințe ce se țin în străinătate , împotriva noastră**.
Însuși **contele Bethlen nu a avut îndrăzneala de a cere mai mult decât autonomia Ardealului** , căci chiar lor li se pare absurdă ideea
că **Ardealul și Banatul să mai poată fi alipite vreodată Ungariei** .
" Când azi toată lumea tinde **spre mari unități culturale și economice** , **contele Bethlen**
- în loc să se gândească la **o mare confederație a statelor din Europa Centrală** ,
păstrându-și suveranitatea și hotarele lor cu drepturi stabilite ,
pentru a salva statele dunărene și de situația lor economică atât de grea -
dovedește că ungurii n-au înțeles nimic din trecut, căci **a cere autonomia Ardealului , este o idee atât de imposibilă** , încât chiar lumea seriasă din Apus trebuie să se mire de felul de gândire rămas în urmă.
Atacurile ce se îndreaptă împotriva drepturilor indescriptibile ale națiunii noastre ,
trebuie imediat respinse , pentru ca nici o întârziere **să nu fie interpretată în detrimentul nostru** "

Iul.Manu / 1 dec.'33

c) Adeziuni la "Liga Antirevizionistă Română " , 4 dec.'33

("Universul" , an 50 , nr. 382, 4 dec.'33)

Inițiativa pentru organizarea **"Ligii Antirevizioniste Române"** a avut **un puternic răsunet**
în întreaga țară .Ea a **trezit instinctul de conservare al neamului** și a determinat
o energică reacțiune a întregii conștiințe românești împotriva uneltirilor revizioniste.
Numărul adeziunilor sosite **de pretutindeni** și din **toate straturile sociale** , crește zilnic.
Ziarul va publica, începând din acel moment, zilnic, **o rubrică cu adeziunile la Ligă**.
[-----]

C.I. Naumescu / dec.'33, retro '32

▣ **12.000 de avocați aderă la Ligă**

▣ Uniunea avocaților din România

"Uniunea avocaților din România, cea dintâi, în septembrie 1932, la Congresul general al avocaților ținut la Cluj, a protestat în contra tendințelor revizioniste ale țarilor ce ne-au fost dușmane în războiul pentru apărarea dreptății, salvarea civilizației și întocmirii statelor pe baza principiului naționalităților, care a adus dezrobirea popoarelor oprimate .

Prin glasul subscrisului, în calitate de președinte al Uniunii avocaților, spuneam atunci la Cluj, în numele baroului din România întregă :

< Ei trebuie să înțeleagă că cei 10.000.000 de voinici nu și-au lăsat oasele pe câmpul de luptă al marelui război, pentru ca, cu sângele lor, să cimenteze reconstruirea în vechile hotare a monarhiilor feudale, prăbușite din propria lor vină și care au fost înlocuite cu statele noi create sau întregite, pe baza principiului naționalității și autodeterminării popoarelor.

Ei trebuie să înțeleagă că tot atâtea milioane de invalizi, orfani și văduve de război nu și-au pierdut membrele corpului, nici pe părinții sau soții lor, pentru ca pe mădularele acestora să se așeze din nou tronurile dinastiilor răsturnate, pentru că au rămas neînțelegătoare a vremurilor moderne și nepăsătoare la cererile popoarelor pe care le stăpâneau și pe care le oprimbau . >

" Atunci ca și acum, noi avocații, față de acțiunea îndrăznească a dușmanilor neamului nostru, înțelegem să luptăm din toate puterile pentru menținerea unității și integrității statutului român, clădit și întregit pe baza drepturilor etnice ale poporului românesc, care în urma marelui război s-a unit în mod liber și spontan sub un singur sceptru, după suferințe seculare din partea străinilor cotropitori.

" Vă rog dar să luați act că cei 12.000 avocați români, se raliază cu trup și suflet la opera dvs și vă roagă, prin mine, să-i considerați ca membri ai Ligii antirevizioniste .

Primiți, vă rog, domnule director, asigurarea înaltei mele considerațiuni .
Președ. Uniunii avocaților din România, C.I. Naumescu "

----- Uniunea Avocaților / 4 dec.'33-----

Iuliu Moldovan / 4 dec.'33

▣ Asociația "Astra"

Din partea vechei asociațiuni de luptă și cultură națională, "Astra", s-a primit următoarea telegramă entuziastă :

" Felicitându-vă pentru inițiativa organizării "Ligii Antirevizioniste" ,

Rog fiți siguri de tot concursul "Astrei", dat prin secția ei specială creată în același scop, prin publicațiunile ce vor porni, începând cu ianuarie, ca și prin acțiunea permanentă a despărțămintelor sale " Prof. Iuliu Moldovan

----- "Astra" / 4 dec.'33-----

Sextil Pușcariu / Cluj, 1 dec.'33

▣ Frăția Ortodoxă Română din Ardeal

" Frăția ortodoxă română, ca asociație generală a românilor drept-credincioși din Ardeal și Banat, salută cu deosebită bucurie ideea înființării Ligii Antirevizionist și este gata să colaboreze la înființarea comitetelor de acțiune, spre a asigura, astfel, trăinicia mișcării și rezultatele ei rodnice .

Președ. prof.Sextil Pușcariu, Secretar, Ion Mateiu
Frăția Ortodoxă / 1 dec.'33

d) B.Brănișteanu : " Litvinov la Roma și Berlin ;
Rusia Sovietică și statele dictatoriale . "

("Adevărul " , an 47, nr. 15.315, 7 dec.'33)

[LD : notez acest articol pentru a sugera următorul fapt : nu se poate spune că , în opinia publică românească , cele **trei regimuri totalitare** - Rusia , Italia, Germania - nu erau văzute , de pe atunci, în lumina caracteristicilor lor congenitale că nu se știa, de pe atunci, de **terorismul - roșu, verde, brun** - care se răspândea și se înstăpâna în Europa .
Din acest p.d.v , corijenți - miopi sau oportuniști - pot apărea... **politicienii și diplomații**]

B.Brănișteanu / 7 dec.'33

▫ **Călătoria diplomatică a lui Litvinov.**

Litvinov a părăsit Roma, pentru a se întoarce, prin Berlin, la Moscova.

Se poate vorbi de **voiajul comisarului Afacerilor Străine ale Rusiei,**

ca de o adevărată călătorie triumfală .

La Paris, la Washington, i s-au făcut primiri solemne .

Dar **nicăeri onorurile** ce i s-au arătat , n-au întrecut pe cele din Italia .

A fost o adevărată primire regească .Un **vagon regal** i-a fost pus la dispoziție .

Ducele i-a oferit un prânz de gală. **Ambasada americană**, de asemenea.

Presa italiană a fost plină de comentarii care debordau de considerațiune, respect și cordială afecțiune. **Regele** însuși l-a primit în audiență .

Incidentul aceasta care **a pus față în față pe un bolșevic** , din principiu antimonarhic, cu un **suveran încoronat**, nu a fost îndeajuns relevant . **Poate că bolșevicul s-a jenat** , deși , **în materie de contrazicere , regimul bolșevic nu are ce să se jeneze .**

El a bătut toate recordurile , în materie de **oportunism politic,**

întreținând **raporturi diplomatice excelente**

tocmai cu acele guverne care procedează , cu cea mai mare violență ,

contra partizanilor săi din organizația internațională. [**Internaționala a III-a**]

Mai întâi, că Rusia nu se poate exclude din concertul marilor puteri ,

fiindcă, oricât s-ar deosebi în constituția ei politică și economică,

ea e legată de aceste puteri ,

prin **interesle de a asigura în toată lumea biruința comunismului,**

ceea ce nu-i posibil decât cu creșterea influenței sale internaționale .

Al doilea, că **fascismul și hitlerismul** nu sunt decât un inre mezzo ,

tranziția între regimul capitalist în plină descompunere ,

și regimul comunist , care ar fi singura salvare a civilizației umane.

Regimurile fasciste nu sunt, după părerea celor de la Moscova,

decât ultima sfortare a capitalismului de a depărta de la sine sfârșitul fatal.

B.Brănișteanu / 7 dec.'33

▫ **Regimuri totalitare ... marea teroare ...**

" În realitate , după cum am arătat de atâtea ori, între Rusia Sovietică , Italia fascistă și

Germania hitleristă , există, cu toate țelurile lor deosebite, **un mare interes comun.**

Toate aceste trei țări sânt **partizane ale guvernării autoritare** ,

toate **sunt dictatoriale**, toate sunt **contra drepturilor și libertăților cetățenești**,

toate **guvernează ca expresie a unui partid**, care se poate proclama identic cu națiunea,

fiindcă cei de altă părere , **nu le pot exprima** sau dacă încearcă să le exprime,

sunt închiși , după țară, **în insule [Italia] , în lagăre de concentrare [Germania] sau în Siberia [Rusia] .**

" Nu e oare caracteristic că d. Mussolini care , în propria lui țară ,

a exterminat în sensul propriu al cuvântului , pe **comuniști** și pe **socialiști**,

a invitat pe dl Litvinov ?

Că, pe când d Litvinov , după inițiativa ducelui,

se lăfăia prin vagoane regale și benchetua probabil cu Hitler,

tovarășii săi de idei , victimele propagandei moscovite,

se istovesc în închisori și în exil , întrucât nu zac sub pământ,
căzuți pe urma maltratărilor și asasinatelor
celor cu care ministrul călător al Rusiei Sovietice , ciocnește paharele ? "

B.Brănișteanu / 7 dec.'33 , retro '24, '29

▣ Greșeli în politica față de Moscova

"Și nu este bine să constatăm , în fața călătoriei triumfale a d-lui Litvinov, pe care nu mai departe decât acum 4 ani [1928? '29 ? '24 ?] , adversarii jurați ai Rusiei Sovietice , nu ar fi visat-o, că și în acest caz, democrația a făcut o mare greșală ?

Noi am spus-o de atunci , că multă vreme o țară ca Rusia - indiferent de regimul ce are , că nici cel țărănist nu a fost comod pentru vecini și pentru puterile europene -

nu va putea fi ignorată , căci ea , chiar numai și prin presiunea celor 160 milioane ce o compun , și prin așezarea ei călare pe două continente , este un factor fără de care lumea nu-și poate găsi echilibrul.

Am fost atâcați atunci pentru aceasta , cu furie , și am fost proclamați **bolșevici** .

Dar e dat ca toate inițiativele să scape democrației ,

și astfel, dl Mussolini a fost primul șef de guvern din Europa ,

care , după Germania înfrântă , a recunoscut Rusia Sovietică .

Sunt 10 ani de atunci. Nu ar fi fost, poate , o altă situație în Europa ,

dacă inițiativa aceasta ar fi fost a Franței, a Angliei , a Statelor Unite ale Americii ?

Căci cine poate spune dacă și în politică se verifică cuvântul Evangheliei ,

că cei din urmă vor fi cei dintâi ? **Și cine poate spune că**, dacă cei din urmă ar fi fost cei dintâi ,

însăși evoluția Rusiei bolșevice nu ar fi luat o altă îndrumare ?

Căci pe atunci, **acum zece ani, solicitările veneau de la Moscova .**

Azi lucrul trebuie constatat , ea este cea solicitată .

B.Brănișteanu / 7 dec.'33

▣ Rusia - reparația ca mare putere

" E natural că voiajul trumfal al d-lui Litvinov , preocupă și pasionează opinia publică a lumii întregi. Pentru aceleași motive pentru care **Rusia nu putea fi eliminată** în mod durabil

din concertul statelor lumii civilizate , pentru aceleași motive ,

reparația ei ca mare putere în concertul marilor puteri , e de o importanță epocală.

Ce s-a aranjat la Washington ? Ce, mai ales, la Roma, pare a fi o taină a cabinetelor .

Rusia bolșevică nu vrea să intre în Societatea Națiunilor ,

unde, cel puțin, **exista o publicitate a discuțiilor și deciziilor.**

Dar se acomodează perfect diplomației secrete ,

cum o preconizează d.Mussolini și -i place d-lui Hitler.

Căci însăși modul sibilic în care dl Litvinov a răspuns la întrebările ziariștilor ,

pe care i-a primit la Roma, arată că asupra convorbirilor avute și a hotărârilor luate

se păstrează secretul , sau, dacă voiți, se păstrează, deocamdată, secretul.

Atâta pare, deocamdată, a reieși că dl Litvinov a înlăturat încercarea ducelui

de a mijloci între Rusia Sovietică și d.Hitler.

Dar numai fiindcă între Rusia bolșevică și Germania hitleristă

există raporturi directe , și nu fiindcă Moscova ar avea vreo intenție

de a se manifesta împotriva barbariei hitleriste ,

măcar atâta cât s-a manifestat guvernul " burju" al Marii Britanii.

B.Brănișteanu / 7 dec.'33

▣ Rusia și revizionismul

" În ce privește revizuirea, d.Litvinov a spus că ea nu interesează Rusia , care nu a semnat tratatele de pace.

Telegraful oficial interpretează această declarație ca o politicoasă repudiere a tezei

revizioniste .

Noi înclinăm mai mult **a sublinia lipsa ei de precizie** , care este altfel pe linia tuturor formulărilor comisariatului afacerilor externe ale Rusiei bolșevice.

Ea poate fi interpretată și într-un fel și în altul.

În tot cazul, **ea nu este inspirată de politica absolut pacifică pe care Rusia Sovietică afirmă** , și prin organul d-lui Litvinov, **că o face.**

Căci **cum se poate un om politic dezinteresat de chestiunea revizionismului , când ea este decisivă pentru alternativa : pace sau război "**

B.Brănișteanu / 7 dec.'33

e.)Stelian Popescu - Seton Watson , răspuns : propaganda revizionistă , 10 dec.'33

("Universul" , an. 50, nr.338, 10 dec. 1933)

Răspuns la telegrama directorului " Univesului " :

"Răspund cu plăcere mesajului dvs și doresc să vă asigur că

agitația din presa ungară dă o impresie cu totul exagerată și neconformă

asupra **campaniei revizioniste din Anglia *** și asupra importanței ei.

"Contele Bethlen a fost primit cu curtenia datorată unui om de stat

care **a guvernat țara sa timp de 10 ani**, dar el n-a avut nici o recepție oficială sau încurajare

de orice fel ,și **opinia publică informată s-a ținut departe**

de atitudinea gazetelor britanice lipsite de subiecte de publicitate .

" E în special semnificativ faptul că **sprizjitorul său principal, sir Robert Gower,** este **o autoritate recunoscută în prevenirea cruzimii la animale , dar nu în politica internațională.**

"Socotesc discursul d-lui Maniu la Bădăcin ca o dovadă splendidă de solidaritate

națională a tuturor românilor , fără deosebire de partid, și sper cu încredere

că **generația tânără nu va fi împinsă , de o propagandă nescrupuloasă și rău informată**

a străinătății , **să nu întindă o mână de prietenie cetățenilor maghiari și germani**

și **să lucreze pentru cooperare între națiunile dunărene.**

"Vă voi trimite și un articol în chestia vizitei contelui Bethlen în Anglia. Seton Watson "

----- Watson / 10 dec.'34-----

Notă * O minoritate din Camera Comunleor (168 deputați) ,

în lipsa unor preocupări engleze mai serioase, **a primit sugestia propagandei maghiare și s-a declarat pentru revizuirea Tratatului de la Trianon.** Ca și când parlamentul britanic s-ar fi transformat în for suprem internațional, în drept să discute tratatele de pace !

Ce-ar fi ca Parlamentul românesc să propună o Moțiune în care să ceară retrocedarea coloniilor germane și eliberarea Dominioanelor din jugul britanic, deși , nici atunci, situația nu s-ar compara

... **Noi ne mulțumim cu vigoasa acțiune a Ligii Antirevizioniste ,**

fondata spontan de dir." Universului " , **la care aderăm din toată inima .**

rev." Parlamentul Românesc " , an IV, nr 129, 10 dec.'34 , p. 14 .

f.) "Liga Antirevizionistă " Constituirea .Statutele. Comitetul provizoriu . 10 dec.'33

("Universul" , an 50, nr 340, 12 dec.'34)

Adunarea s-a ținut la ziar , în **sala festivă** , duminică, ora 10dimineața .

Au participat **distinși intelectuali, reprezentanți ai forurilor academice și universitare ,**

liber profesioniști, asociații de cultură și propagandă națională, societăți profesionale,

Societatea scriitorilor Români, Barourile de Ilfov și Prahova .

Stelian Popescu /

▣ **Revizionismul maghiar**

Desgizând ședința, Stelian Popescu , inițiatorul Ligii, a făcut o **expunere asupra mișcării antirevizioniste** , arătând **terenul pe care l-a câștigat propaganda revizionistă maghiară** în Europa și chiar în America.

Sprrijinit pe date și fapte impresionante, d-sa a arătat cum , **utilizând toate mijloacele** - cu o tehnică superioară - **propaganda ungurească are adepți în Anglia, Italia ,** chiar și în **Franța**.

Ungurii cheltuiesc fonduri enorme și cu folos.

Au inundat lumea cu **hărți, broșuri, statistici, lucrări** tipărite în condițiuni superioare , care , **deși denaturează adevăruri istorice , impresionează, totuși, opinia publică.**

Actualmente, în Anglia , se colectează de către **comitete feminine ,** **sute de mii de adeziuni și iscălituri , în folosul tezei revizioniste maghare ."**

Stelian Popescu /

▣ **Pasivitatea românească**

▣ **Iluziile pacifiste**

▣ **Liga Națiunilor**

Departate de a reacționa și amețiți de iluziile păcii, noi românii n-am făcut nimic pentru **anihilarea acestei propagande** care ne prezintă ca pe rămășițele barbariei în Europa.

Guvernele noastre - invocând **temeinicia tratelor și garanțiile Ligii Națiunilor - au dovedit neînțelegere și regretabile ezitări.**

La propaganda maghiară , în loc să reacționăm , **am rămas pasivi**, pierzând simpatii și prilejuri unice de afirmare .

Conducătorii noștri și-au pus **prea multe speranțe în Liga Națiunilor .**

Fără a combate pe cei ce cred în eficacitatea Ligii Națiunilor, socotesc , însă, că pentru noi românii , cea mai mare garanție o oferă tot armata noastră.

Este cea mai mare greșeală să neglijăm armata din cauza acestei iluzii a păcii.

Întrecerea pe care o pun statele în a se înarma este cea mai bună indicație a primejdiei pe care o oferă aceste înarmări , pentru o **țară care se adoarme în iluziile păcii. "**

Stelian Popescu /

▣ **Liga antirevizionistă**

" **Străină de orice preocupări politice, Liga Antirevizionistă Română** , după cum vor arăta statutele ei, va constitui un **mijloc eficace de propagandă în străinătate** pentru ideea și drepturile poporului român.

" **În țară ea trebuie organizată** , pentru a pregăti o puternică solidarizare

a tuturor forțelor vii și conștiente ale națiunii ,

opunând rezistență oricărui atac îndreptat împotriva drepturilor istorice și teritoriale ale țării .

"În ea trebuie să intrăm străini de preocupările de partid politic ;

să intre **numai acei ce înțeleg să facă apostolat** pentru cauza cea mare a unității și existenței naționale .Li se va cere și o **minimă jertfă bănească : 1 leu pe lună**, mai puțin dect se dă unui sărac. Dar li se va pretinde , în schimb , **zel și luptă continuă** pentru a topi curentele ostile care cresc continuu împotriva noastră.

"Ne vom adresa în acest scop **foștilor luptători, părinților cu grijă de neam și de familie, tineretului** căruia îi revine un mare rol în cadrul Ligii.

Dacă Ungaria a înnebunit lumea cu propaganda ei, **noi trebuie să facem o operă de**

informare și de igienă morală, servind astfel dreptatea istorică

și marea cauză a păcii în omenire . "

G.Lungulescu - a citit textul **proiectului de statut** ,
aprobata în întregime de **întregă asistență** .

A fost ales

Comitetul Central al Ligii :

IPSPatriarh dr.Miron Cristea , Stelian Popescu, Mitropolții Bălan și Suciu ai Ardealului , Nectarie al Bucovinei, Pimen al Moldovei, Gurie al Basarbiei, IPSS Episcopul Nicolescu al Banatului, Alexandrina Cantacuzino (Femeile ortodoxe) , prof dr.Iuliu Moldovan (președintele "Astrei ") ,prof. Jean Cantacuzino, Gh.Țițeica, G.Marinescu , I.Găvănescu (Iași) , Silviu Dragomir (Cluj) ,C.Moroianu (rectorul Acad.comerciale Cluj) , dr.Voicu Nițescu (Uniunea voluntarilor ardeleni) , prof. dr. Dragomir Hurmuzescu (Federația copului didactic) , I.Nisipeanu (Asoc.prof. secundari) ,Corneliu Moldovanu (Soc.Scriitorilor Români) , g-ral I.Manolescu (Casele naționale) , Al.Săndulescu (Sindicatul ziaristilor) , Naumescu (Uniunea Avocaților) , prof.Marin Ștefănescu (Cultul Patriei) , I.Pelivan , etc etc

Cei prezenți au semnat actul de fondare și au dat delegație **av.Mihai Mora și I.Nedelescu** cu înțocmirea formelor pentru obținerea personalității juridice .

Liga Antirevizionistă / fondarea / 10 dec.'33

g) Stelian Popescu , Scopul Ligii Antirevizioniste , conferință radio , 21 dec.'33

("Universul" , an 50, nr. 350, 22 dec.'34)

De 15 ani Ungaria desfășoară dincolo de granițele ei , **cea mai intensă și mai sistematică propagandă revizionistă a tratatelor de pace .**

Mijloacele infinite de informație pe care le are ziarul "Universul" , m-au pus de multă vreme în măsură să cunosc ravagiile pe care le făcea contra noastră această propagandă în toate țările europene [-----] **Efectul acestei propgande** , nu numai în **Anglia și Italia** , dar și în **Franța și Spania** , este destul de puternic și vizibil.

Ungurii au căpătat de partea lor , o parte din **cele mai reprezentative ziare**

și pe unii dintre cei mai de seamă dintre **literații țărilor respective**. [-----]

Ungaria arecat acum câțiva ani, **Liga Revizionistă Maghiară .**

Noi am creat acum **Liga Antirevizionistă Română** . [-----]

Scopul Ligii :

A primit adevizuni cu zecile de mii ; [**Atenție LD ! :**]

LAR are ca scop "**să suplinească statul român,**

până ce el va fi în măsură să reacționeze cum trebuie ;

- a) Să dezvolte simțămintele de solidaritate și de rezistență românească organizată
- b) Să organizeze în țară și străinătate propagandă intensă pentru respectarea tratelor
- c) Să lucreze pentru întărirea legăturilor politice și sufletești cu statele amice și aliante ...
- d) Să lupte pentru întărirea conștiinței naționale
- e) Să combată propaganda și acțiunile tendențioase, din țară și de peste hotare
- f) Să informeze permanent opinai publică din țară și de peste hotare

Mijloace :

- a) Va constituie **nuclee și comitete de acțiune** în sate, comune și orașe.
- b) Va colabora cu orice **asociație patriotică , culturală sau profesională** , din țară și străinătate
- c) Va tipări și răspândi **lucrări de edificare și pregătire** a opiniei publice ...
- d) Va acorda **insigne și distincțiuni** spre a le stimula zelul ...
- e) Va organiza **manifestații publice** ...
- f) "Va lupta pentru **întărirea zonelor de frontiere** ...

Stelian Popescu / 21 dec.'34

1.) Iul.Maniu, Întrunirea electorală PNT, organiz.București, sala Tomis, 18 dec.'33

("Dimineața" , an 29, nr.9.691, 19 dec.'33)

Iuliu Maniu / 18 dec.'33

▫ Politica externă

" Ori , în politica externă , **dacă** străinătatea vede că în țara aceasta sunt două puteri , va pierde încrederea , pentru că nu poate ști care va fi într-un moment mai tare .

O fi mai tare primul ministru [Maniu] , ori ministrul de Interne [Mihalache] , ori prefectul de poliție ! [Marinescu] Va fi mai tare secretarul general al partidului și membru apreciat de toată lumea din cabinet [Madgearu] , sau o fi mai tare redactorul camarilei ! [Puiu Dumitrescu ?]

Din aceste lucruri ies încurcături extraordinare .De aici urmează , în mod dureros , că astăzi **opinia publică a lumii începe** - Har Domnului , numai începe și va reuși națiunea română să pună capăt acestui început -

Începe a se clătina în încrederea sa față de țara românească.

Să nu uităm un lucru :

unitatea noastră națională am câștigat-o în baza a trei factori hotărâtori.

[LD : în sfârșit , este **noua idee- forță** cu care **Maniu revine în arena politică !**]

Întâi am câștigat-o prin **conștiința vitejiei și spiritului de sacrificiu al Vechiului Regat** , care **n-a pregetat** să pună întreaga sa existență în joc pentru a realiza acest ideal.

N-a pregetat a-și sacrifica sute de mii de suflete și , pe de altă parte , **n-a pregetat** a-și pune în joc întreaga sa bogăție și bună stare , care a fost jefuită de oștirile dușmane.

Al doilea , în baza **conștiinței naționale și a eroismului poporului românesc** din provinciile unite

[**Al treilea**] Dar , toate acestea n-ar fi fost suficiente , dacă **opinia publică mondială n-ar fi avut încredere și apreciere bună față de poporul românesc.**

Trebuie , prin urmare , **să le păstrăm toate trei** , dacă vrem să ne menținem țara aceasta , frumoasă . **Oricare faptă săvârșită în țara noastră vecinii noștri o văd mai bine decât cum o vedem noi.** Fiecare act de incoerență nestabilitate și fiecare act de ilegalitate de intoleranță Fiecare măsură nedreaptă este văzută acolo și

fiecare fapt de această natură **scade din autoritatea națiunii române și din încrederea de care avem atât de mare lipsă înaintea lumii civilizate ."**

Iul.Manu / 18 dec.'33

2.) IGDuca , interview acordat ziarului " Paris Soir" , 19 dec.'33

("Dimineața " , an 29 , nr. 9693 , 21 dec.'33)

[LD : supratitlurile îmi aparțin .Atenție la grija pentru **responsabilitatea națională** : nu aduce pe tapet "moștenirea" guvernului precedent .

Uluiitor : transformă înapoierea economică a României , față de alte țări , în avantaj , în privilegiu , în condițiile crizei economice .

Cu toate acestea ... **optimismul său "diplomatic"** , denotă grija de a nu prezenta situația în culori prea sumbre .Diferența de limbaj (față de discursul intern) este , de-a-dreptul , impresionantă .

În ce privește politica externă , **o notă de luciditate** (față de ipotezele PNȚ) , privind ... confederații "dunărene" , "balcanice" , sau euro-centrale...]

Paris , 19.(Rador) .Ziarul "Paris Soir" publică un **interview cu IGDuca** , președ. Consiliului de miniștri . Iată extul declarațiilor sale :

[-----]

Politica externă tradițională ; Antirevizionism

" Din punctul de vedere al politicii internaționale , **drumul României este trasat în întregime.** Ea va urma în viitor , ca și în trecut , **politica sa de colaborare cu aliații săi** și de **înțelegere** cu toți acei cari urmează o politică de pace și de **respect al tratatelor existente.** "**Pacifică prin convingere** , ca și prin necesitate , România va fi foarte fericită să-și unească eforturile ei cu ale acelor care voiesc să păzească lumea de o nouă conflagrație , care , evident , nu poate fi decât **o catastrofă generală.**

Ea nu va ezita în schimb să combată cu hotărâre pe toți acei cari , **sub pretextul revizuirii tratatelor** , urmăresc de fapt răsturnarea complectă a **ordinei stabilite în urma războiului**

mondial."

Confederația "dunăreană" : irealizabilă !

S-a vorbit mult în ultima vreme de o **confederație dunăreană** [la noi, Iuliu Maniu , Madgearu ș.a] **Politicește, noi nu vedem cum ar putea fi realizată această idee ,**
cel puțin pentru moment .

Pe terenul economic suntem în schimb **întotdeauna gata să încheiem înțelegeri** care ar putea apropia țările din Europa Centrală și ar putea contribui, de asemenea, să le permită a rezista mai bine la consecințele crizei care s-a deslănțuit în lumea întreagă. **"Același lucru și în ce privește Balcanii** .Opera de apropiere politică care este urmată în acest moment , va găsi totdeauna **un spirit sincer** în opinia publică românească, care dorește **stabilitatea unei păci durabile la toate frontierele sale.**

Legăturile cu Rusia

" Este îmbucurător că **Rusia Sovietică** , care atât de multă vreme s-a îndoit de intențiile pacifice ale României, **și-a dat seama** că nu este și nu poate fi **vreo intenție agresivă față de ea. [!!!]**
"Pactul de la Londra pentru definirea agresorului tinde la restabilirea de relații normale și de bună vecinătate între cele două țări , care nu doresc altceva , nici una nici alta , decât să urmărească cu ideologii, evident diferite , fericirea popoarelor lor."

Pacifism

" **Situația generală a Europei nu este, firește, aceea care ar fi de dorit și care ar putea fi** nădăjduită a doua zi după război. Dar nu trebuie să ne pierdem nădejdea.
Idealul păcii va triumfa la urma urmelor **asupra spiritului războinic al umanității ;** în căutarea de formule noi, care să-i permită să învingă dificultățile actuale , el va ieși, sunt convins, întărit și purificat din criza neliniștitoare prin care trece astăzi."
IGDuca / 19 dec.'33

3) Mareșal Al.Averescu, declarații, Iași, 19 dec.'33

("Adevărul " , 20 dec.'33 ; "Universul" , 21 dec.'33)

Averescu / 19 dec.'33

▣ **Hitler , antisemitismul, anticomunismul**

/ **Hitler** - așa cum li se întâmplă multor oameni politici -
a fost silit să-și schimbe ideile o dată cu venirea la putere .
Astfel, pe vremea când era în opoziție, **teza sa de căpetenie era antisemitismul.**
De când se află în fruntea Germaniei, **nu mai combate pe evrei, ci combate comunismul.**
Indirect, lovește însă și pe evrei , deoarece mulți evrei sunt comuniști.
În orice caz, nu se poate spune că ideea dominantă a guvernării actuale în Germania ar fi antisemitismul.

/ **Hitler nu este împotriva Ligii Națiunilor**, ci numai Mussolini s-a pronunțat astfel.

Dacă Hitler s-a retras din Ligă, este pentru că Germania avea o situație inferioară pe care n-o mai poate tolera . (" Adevărul ") [-----]

Averescu / 19 dec.'33

▣ **Titulescu**

Politica externă promovată de Titulescu este **profund greșită ;**

Titulescu este "mai mult poet decât diplomat "

Toată **Mica Antantă nu-i decât poezie .** ("Adevărul ")

Averescu / 19 dec.'33

▣ **Asasinarea lui IGDuca .**

Vezi fișier Guvern și PNL

// implicarea, învinovățirea, evocarea numelui lui Titulescu //

4.) Iul. Maniu : Luptele românilor din Ardeal , conferință radio, 24 ian.'34

("Adevărul" , an 48, nr. 15.357, 27 ian. 1934 + foto Maniu - pagină întregă)

("Lupta " , an XIII, nr.3676, 27 ian.'34)

Maniu / 24 ian.'34

▣ Confederație sud-est europeană

[LD : atenție ! **visul-deziderat a lui Maniu pentru o confederație sud-europeană ... mi se pare mai mult un amestec de regret tardiv pentru despărțirea de conglomeratul austro-ungar și alipirea de România !**

Nu aş ridică la rang de viziune europeanistă acest deziderat .

Sau, în orice caz, o prea curândă abandonare a ideii de stat național ,
într-o vreme când revizionismele făceau ravagii .]

“ Nu trebuie să lăsăm epuizate țintele noastre naționale , prin realizarea unității noastre de stat.
Vai de neamurile cari nu știu să-și propună încontinuu , noi și noi ținte de realizat .

Să sprijinim și să ocrotim pe frații noștri iubiți rămași peste hotare ,
care odată și odată ne vor prinde bine acolo unde sunt.

Să cultivăm și să înfăptuim înalte idealuri ale civilizației umane,
să realizăm marea idee de pace a omenirii și, în acest scop,
să încheiem legături strânse cu toate națiunile și statele care ne înconjoară ,
indiferent de ceea ce ne-a putut depărți odată.

În mijlocul emulației grozave dintre popoare , azi mai mult decât oricând ,
trebuie să propagăm ideea înfrățirii lor,
a cărei expresie concretă trebuie să fie în curând o puternică confederație ,
care va trebui **să cuprindă în sine toate statele din sud-estul Europei.**

Țara noastră, situată atât de admirabil geograficește ,
va trebui **să fie în centrul acestei acțiuni,**
altfel va fi târâtă de alții , în serviciul scopurilor lor.”

Maniu / 24 ian.'34

5.a) C.Argetoianu , replică la zvonuri : Dictatură ?! , 27 ian.'34

Schimbarea politici externe ? !

("Dimineața" , 27 ian.'34)

[-----]

Astfel, **C.Argetoianu** , într-o scrisoare trimisă "Adevărului" ,
prin care **respinge afirmațiile "Agenției Sud-Est"**

relativ la pretinsa sa tendință de a forma un "guvern de dictatură " ,
arată că n-a fost vorba de tratative cu d-nii mareșal Averescu și Gh.Brătianu ,
ci numai de tendința partidelor agrare de a se uni pe baza unui program comun.

[-----]

C.Argetoianu / 26 ian.'34

▣ Scrisoarea - către "Adevărul"

Ca urmare la **Notița** pe care ați binevoit a o publica în ziarul dvs. , și **pentru a pune la punct**
informațiile Agenției Sud-Est , apărute în ziarul " Le Temps" din 20 ian.1934 ,
vă rog să **bine-voiți a-mi acorda ospitalitatea "Adevărului" .**

[-----]

Tot materialul informativ debitat de Agenția Sud-Est este de domeniul fanteziei;
trebuie să fie **cineva lipsit de bun-simț ca să invente un guvern de dictatură ,** prezidat de
gral Averescu , și compus din d-nii Goga, dr.Lupu, Iunian , Gh.Brătianu și subsemnatul,
plus câțiva generali desemnați de Rege . "

C.Argetoianu / 26 ian.'34

▫ **Politica externă.**

Dacă " Sud-Estul " , atât de scump d-lui Titulescu , s-ar fi mărginit la asemena fleacuri , nu m-aş fi gândit nici un moment să intervin.

Nu pot lăsa, însă, fără o energică protestare ,insinuaţiunile părţii finale din informaţia oficinei pseudo-pariziene.

Atât eu , cât şi prietenii mei , suntem **prezentaţi ca protagonişti anulării datoriilor** (pentru cetitorii francezi , nu ar fi vorba decât de datoriile externe ale statului) -

o prostie peste care trec, dar, mai ales,

ca reprezentanţii unei politici externe opuse celei de azi.

Aici nu mai este vorba de prostie, ci de rea credinţă.

Ne întrebăm **ce interese slujeşte Agenţia Sud-est şi patronii ei, încercând să prezinte pe conducătorii a 6 partide din România ,**

ca ostili sistemului nostru de alianţe ?

Prietenii şi alianţele noastre de după război, începând cu Mica Înţelegere , **sunt patrimoniul naţiei întregi**, iar nu poatrimoniul particular al unuia sau altuia.

Politica noastră externă este bine fixată şi determinările ei nu depind de prezenţa sau de absenţa nimănui din guvernul Ţării.

Aceasta trebuie să se ştie, şi pentru ca să se ştie lămurit,

vom aduce chestiunea înaintea parlamentului.

Primiţi vă rog ... C.Argetoianu "

C.Argetoianu / protest -desmniţire / 26 ian.'34

5.b) Vasile Marin , Crez de generaţie, Colecţia " Europa, Munchen, 1977 ,

ediţia a IV-a (reimprimare după ed.a II-a Bucureşti, Tipografia "Bucovina" IETotouţiu)

V.Marin / iarna 1934

▫ **Scrisoare către N.Iorga (p. 79-34)**

[**LD :este unul din cele mai elocvente documente** de sorginte legionară, privind asasinarea lui Duca şi represiunea ce a urmat .

Este , de asemeni, expresia unei stări psihologice existente în lumea legionară , după asasinat , şi înainte ca procesul să se fi judecat .]

Doc.integral fişier Garda de Fier VII -scrieri

[-----]

" Şi cazul meu este cazul tuturor acelor care stau închişi ,

pe temeiriile **participării la un complot confecţionat ad-hoc.**

Şi nu este inutil, cred, **să se ştie acestea de către Ţară**, de către Ţara cea adevărată, care nu este numaidecât şi oficială. **E bine să se ştie că**, în vreme ce **prin surle internaţionale** , gras plătite din anemiatul buget al ţării, **se celebrează prin banchete şi şedinţe < epocale >**, cu **fotografi şi radiodifuzare , pactomania titulesciană,**

din vina aceluiaş Titulescu , a cărui condiţie de totdeauna a fost < **să nu se amestece în treburile interne** >, **zac prin beciuri şi forturi umede , sute de români tineri,** voinici la minte şi la trup.

" Pentru ţara cea adevărată am scris rândurile acestea.

Şi pentru aceea **le-am adresat lui N.Iorga .Care**, oricât s-ar fi supărat uneori pe unii din noi, pentru mici mojicii scrise cu impertinenţa vârstei şi nu cu capul,

nu rămâne mai puţin dascălul cu autoritate , al nostru, al tuturor "

Vasile Marin / iarna 1934

Vasile Marin / iarna 1934

▫ **Scrisoare către Charles Maurras (p. 93- 100)**

[**LD : scrisoarea este în original, în l.franceză. Traduc liber câteva din opiniile transmise ,tot în legătură cu asasinarea lui Duca şi represiunea Gărzii de Fier]**

Rânduri dintr-o țară în care **un tragic atentat politic** a atras atenția europeană .
Cel ce le scrie , **un tânăr intelectual , membru activ al acelei organizații**
din care făceau parte **cei ce au atentat la viața lui IG Duca** .

El a reușit, până în prezent, **să se sustragă** sinistrei represiuni , prin care **sute de tineri**,
de intelectuali , **șefi și animatori ai Gărzii de Fier**, sufereau de frig și de foame ,
fiind **tratați mai rău ca niște criminali**,
pentru simpla vină că servesc cu devotament **o cauză politică**.

Acestor militanți naționaliști - printre care prof.universitari, ziariști, avocați, doctori, ingineri -
zac în închisori, fără mandate de arestare, și li **se înscenează " un complot "** ,
cu documente "fabricate" de Siguranța Generală , pentru **a suprima mișcarea ,**
floarea tineretului și elita intelectuală naționalistă.

El scrie în numele lui și al tineretului care iubește Franța, "adevărata Franță " ,
așa cum s-a revelat a fi **" Actions Franc,aise "** [**Acțiunea Franceză**]
și articolele sale din revista Acțiunii.

Evenimentele relative la România, la Garda de Fier, au fost interpretate de **presa franceză**
într-o **manieră inexactă și părtinitoare**, pentru a justifica măsurile arbitrare și abuzurile fără
precedent pe care le-a comis guvernul Duca.

Garda de Fier a fost prezentată ca o **organizație teroristă** , susținută **cu banii și ideile**
naționalism-socialismului hitlerist, care intenționează să instaureze o **dictatură devotată**
Germaniei . Aceste calomnii, în absența altor informații , au dus în eroare oamniia politici
și opinia publică franceză. *" La Garde de Fer est une **organisation politique nationaliste** ,
dont l'idéologie **est inspirée par un facisme adapté aux besoins et aux aspirations**
de la Roumanie ; c'est une **organisations et aux aspirations** de la Roumanie ;
c'est une **organisation chrétienne , antijudaïque et antimac, onique**
et elle a connu , ces derni`eres années , une **popularité croissante parmi le masses** "*

Ea a reușit să învingă în alegerile parțiale din 1930 și 1931, toate partidele coalizate ,
trimițând în 1932, 5 deputați în Parlament, cu toate abuzurile și ingerințele elctorale.
Ziarele care favorizau Garda , **"Calendarul "** și **"Cuvântul"** se vindeau imediat ,
iar revista **" Axa "** era foarte cerută. **Grupuri compacte de intelectuali** ,
cereau **intrarea în Gardă**. Numele șefului nostru, **Corneliu Zelea Codreanu**,
care a făcut studii la Grenoble, era pe buzele tuturor, fiind considerat ca un **" salvator "** .
Aceste succese , au alarmat vechile partide, mai ales PNL și PNȚ .

*

Guvernul defunctului Duca, ajutat de **finanța internațională** , în special de "Banca din Paris și
a Țărilor de Jos" , și **cu protecția cabinetului masonic a lui M.Chautemps**,
având **garanția lui Titulescu** - unul din **reprezentanții bancherilor internaționali în România -**
a propus Regelui să suprima Garda de Fier.

Regele, la sugestia lui Titulescu, a **numit guv.Duca**, care , din primele zile **a atăcat Garda** ,
cu ajutorul poliției , a jandarmeriei și a presei evreești (*Dimineața, Adevărul, Lupta, Timpul etc*)
Sub aceste auspicii a **început campania electorală din nov.'33** .

Membrii Gărzii de Fier, au fost **arestați ilegal, bătuți, torturați, maltratați** .

La Constanța , a **fast omorât studentul Virgil Teodorescu**.

Acest asasinat a provocat o **manifestație a studenților naționaliști din Iași**,
pe care poliția i-a dispersat și alți legionari au fost asasinați de poliție : **C.Niță** (Iași) ,
N.Bălăianu (Giurgiu) . **România s-a găsit în pragul unui război civil**.

"Calendarul " , apoi **"Cuvântul" au fost suprimate ;**

*

În ciuda acestor obstacole, Garda de Fier a reușit să depună candidaturile în 65 de
circumscripții , din cele 77 existente. Acest succes eclactant, **a înfricoșat cabinetul Duca**.
Prea aservită și-a întezit tirul de **calomnii la adresa Gărzii** .

Printre altele, că ar fi fost **subvenționată de Hitler**.

Se ignora faptul că, fratele premierului actual, Tătăărăscu, **Ștefan Tătăărăscu**,
în calitate de șef al **P. Naționalist-Socialist** din România ,
fusesse primit de **Hitler, Goring, Rosenberg** , și vorbise la **Radio-Berlin**
personaj care a fuzionat , ulterior, cu partidul lui Goga ...

Se ignora și faptul că și **Gh.Cuza** - unul din liderii LANC - fusesse primit și el

de Hitler și de Goring.

Numai Garda - care nu avusese nici un contact cu Germania, care respinsese cartelul cu Fabrizious (gruparea sașilor hitleriști) **era etichetată de " hitleristă " !**

*

În noaptea de 9 / 10 dec. '33, ultima zi de depunere a listelor de candidați, Guvernul, reunit în ședință de Consiliu , a luat **decizia ca Garda să fie dizolvată.**

Au urmat arestările, confiscările de persoane - peste 5.000 - închisorile.

"Calendarul" și "Cuvântul" au somat organele judiciare să intervină. **Au fost suspendate.**

Astfel a câștigat alegerile guv.Duca.

*

Legionarii, la bunul plac al guv.Duca, **au fost cuprinși de o sfântă indignare** contra in justiției , a abuzurilor, a anchetelor, a calomniilor. În aceste condiții, nu este de mirare că **unii membri legionari**, într-un **exces de suferință și revoltă**, **au recurs la gesturi extreme.**

Singuri, fără să consulte gruparea ,fără să consulte pe nimeni, **ei l-au executat pe IGDuca, Duca a fost victima unei monstruoziități la care el însăși prezidase.**

Ei au văzut în IGDuca nu omul, ci primul ministru , șeful de guvern .

După atentat, succesorul lui Duca, **Tătărăscu** (fratele șefului Partidului nazist din România) a instituit **starea de urgență, cenzura și teroarea.**

Acum se pregătește **simulacrul de proces** în care sunt **deferți justiției militare, luptătorii Gărzii.** [-----]

*

lată pentru ce , **eu mă adresez dvs** , care reprezentați în ochii mei **adevărata Franță**, cea pe care **noi o iubim și o respectăm**,

nu Franța d-lui Blum, Chautemps, Dalimier, Stawisky,

și eu sper ca această adevărată Franță, va crede că Garda de Fier ,

care va fi , de sigur, **judecată și condamnată,**

" n'est coupable d'autre chose que du délit de popularité et de crime de patriotisme "

Noi facem apel la tribunalul fiecărei conștiințe oneste , fiind convingși de cauza noastră. noi așteptăm , în ciuda suferințelor prezente, recunoașterea viitorului și judecata istoriei.

Vasile Marin / iarna 1934

Guvern Tătărăscu .Legislatura I.Sesiunea ordinară. 1 febr.'34

▣ **Mesajul Regal , 1 febr.'34**

Vezi la fișier Guvern

▣ **Răspunsul la Mesaj, 17 febr.'34**

6.a.) Încheierea pactului Balcanic , 10 februarie 1934

("Adevărul" , "Facla")

▣ **Marea manifestație pacifistă de la Atena**

▣ **Discursuri : Titulescu, Jeftici, Maximos , Tewfic Rujdy**

("Facla" , an Xiii, nr. 913, 13 febr.'34)

Atena.10.(Rador) La dineul oferit de guvernul elen cu ocazia semnării Pactului de Înțelegere

Balcanică, miniștrii de externe au rostit următoarele discursuri :

- **Maximos** : "Guvernul elen se bucură că vede reuniți în jurul acestei mese pe **eminenții făuritori ai operei mărețe** care a fost terminată astăzi .
Prin pactul de înțelegere balcanică , desigur,
nu am putut să realizăm în totalitatea lor rezultatele pe care **popoarele noastre** și **apostolii ideii balcanice le-au cerut** .
Unanimitatea sentimentelor care ne unesc, a trebuit în mod necesar ,
să sufere ajustări riguroase , impuse de realitatea situației și în vederea armonizării gândirilor și intereselor popoarelor noastre ."
- **Jeftici** : "Sperăm și dorim sincer ca această **operă de înțelegere balcanică să reunească toate popoarele din Balcani**,
pentru a contribui la crearea unei **atmosfere de încredere internațională**.
Întărind pacea în Balcani, avem siguranța de a fi sprijinit considerabil **pacea generală** , care constituie **un mare ideal al omenirii contemporane**"
- **Titulescu** : " **Ideea** care ne-a călăuzit pe noi, făuritorii înțelegerii balcanice, **este simplă**.
Noi suntem dornici de pace. Dar știm că **pacea reală își are izvorul în încredere și încrederea își are izvorul său în stabilitate**.
Prima stabilitate pe care un stat o caută , nu în interesul său egoist, ci în interesul general, **este stabilitatea frontierelor sale**.
De la noile tratate de pace , **grație unei exagerări și unei violențe blânde**, [?!]
făcute asupra **anumitor dispozițiuni nevinovate** [?!] ,
s-a creat pentru o anumită categorie de state [?!] **un regim bizar și special** . [?!]
Tratatul de la Atena este , înainte de toate, **un gest poruncit de instinctul de conservare** .
Tratatul de la Atena **este o operă de realism politic** ,
care **servește pacea cu mult mai mult decât pactele** în care **limbajul de vată sau vag** [?!]
și generozitatea se amestecă între ele până într-atât ,
încât nu se știe totdeauna dacă dispozițiunile lor iau sau dau ceva "
- **Tewfic Ruidy Bey** : pactul pe care l-am semnat astăzi în frumoasa capitală milenară a țării prietene , **deschide o eră** la care aspiră popoarele noastre .[---]
Mă asociez la apelul care se desprinde din atmosfera reuniunii noastre , și, mai ales, la **apelul făcut de vecinii noștri** , a căror situație geografică constituie,
pentru a mă exprima astfel, **o trăsătură de unire mai mult între noi** ,
și să adresez , e pe pământul ospitalier al acestei țări, care este și astăzi , ca și odinioară, pământul înțelepciunii , **același apel "**

▣ **Nicolae Titulescu** : **declarații la conferință de presă** , 11 febr-'34

("Adevărul" , an 48, nr. 15.371, 13 febr.'34)

[LD : nu mi-am propus să tratez chestiunea ca un episod din istoria diplomației române.

Pentru aceasta , există numeroase lucrări, sinteze și monografii.

Eu încerc să sondez impactul asupra contemporanilor , dimensiunea evenimentului în mentalitatea epocii , și, prin ele, înlănțuirea consecințelor care au decurs din ele.

Trebuie , de aceea , să fac un efort pentru a ignora , pe cât posibil, ceea ce viitorul

- necunoscut pentru actorii epocii , dar cunoscut pentru mine - urma să confirme sau să infirme .

Adică să reconstitui o atmosferă , să redau un fapt de conștiință valabil pentru oamenii anului 1934 ... ceea ce este destul de hazardat . Supratitlurile îmi aparțin.

Parantezele , semnele în roșu ,și comentariile îmi aparțin]

Atena , 11 (Rador) .D.Nicolae Titulescu , ministrul Afacerilor Străine al României, primind azi după amiază la ora 5 pe reprezentanții presei ateniene și străine ,

le-a făcut următoarele **declarații** :

Titulescu / 11 febr.'34

▣ **Pactul = instrument de securitate preventivă**

- Țin înainte de toate să **mulțumesc poporului atenian** de primirea călduroasă pe care a binevoit să ne-o facă și **atmosfera de simpatie** cu care n-a încetat să ne înconjoare de la sosirea noastră. Cred că noi **am servit cu fidelitate aspirațiunile națiunii elene** , **semnând**

tratatul de la Atena.

" Acest tratat este în adevăr unul din instrumentele de pace cele mai puternice [?!] pe care putem să ni-l dăm. Scopul pe care autorii săi l-au urmărit este să debaraseze națiunile semnatare de grija frontierelor lor [?!], pentru ca ele să se poată să se dedea în liniște muncii creatoare , care , singură poate să permită lumii să iasă din grozava criză generală care s-a abătut asupra ei .

" Soarta omului este să trăiască , și să nu moară . [?!] Ocupația lui trebuie să fie munca, și nu distrugerea prin provocarea războiului . Nimic nu ar putea mai bine să evite un război , decât faptul de a face să se știe în mod limpede și în timp util , de oricare agresor eventual, că dacă și-ar pune în execuție planurile , s-ar izbi de o forță atât de superioară , încât ar fi nimicuit de ea . [?!]

"Aceasta este adevărata concepție a securității , care trebuie să fie preventivă , iar nu represivă. Dacă ajunge cineva la represiune, înseamnă că prevențiunea n-a fost suficientă.

Din fericire, nu mai este acesta cazul pentru popoarele balcanice [?!] de la semnarea tratatului de la Atena .

Titulescu / 11 febr.'34

▣ **Tratatul = alianță balcanică deschisă**

" **Tratatul nostru este deschis adeziunii tuturor popoarelor balcanice** care vor să accepte în mod loial stipulațiile sale .

Inutil să mai spun că **acest tratat nu este îndreptat împotriva nimănui.**

A spune că avem intenții agresive , pentru că voim să ne apărăm frontierele împotriva războiului, este **tot atât de absurd** ca și a spune că **cineva are intenții subversive** fiindcă **îmbracă o manta** ca să se apere de frig .

"Dar **pactul de înțelegere balcanică** , prin comunitatea de interese pe care a creat-o între semnatarii lui, și între aceștia și viitorii aderenți, cărora inima noastră vrea să le facă credit , **trebuie să servească la bază dezvoltării relațiilor interbalcanice în toate domeniile.** **Datoria oamenilor de stat balcanici este să se dedea acestei sarcini cu zel.**

Fiecare dintre țările noastre are **surplusuri de produse sau de mărfuri** care , cu puțină bunăvoință, **ar putea găsi debușuri în celelate țări.**

"Dacă la această juxtapunere de interese, care depinde de noi să le regulăm în avantajul nostru reciproc, adăugăm **identitatea aspirațiilor noastre intelectuale** , **rod al unui lung trecut comun** , suntem aduși în mod legitim la concluzia că , **dacă pentru securitate , tratatul de la Atena este un punct de sosire, pentru viața interbalcanică el constituie un punct de plecare ."**

Ziaristii prezenți au făcut d-lui Titulescu o călduroasă manifestație de simpatie , aplaudând fără încetare diversele pasagii ale declarațiilor.

La urmă, reprezentanții presei au pus diferite întrebări , la care d-sa a răspuns pe larg :

Titulescu / 11 febr.'34

▣ **Pactul Balcanic : nu revizuire !**

▣ **Art 19 din statutul Ligii Națiunilor.**

- un ziarist a întrebat dacă prin faptul că pactul împiedică revizuirea tratatelor, acest pact nu este în contradicție cu art.19 din pactul Societății Națiunilor ?

- **Titulescu : Nu, art 19 este o facultate nu o obligațiune.**

Când Franța și Germania s-au înțeles definitiv asupra Alsaciei și Lorenei, prin Tratatul de la Locarno, n-au violat , nici una nici alta , pactul Societății Națiunilor. Delfel, art.19 prevede numai reexaminarea clauzelor neaplicabile.

Dar chiar dacă art- 19 ar permite revizuirea teritorială, ea nu se poate face **decât cu consimțământul părții interesate** .

**Or , Înțelegerea Balcanică , întocmai ca și Mica Înțelegere , spune :
< Nu vrem revizuire . >**

Dacă după această declarație categorică , un stat ne-ar mai chema la Geneva pentru a cere revizuirea, el ar semăna foarte mult cu

!) un bărbat care ar vrea să ia în căsătorie o femeie care îi răspunde < nu > , și pe care , totuși, acest bărbat ar duce-o cu forța în fața ofițerului de stare civilă pentru ca să răspundă cu un < nu > oficial .

!) Vă întreb dacă, după o asemenea procedare , ar mai putea exista prietenie între aceste două persoane.

Cum ar putea să existe prietenie între cele două stat care ar proceda la fel ? "
Pactul Balcanic / 10 febr.'34

6.b) Apelul PSD în apărarea democrației din Austria , 16 febr.'34

("Dimineața" , an 30, nr. 9749, 17 febr.'34)

Partidele social - democrate din țările Miciei Antante

au făcut un demers colectiv pe lângă guvernele lor ,

cerând intervenția pentru menținerea regimului democratic în Austria.

Din partea socialiștilor români , d-nii **Lotar Rădăceanu, Flueraș, Jumanca și Eft.Gherman** au prezentat ieri d-lui prim-ministru Tătărașcu următoarea adresă :

" **Domnule prim-ministru ,**

Evenimentele care se desfășoară în **Austria** , în urma tentativei dictatoriale a guvernului Dollfuss , sunt de natură a interesa nu numai prin repercusiunile lor asupra regimului intern al republicii austriece , ci , mai ales,

prin gravele probleme externe pe care le pune pe tapet în mod acut .

În situația actuală a Europei , este un fapt necontestat că existența Austriei,

ca stat independent și democrat , este de un interes fundamental

pentru menținerea păcii internaționale.

"De aceea considerăm că statul român și Mica Antantă , din care el face parte, trebuie să urmărească cu îngrijorare întâmplările din Austria

și schimbările ce se produc în politica ei internă , considerând că

orientarea politicii externe a fiecărui stat , și mai ales a Austriei , în situația ei de astăzi , este în direcția dependență de directivele politicii interne.

Dacă Austria - cu toate tatonările și apropierea făcute mai ales în ultimul timp -

n-a aderat până acum în mod efectiv și direct la politica războinică preconizată de statele cu regim fascist , cauza a fost că nu dispăruse încă complet regimul democratic.

Acest regim democratic care îngăduia participarea maselor largi la conducerea Statutului, le-a îngăduit , totodată , a împiedica ca Austria să devină un instrument al tendințelor politice străine de interesele ei proprii.

Instaurarea unui regim dictatorial antrenează , în mod evident , primejdii grave în aceste direcții .

Hitlerizarea Austriei sau fascizarea ei, inevitabilă , fie una fie alta , după înfrângerea democrației , va provoca , desigur , un conflict armat .

Barbariile fără de seamă pe care le săvârșește guvernul Dollfuss contra unui popor care-și apără în mod eroic regimul legal și libertățile , constituie cel mai elocvent indiciu pentru spiritul care-și va face drum în politica lui , dacă se admite să fie înlăturată ultima stavilă a primejdiei .

Menținerea unei Austrii independente și democrate , nu este deci o chestiune care

interesează numai poporul austriac , ci o chestiune de palpitant interes internațional , pe lângă care nu pot trece statele cealalte și , în special, nu poate trece Mica Antantă.

Pornind de la aceste considerațiuni , **credem** , domnule prim-ministru,

că se impune ca România să intervină ea însăși și să determine și un demers

colectiv al Miciei Antante pentru menținerea regimului democrat în Austria, singurul care

poate asigura independența Austriei și , prin aceasta, însăși pacea Europei. " (**urmează semnăturile**)

PSD / - Austria / 17 febr '34)

7.a) Octavian Goga (PNA), discurs la mesaj, 24 febr.'34

(DAD, MO 11, șed. din 24 febr.'34, p. 422- 425)

[LD : foarte interesant discurs ! Cu o primă parte în care predomină ironia și stilul opoziționistului "de serviciu" - care a și fost aprobat de toată opoziția ! - apoi, un atac de substanță la adresa democrației , a principiilor sale sacrosante, a instituțiilor sale, într-un cuvânt la negarea regimului politic în care evoluase România după Unire , culminând cu diagnosticul demonstrației : **România prerevoluționară** .

Discursul marchează , fără echivoc, convertirea lui Goga la o doctrină autoritaristă, antidemocratică, naționalistă, xenofobă , având ca stindard deloc original, deviza : "România , Românilor ! "]

Octavian Goga / 24 febr.'34

▫ Politică externă ?!

" Este un adevărat miraj a cărui culme strălucitoare nu este atinsă decât după ce , printr-o lungă înșiruire a victoriilor noastre diplomatice din ultimii ani, cunoscute nouă din ziarul "Universul" , se enunță , în sfârșit, cel mai proaspăt triumf, menit să dea o tărie de granit consolidării noastre internaționale :

< prin tratatul iscălit la 17 octombrie 1933, la Ankara , se cheazășuește pacea și amicitia perpetuă între Turcia și România>

(ilaritate pe unele bănci ale opoziției)

" Bucurați-vă domnilor, că limanul fericirii noastre a fost atins !

- Ionescu -Brăila : Și Ștefan cel Mare era de părerea aceasta !

- Goga : Bucurați-vă că sunteți de acord cu Ștefan cel Mare și lăsați-mă să citesc mai departe !

(ilaritate la opoziție) O.Goga / 24 febr.'34

7.b) Gh.Brătianu (PNL) , discurs la mesaj, 24 febr.'34

(DAD, MO 11, șed. din 24 febr.'34, p. 425- 428)

G.Brătianu / 24 febr.'34

▫ Mesajul Regal

▫ Adresa de răspuns

Discuția Mesajului înseamnă examinarea situației generale politice și definirea atitudinii partidelor opozante față de concepția și metodele guvernului .

[-----]

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▫ Programul economic

[-----]

"Ceea ce reține însă, de pe acum, întreaga noastră atenție , atunci când se amintește cu atâta grijă împlinirea a trei sferturi de veac de la înfăptuirea Unirii ,este apărarea constantă a independenței economice și politice a statului național , moștenire pe care generațiile a căror amintire o slăvim, ne-au lăsat- o întregă și neștirbită. (Aplauze la PNL-georgist)

" În această privință, nu găsim , nici în Mesaj, nici în proiectul de Răspuns la Mesaj al acestei Adunări, o aluzie la problema , atât de importantă și de complexă,

a datoriilor externe ale statului român, nici vreo lămurire a prezenței experților , care , de câțva timp, examinează posibilitățile financiare și capacitatea de plată a țării .

Nu s-a încheiat anul de când , în Camera trecută,

vorbind împotriva Acordului de colaborare tehnică a statului român cu Societatea Națiunilor ,

întruneam aplauzele reprezentanților **acestei majorități** , din care ,
cei mai mulți se află **astăzi pe banca ministerială** , atunci când **afirmam** că :

**< Oricât s-ar fi accentuat , în ultimii ani , internaționalizarea vieții statului ,
oricât de mult s-ar fi strâns legăturile de interdependență economică ,
de la un capăt la altul celălalt al globului , sunt margini înlăuntrul cărora
voința națiunii nu poate fi îngrădită de nimeni . >**
(**Aplauze la PNL-georgist**)

**Ea are datoria să-și apere acest patrimoniu moral,
cu aceeași stăruință cu care își menține hotarul ! "**

Ce s-a schimbat de la data acestor dezbateri ?

Oare **trebuie să ne arătăm satisfăcuți că experții ,
care ne cer să strângem și mai tare surubul fiscal ,**

pentru **a achita în întregime dobânzile** urcate ale împrumuturilor din anii de belșug și risipă , **nu
reprezintă Societatea Națiunilor ,**

ci ne sunt trimiși direct de creditorii noștri ?

**Controlul lor asupra finanțelor publice , ce ni s-a impus , cu toate străduințele din decembrie
['33] , ale fostului ministru de Finanțe [Vict.Antonescu] este oare mai acceptabil decât acela
al colaboratorilor "tehnic" de la Geneva ?**

**Independența economică a țării este mai puțin compromisă ,
de supravegherea acestor experți străini , decât de a celorlalți ?**

De la început am afirmat convingerea că **România trebuie să condiționeze**
voința ei sinceră de a-și respecta angajamentele ,
de posibilitatea și de mijloacele ei de plată.

**Dar , nu ni se poate pretinde să rămânem zdrobiți sub povara obligațiunilor ,
atunci când nu se manifestă în jurul nostru și cu deosebire , din partea țărilor creditoare , nici
o intenție de a ne ușura această sarcină **sau****

de a spori **puterea de desfacere a unei producțiuni stânjenite "**

(**Aplauze la PNL-georgist**)

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▫ **Politica externă**

▫ **Decalaj economic : țări agrare - țări industriale**

[**LD** : este interesant cum , în toate dezbaterile politice , **erau sesizate diverse aspecte
deficitare ale politicii externe românești** , dar ... în concluzii se vorbea de **unanimitatea
aprobării acestei politici !**

Zelul pe care l-a depus Titulescu pentru obținerea acestui calificativ ,
ar merita o mai adecvată analiză istorică , dar atât de tare este înrădăcinată
preamărirea politicii titulesciene , în posteritate ,

încât orice aluzie este imediat taxată de ... " x" eroare , "x" păcate" etc etc.

**Mă voi strădui să demonetizez aceste automatisme istoriografice ,
pentru că ... nu numai "fasciștii" l-au criticat pe Titulescu !**

dar oricine îl critica , devenea automat , ... " inamic" , "adversar" , "dușman "]

" Problemele economice se leagă strâns de acelea ale politicii noastre externe.

Nu este locul să examinăm aici pe larg această politică ,

**deși Mesajul înșiră cu un lux deosebit de date , de localități , de amănunte ,
diferitele pacte de alianță și de neagresiune , încheiate în ultimul timp.**

"De sigur , **alianțele și înțelegerile internaționale** , care ne garantează hotarele în toată
întinderea teritoriului României , **sunt binevenite** , atunci când **adaugă o nouă chezășie de
stabilitate și de liniște** dezvoltării viitoare a țării și ordinei noi a Europei.

**Dincolo de formele protocolare , alianțele au , însă , de obicei ,
un îndoit conținut : militar și economic.**

De cel militar , în starea în care ne aflăm azi , prefer să nu mai vorbesc astăzi în această incintă ;
mi-am spus cuvântul la vreme . [**afacerea Skoda !**]

Dacă însă este vorba să examinăm foloasele pe care aceste acorduri le aduc economiei naționale , nu putem să nu relevăm contrazicerea gravă în care se află , de câțiva ani, politica externă a acestei țări.

" Ni s-a făgăduit , de pildă, prin pactul Micei Înțelegeri, o organizare temeinică a colaborării economice

între cele două țări agricole, România și Jugoslavia , și Cehoslovacia, **stat industrial.** Constatăm astăzi că, departe de a se fi ajuns la un acord pentru tarifele protecționiste care ne îngreunau exportul , Cehoslovacia și-a devalorizat moneda , trecând astfel în tabăra opusă stabilizării .

Consincința poate fi un **damping industrial** , cu cele mai serioase urmări pentru propriile noastre întreprinderi și, în orice caz, un dezechilibru monetar , înlăuntrul Micei Înțelegeri .

De aceea, dacă din punct de vedere politic, pactul celor trei țări n-a întâmpinat obiecțiuni și își păstrează întreaga rațiune de existență ,

în fața primejdiilor care amenință așezarea teritorială a Europei Centrale , din punct de vedere economic ,

el prezintă toate inconvenientele unei înțelegeri fără obiect.

" Aceeași constatare o facem cu privire la legăturile noastre cu alte țări din Apusul , ca și din centrul Europei.

Din Raportul recent al Consiliului de administrație al **Băncii Naționale** , culegem observația că valoarea tonei de mărfuri importate n-a scăzut decât cu 5% , în ultimii patru ani de criză , pe când cea a tonei exportate s-a prăbușit cu 60% .

Nimic mai elocvent decât aceste cifre [!!!] [dă exemple din raport]

Față de aceste grave lovituri aduse valorificării produselor noastre și de pedicile din ce în ce mai mari puse de țările industriale , în calea exportului nostru, **România a menținut un tarif vamal** care , în medie , nu depășește 15 % din valoarea mărfurilor, iar în cazuri izolate , nu întrece niciodată 50-70 % din valoarea articolelor de import.

Astfel, **România s-a menținut** , în tot timpul acestei perioade atât de critice, în cadrul angajamentelor repetate ,

luate la conferințele internaționale , privitor la tarifele vamale , în timp ce , toate țările cumpărătoare au părăsit această politică și au lovit comerțul nostru exterior cu taxe, care au sdruncinat considerabil valoarea producției noastre vândute în străinătate și, deci, și posibilitățile noastre de plată."

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▣ **Controlul financiar străin.**

" Am acceptat acum cinci ani [1929] , introducând un anumit regim de stabilizare al monedei, o serie de **măsuri de control** asupra activității noastre economice și financiare.

Se dovedește astăzi, în mod limpede , după zguduirile grozave ale crizei, că concursul ce ni s-a dat din afară a fost insuficient și

sarcina ce ni s-a impus, prea grea.

Trebuie să rămânem prizonierii unor angajamente , pe care am rămas singurii a le respecta ?

Trebuie să sacrificăm independența noastră economică,

să știrbim , poate , și independența noastră politică,

să sacrificăm rostul institutului nostru de emisiune și

să-l oprim de la funcțiunea sa normală,

pentru că astfel dictează, nu interesele noastre,

ci cerințele experților și consilierilor tehnici ?

Trebuie să împingem paradoxul respectului unilateral al contractului ,

până a lăsa să ni se taie , ca de un Schylok, din trupul nostru , măsura de carne ,

nesocotind sângele cald al circulației economice

care dă viață întregului organism al națiunii ? "

[-----]

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▫ Tradiția națională a PNL

" Răspunsul la această întrebare , ni-l dă tradiția politică a acestui stat național și unitar și directiva însăși a întemeietorilor săi.

Liberali prin crezul lor politic , ca și prin concepțiile economice ale timpului lor, ei au știut să rămână naționali, în împrejurări hotărâtoare .

"Nici pentru generația Congresului din Berlin, nici pentru cea a Conferinței din Versailles, ambiția de a fi socotit un < mare european > ,

n-a precumpănit o singură clipă asupra grijei statornice de a apăra , în orice împrejurare , interesele românești "

(aplauze la PNL-georgist)

" Din vicisitudinile istoriei, noi am rămas ca un stat național și nu putem trăi decât ca stat național. Partidul Național Liberal, al cărui putere covârșitoare în aceste înfăptuiri este mai presus de orice ură și orice controversă, nu poate rupe , în această privință , legătura sa cu tradiția ce stă la temelia existenței sale, care astăzi se afirmă ca principala sa rațiune de a fi. Ideea națională, care a fost forța spirituală a întemeierii acestui stat, rămâne și forța consolidării sale."

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

8.) Virgil Madgearu , Declarația PNT la mesaj, 24 febr.

(DAD, MO 11, șed. din 23 febr.'34, p. 428- 431)

[LD : Ca de obicei, acordul cu trei puncte : Coroana, Armata și politica externă.]

Virgil Madgearu / 24 febr.'34

▫ Politica externă

" Examinând Adresa la Răspuns la Mesajul Tronului , PNT ia act cu satisfacție de partea referitoare la politica noastră externă . Politica noastră externă , politică de pace , de bună vecinătate , de siguranță garantată prin bunele relațiuni ce întreținem cu toate statele , prin strânsa noastră colaborare cu Societatea Națiunilor și prin cerdința și lealitatea care întăresc alianțele noastre firești , este astăzi politica noastră națională.

"PNT a contribuit , cu toată convingerea și cu cel mai deplin succes , la desăvârșirea acestor politici naționale , ale căror ultime rezultate sunt enumerate în mesajul Regal , și anume :

organizarea mai strânsă a colaborării noastre politice și economice cu aliații noștri din Europa Centrală ; precizarea politicii noastre de pace și bună înțelegere cu URSS , politică urmată în deplină solidaritate cu Polonia și Mica Antantă și , în sfârșit , încheierea Pactului

Balcanic " (aplauze la PNT)

Madgearu / 23 febr.'34

▫ Problemele economico-financiare

[-----]

Echilibrarea balanței comerciale

" Prin politica de contingetare a importului și controlul devizelor, am izbutit să realizăm o balanță comercială activă ,

iar prin inaugurarea politicii de reducere a cuponului datoriei publice externe,

am obținut o economie de 3 miliarde și jumătate , izbutind astfel , nu numai să degrevăm bugetul public, ci să îndrumăm economia națională către un echilibru al bugetului de plăți

[-----]

Intentție : consolidarea rezistenței

" Acest program era în concepția noastră numai o etapă de consolidare a forței de rezistență a statului și a economiei naționale , în fața prăbușirilor devastatoare priciunuite de criza

economică mondială. Pregăteam , astfel , țara ca **să poată face față împrejurărilor economice și monetare** (**întreruperi , sgomot la PNL**) [-----]

Intenție : valorificarea produselor agricole

" În sfârșit , ținând seama de **difficultățile crescânde ale plasării produselor agricole și de ineficacitatea măsurilor de politică comercială curentă , ne propunem a organiza , sub controlul statului , valorificarea principalelor produse naționale și îndrumarea exportului .** " [-----]

Madgearu / 24 febr ' 34

▫ **Planul de viitor preconizat de PNTJ la cădere ...**

"**Probleme noi au survenit , iar marile prefaceri în raporturile internaționale impun reexaminarea programelor și măsurilor radicale , în opera de ridicare culturală , socială și economică a satelor și orașelor .**

Partidul Național -Țărănesc înțelege **să se angajeze la o nouă luptă**[-----]
Virgil Madgearu / 24 febr.'34

9.) ACCuza , discurs la mesaj , 2 mart.'34

(DAD , MO 16 , șed. de vineri , 2 mart.'34 , p. 543 - 553)

LD : discurs foarte lung. Pentru sistematizare , am dat titluri , subtitluri problematice : ACCuza / 2 mart.'34

▫ **Parlamentul = tribună de confruntare .**

" Veți zice dvs : **dar cine hotărăște în materia aceasta ?**

Zici dta "doctrină " , zici "caracter" ; dar **cine stabilește normele lor ?**

Aici venim la **această instituție** , care ne interesează în grad așa de înalt și pe care , cu toată grija , **trebuie s-o păstrăm** așa cum este , **instituția parlamentară "** (**aplauze la LANC**)

"În fața instituției parlamentare se valorifică doctrinele , programele adevărate și caracterele.

Fiecare este supus aici unei critici severe .

Pe cât este mai severă critica , pe atât este mai utilă.

De aceea formulăm critici severe și caracterelor , și acelora care au pretenția să conducă destinele țării , și **a mijloacelor** cu care aceștia **pretind să le conducă.**" [-----]

ACCuza / 2 martie '34

▫ **Politica externă**

" Nu mai insist decâ asupra unui **ultim punct** , de o însemnătate covârșitoare , cu privire la **politica externă** .

< Politica noastră externă având ca ideal pacea și intangibilitatea pe veci a granițelor țării , nu poate conoaște nici schimbări nici șovăiri. >

Cum , d-lor ? Totul se mișcă în lumea asta , în domeniul politicii externe se mișcă totul , și **d-ta nu cunoști nici schimbări , nici șovăiri** , când este vorba de existența nației tale ?

Apoi în aceasta constă politica , să știi să te schimbi când situația s-a schimbat , și să nu șovăești când este vorba de existența nației tale. Trebuie să știi să te adaptezi împrejurărilor.

Pactul Balcanic

" De pildă , când noi ne ducem la Atena pentru a semna **Pactul Balcanic** -

pactele sunt o minunăție , **se joacă diplomații și scriu tot felul de condițiuni** în pacte , care , într-adevăr nu vor avea **nici o valoare** , decât de **petece de hârtie**

. Căci în momentul când va fi vorba de existența unei națiuni ,

atunci va trebui să **treci cu tunurile și baionetele peste aceste condițiuni** .

În același moment, de pildă, se producea schimbarea de la Viena .
D-ta **nu trebuie să ții seama de schimbarea de la Viena ?** [-----]
cum poți să zici că **nu te schimbi** , și că fără șovăire **rămâi același ?** "

Liga Națiunilor

La urmă, dl.Titeanu , care putea să zică și d-sa :< eu nu sunt eu ! > (**ilaritate**)
[LD > **aluzie la afirmația lui Iorga**] - a mai spus-o un mare om de stat , încât este o mare onoare pentru dl.Titeanu - d-sa **vine și reproduce faimoasa laudă, totdeauna neschimbată în fraza stereotipă cu privire la Liga Națiunilor :**

**< Încrezătoare în geniul , în drepturile și rolul său,
România înțelege să conlucreze la cooperarea internațională , mărturisind ,
încă o dată, credința sa în idealul Societății Națiunilor și în necesitatea păcii >**

"Dar d-ta , dle raportor, **știi care este idealul Societății Națiunilor ?**

- **Voci : A jidanilor !** (**mare ilaritate - notează stenograma**)

- **ACCuza :** " Ați spus-o dvs . Când a venit **Take Ionescu** , pentru prima oară, cu Societatea Națiunilor , pe banca ministerială - mi se pare că **era la 1922** , când, se înțelege, lumea nu avea experiență în această privință - eu am definit-o zicând textual :

< Liga Națiunilor este Liga Jidanilor , pentru stăpânirea națiunilor > (**aplauze LANC**)

Până acum , **dovada s-a făcut că nu are alt caracter și alt ideal** , și această dovadă se face în **paguba noastră** .O dovadă este și trimiterea experților Ligii Națiunilor .

Vă întreb : **ce caută experții Ligii Națiunilor ?** Noi credeam că Liga Națiunilor este o societate umanitară de pace universală , și , deodată, din mijlocul Ligii Națiunilor se ridică **experți cari sunt trimiși în România pentru a jigni profund simțul nostru de demnitate** (**aplauze LANC**)

Nu este vina lor, nici a Societății Națiunilor, **este vina acelora care i-au primit și nu i-au dat imediat afară ."**

[**L D :Cu asta termină critica Raportului și trece la prezentarea doctrinei național-creștine**]
[-----]

ACCuza / 2 mart.'34

▣ **Mertitele LANC**

▣ **Curentul naționalist-creștin**

[**LD : AC Cuza nu-și asumă gratuit aceste merite . Indiferent de evoluții ulterioare, în România curentul naționalist a fost cultivat de PND, apoi de LANC** , separațiile având, și ele, explicația lor.

Foarte interesantă mi se pare remarca privind minoritățile câștigate la această curent]

"Această organizație , întemeiată în 1923, ce a făcut până azi ?

A fost ea utilă sau nu a fost ? Aceasta este întrebarea.

Ce pretinde Liga Apărării Național Creștine că a realizat până azi ?

ACCuza / 2 mart.'34

▣ **Merit LANC -**

▣ **Educația naționalist -creștină a tineretului**

Pretinde că a dat o îndrumare tinerimii românești , în conformitate cu **ordinea statului și cu interesele naționale** .

Căci , pe când tinerimea universitară înainte era sub stăpânirea ideilor comunisto

-anarhice, azi domină în tinerimea universitară , în mod covârșitor,

curentul ideilor naționaliste creștine , de ordine.

Este acesta **un rău** pentru stat , sau este **un bine** ?

[-----]

ACCuza / 2 mart.'34

▣ **Merit LANC -**

▣ Combaterea comunismului

" Propaganda noastră a servit în deosebi la **înlăturarea comunismului**.
Ca dovadă, de îndată ce au văzut aceste elemente că noi suntem prizoniți

[-----]

D-lor , de îndată ce s-a văzut că se luau măsuri de prigoană contra noastră,
comunismul și-a ridicat capul și iată ce **broșuri** au început să se răspândească acolo .
Iată **câteva puncte din programul comunist** , înșirată în această tipăritură roșie,
purtând **emblema sovietică , secera și ciocanul** :

**< Nici un ban impozit guvernului burghez al cametei , teroarei și războiului ;
exproprierea fără plată a pământurilor boierești , mănăstirești și regești ,
și împărțirea lor fără plată , împreună cu inventarul ,
țăranului fără pământ sau cu pământ puțin ;
autodeterminarea poporului subjugaț până la despărțirea de statul Român ;
România Sovietică ! >**

"Iată programul comunist , iată **consecințele măsurilor luate de dvs** ,
căci îndată ce ați pornit cu măsuri în contra noastră singurii care putem păzi și garanta ordinea
prin însăși propaganda noastră , de sigur că **acești comuniști și-au ridicat capul , amenințând
și primejduind viața statului**.

Și atunci, **se vede că este un interes superior de stat ca Liga Apărării Naționale Creștine
să fie lăsată liberă**. Dvs sunteți stăpâni să nu o lăsați liberă , dacă voiți ;

dar aceasta pe răspunderea dvs " (aplauze LANC) [-----]

ACCuza / 2 mart.'34

▣ Merit LANC -

▣ Refacerea statului național românesc

- **ACCuza** : Die subsecretar de stat , **ultimul nostru folos** , ultimul nostru **aport la viața
economică și socială** a acestei țări , știți care este ? - și aici este marea problemă.

Noi lucrăm conștient la refacerea statului național românesc

- așa cum îl prevede Constituția - **idee care a căzut în desuetudine** ,
pentru ca toți **străinii** , și în deosebi **jidanii** , să se ridice deasupra și să tindă la desființarea
caracterului statului național român , pentru ca noi , apoi , să luptăm cu sacrificiul vieților
noastre pentru a-l restabili.

Dar , dlor deputați , ce spune Constituția ? Constituția zice :

< Art.1 Regatul României este un stat național , unitar și indivizibil >

Vă întreb și eu pe dvs : **oare este astăzi România un stat național , unitar și indivizibil ?**

Comparați ceea ce este cu ceea ce zice Constituția mai departe :

< Art.3. Teritoriul României nu se poate coloniza cu populațiuni de gintă străină >

Vă întreb eu pe dvs : **cum s-a colonizat teritoriul României
cu populațiunea de gintă străină a jidanilor ?**

"Prin urmare , **noi suntem amenințați în însăși existența noastră și
suntem datori să apărăm existența acestei națiuni**."

Programul LANC

" Cu aceasta ajung la expunerea **programului Ligii Apărării Naționale Creștine** ,
în care vom arăta **măsurile** pe care le considerăm absolut necesare pentru
restabilirea suveranității națiunii românești , pe pământul ei , România .

ACCuza / 2 mart.'32

▣ A doua reformă esențială dorită de LANC

▣ Reforma financiară

" Starea de astăzi a finanțelor este o adevărată rușine și o apăsare asupra bieților contribuabilor ,
care nu mai pot rezista la atâtea sarcini. [-----] **Dar ele sunt isvorâte** , după toate aparențele ,

din poruncile experților străini, care vin și cotrobăesc la Ministerul de Finanțe, ca să ne spună dacă mai putem plăti sau nu mai putem plăti !

Aceasta **este o rușine**, d-lor deputați, **pe care nu o mai putem tolera**. Ce ste atunci de făcut ?

Este de luat o măsură generală, **de suspendat plata cuponului**,

de **revizuire a tuturor datoriilor** și de **scădere a procentelor cămătărești**, pe care nu le mai putem plăti. **Acesta este răspunsul** pe care trebuie să-l dăm, iar **nu să stăm cu experții de vorbă**.

Noi avem banii în mână, noi trebuie să avem în vedere în primul rând demnitatea statului românesc. Ceea ce avem de plătit, vom plăti, dar nu să ni se cotrobăiască prin lăzi.

Nici în timpul turcilor nu a fost o asemenea situație ! (aplauze LANC)

Prin urmare, reforma financiară se reduce la desființarea desăvârșită a oricărei înrâuriri străine în finanțele noastre și revenirea la revizuirea datoriilor și la reducerea procentelor cămătărești, prin care indivizii aceștia jefuiesc, în adevăratul sens al cuvântului, nația românească " [.....]

ACCuza / 2 mart.'34

▣ Programul LANC : rezolvarea problemei jidănești

LD : este ceva nou, soluția : eliminarea ! Este oferit exemplul Germaniei și laudat Hitler. Parlamentul tace . Nu i se mai strigă, ca altădată ... "nu mai voim să auzim numele lui Hitler" și nici nu se mai râde !]

[-----]

"Dar mai este încă **o considerație de mare preț**.

Până acum, când a fost vorba de rezolvarea acestei probleme a jidanilor,

ați putut-o învăța și ați putut-o suci cu : < ce va zice străinătatea ? >

" **Astăzi, străinătatea rezolvă problema**, ea mai întâi, **spre rușinea noastră**, pentru că **nicăeri problema jidănească nu are importanța pe care o are la noi**.

Problema a rezolvat-o, în primul rând, Germania .

Poporul german, în număr de **65 milioane**, **cel mai muncitor și mai cult din Europa**, și poate dintre toate națiile, **a crezut necesar să rezolve această problemă**, prin mijlocul eliminării, pe care l-a și aplicat.

Prin urmare, argumentul acesta al dvs. **< ce va zice străinătatea ? >**, nu mai este valabil.

" **În Franța** chiar, la Paris, s-a constituit acum, în urmă, o grupare antisemită intitulată "**Les Francistes**", cu organul "**Libre Parole**", având ca deviză :

<La France aux Francais >, cu eliminarea jidanilor.

" Iată, apoi, aici aveți **o publicațiune** care apare în trei limbi intitulată "**Weltdienst**", și care cuprinde toate **măsurile care se iau în diferite state**, pentru **eliminarea jidanilor** .

Și atunci, ați voi dvs ca România să nu rezolve această problemă ? Este o imposibilitate .

"Eu, de la această tribună, nu pot decât să trimit salutul nostru, a LANC, tuturor acelor, din toate țările, din Germania, din Franța, din Elveția, din Suedia, din Canada, de pretutindeni, care luptă pentru rezolvarea acestei probleme, prin același mijloc al eliminării, și să exprim nemărginita mea admirație pentru marele cancelar al Germaniei, Adolf Hitler, care, cel dintâiu, a dat soluția, singura adevărată, pentru această problemă : eliminarea jidanilor "

[-----]

ACCuza / 2 mart.'34

▣ Programul LANC : politica externă

"Regret că trebuie să mă rezum la câteva cuvinte și să afirm un singur lucru : cu toate meritele pe care le recunoaștem, bucuros, conducătorilor eminenți ai politicii noastre externe, d-lui Titulescu, care are răspunderea Departamentului Externelor, și, nu mai puțin,

privind ca o speranță a diplomației române, pe tânărul și așa distinsul subsecretar de stat, dl Savel Rădulescu ; cu toată stima pe care o avem **petru d-lor și pentru serviciul nostru de politică externă, trebuie să spunem, însă, că politica externă actuală, nu satisface interesele României.**

**Nu satisface interesele economice ale României,
nici interesele politice ale României,
și nu garantează interesele de apărare ale României .**

**" Noi am făcut până acum o politică , ca să zic așa, de simpatie, de recunoștință ;
o politică de anexă. Ni se dictează politica de la Paris.**

Politica de la Paris are , însă, **interesele ei speciale, care nu sunt interesele României.**

Voiți un **exemplu** ? Exemplul este atitudinea pe care o avem noi în chestiunea conflictului dintre Germania și Austria. Noi împărtășim punctul de vedere al politicii franceze , care voinște neapărat să împiedice " **Anschluss**"-ul , **unirea Austriei cu Germania.**

Dar , oare, d-lor, poporul german n-are acest drept ?

Dacă noi am avut interes să ne unim cu toții, din punct de vedere național, putem tăgădui altora dreptul de a se uni și ei ?

Ce interes avem noi a ne împotrivi acestui curent natual al poporului german , care vrea să trăiască în aceleași granițe ? (**întreruperi la PNL)**

Foarte bine , **dvs spuneți : < ne opunem ! >**

Pentru ce eventualitate ? Pentru eventualitatea unui conflict .

Dar bine, dlor, în momentul când va izbucni conflictul, "Anschluss" -ul va fi cu atât mai puternic , cu cât fusese împiedicat mai mult înainte .

Să angajăm noi interesele existenței noastre într-o cauză așa de puțin favorabilă și așa de puțin utilă ? Ce-mi pasă mie de Anschluss ?

Să vedeți dvs ce se întâmplă : pe când luptați dvs pentru împiedicarea Anschluss-ului , deodată se propune problema austro-ungară . Iată unde a dus împiedicarea Anschluss-ului.

Nu este o politică mai abilă de făcut , ca români. anume, să admită Anschluss-ul , ca să împiedice reconstituirea Austro-Ungariei ?

De ce n-ați făcut-o? Fiindcă așa vă dictează de la Paris ." [-----]

eu am credința că nu există decât o singură țară , care satisface și interesele economice , și de apărare ale României, într-un conflict, care nu putem ști ce poate fi , când va izbucni.

Această singură țară este Germania " (aplauze LANC)

Dvs veți reflecta. **Sunteți filo-francezi** , nici nu mă îndoiesc de franco-filismul dvs., dar **reflectați asupra urmărilor politicii noastre de stat.** Atâta am avut de spus , și nu spun mai mult ca să nu mă stric cu " Europa" , adică cu dvs " (**ilaritate, aplauze LANC**)

ACCuza / 2 mart.'34

10.) Gr.Iunian (PȚR) , discurs la Mesaj, 2 mart.'34

(DAD, MO 16, șed. de vineri, 2 mart.'34 , p. 553- 561)

Gr.Iunian / 2 mart.'34

▣ **Îngrijorări**

[Iunian a devenit zelos ! Dar în cei 10 ani de opoziție , care a fost **poziția țărănismului în această materie ?!**

Ce poziții avusese față de " **industria parazitară** " ...

Și, chiar dacă acum despărțiți , **nu fusese în guvenele PNȚ ?!**

Euforia "pacifistă " dispărea treptat , treptat .

Direct proporțional cu aceasta , adulara Societății Națiunilor era înlocuită cu critica ei .

Așa că amara sa ironie ... ori era oportunistă deci formală , ori era o recentă convertire , pe fondul " **războiului economic** "]

" Suntem îndreptățiți să o așteptăm **astăzi cu atât mai mult** ,

cu cât **un sentiment de îngrijorare ne cuprinde pe toți** : suntem abia **15 ani după sfârșitul războiului.** S-ar fi crezut că suntem îndreptățiți să ne așteptăm

la o perioadă de liniștire și de pacificare generală.

Care dintre noi - poate la început chiar dl prof.Cuza - nu era impresionat de acea mistică pacifistă , de idealismul Wilsonian , care ne făcea să nădăjduim ,

prin mijlocul **Societății Națiunilor** , vom avea **instrumentul de pace permanentă !**

" S-au făcut , desigur, eforturi ; în unele direcțiuni s-au făcut chiar cu folos real din partea

Societății Națiunilor .

Trebuie să **constatăm** însă cu adâncă părere de rău, că, după 15 ani de la începerea războiului, în toate părțile **auzim sgomote surde**, foarte îngrijorătoare .

Nu există sentimentul de înfrățire al popoarelor ; el este cu totul absent.

[-----] temerea pe care **manifestările de vrăjmășie** între popoare ne-o inspiră în fiecare zi , tot mai puternică.

În afară de această lipsă în rezultatele înregistrate de Societatea Națiunilor , avem ,

[-----] **în domeniul economic o luptă de o vigoare** - aș zice de **o sălbăticie** - fără precedent.[-----] vedem **un crâncen război economic** , luând diferite manifestări și care duce **la sărăcirea totală** și la crearea unui **sentiment de neîncredere și de îngrijorare** [-----] care este **sursa unor schimbări violente** care s-au produs în numeroase state.

" În condițiile acestea , **desigur că datoria noastră este** să ne preocupăm în primul rând și **cu multă grijă de soarta țării noastre** , cu mijloacele de care dispunem."

Grigore Iunian / 2 mart . '34

▫ **Politica externă**

[LD : o altă dovadă că **politica externă nu se bucura** chiar de "consensul" despre care Titulescu îi plăcea să se asigure.

Principial, nu contează cine avea sau nu dreptate.

Dar , în orice caz, nu era un consens ; și nici într-un caz , rezervele sau adversitățile nu puteau fi taxate , automat, de poziții " pro-fasciste " sau alte etichetări]

Franța ! expertii !

" Dlor, aici **vreau să fac o declarație** . Am fost deseori **învinuiți că suntem adversari ai politicii noastre de alianță cu Franța** și **adversari ai sistemului de alianțe** pe care le-am legat înainte de începerea războiului și **căruia i-am rămas credincioși** de atunci înainte.

" **Eu vreau să resping hotărât această învinuire care ne-a fost adusă .** **Înțelegem foarte bine prețul acestor alianțe, necesitatea lor** în acțiunea noastră de pază a intereselor noastre , **pentru ca să putem ,cu inimă ușoară, să ne îndepărtăm [!!!] de la acest sistem de alianțe.**

" Dar , am ridicat - este adevărat - o obiecțiune.

Am crezut și am susținut că **alianța noastră cu Franța nu ne obligă neapărat să suferim un amestec** , nu al poporului francez ci al unei anumite categorii de interesați , **un amestec permanent în treburile noastre dinăuntru (aplauze la opoziție)** care să ne ducă la imposibilitatea de a pune rânduială în treburile noastre și **care să slăbească puterea noastră de rezistență**

de mâine , când aceste alianțe trebuie să urmărească tocmai scopul , să aibă în existența noastră , în acest loc, o energie mai mult în sprijinul păcii.

"Dlor, **nu vreau să învinuiesc Franța.**

Vinovate sunt - cum a spus și dl prof .Cuza - **vinovate sunt guvernele noastre** care au urmărit **o anume politică** și **care n-au înțeles** că **prima datorie a noastră este să mărturisim adevărul** , oricât ar fi el de crud și de neplăcut, **să mărturisim adevărul cu privire la finanțele noastre și cu privire la situația noastră economică.** [-----]

Am convigerea că **conducerea oficială a Republicii franceze** ar fi cunoscut **îndreptățirea noastră de a ne apăra** , cu toată hotărârea, **independența noastră de mișcare în granițele noastre** , și **nu am fi avut să ne plângem de acest amestec** , **care paralizează** și mai mult orice încercări de îndreptare economică. " (**aplauze PRT**)

Pactul Balcanic și alte pacte ...

"Dlor, **nu voi tăgădui eu importanța pactelor încheiate** . Nu mă voi ocupa acum de ultimul pact, de **Pactul Balcanic**, pentru că încheierea acestui pact **nu este menționată în Răspunsul** la Mesaj , și pentru că , de altfel, **nici nu cunoaștem condițiunile** în care acest pact a fost încheiat .

Ne rezervăm dreptul ca, atunci când aceste condiții ne vor fi aduse la cunoștință , să ne spunem părerea noastră asupra utilității sau neutilității acestui pact ."

Regretăm numai că pacturile care au fost încheiate în trecut, **nu și-au dat toate roadele lor .**

Am fi vrut să le vedem într-o mai strânsă solidaritate economică, **solidaritate care nu s-a manifestat destul de activ** , și , de aceea, cred că **suntem în drept și trebuie să disociem înțelegerile și alianțele noastre politice** , cărora le rămânem fideli, **de nevoia legării raporturilor economice** , pe care trebuie să le realizăm **cu desăvârșită independență de acțiune** , așa cum fac și statele celelalte , și **să le facem cu țările cu care interesele noastre economice se îmbină mai bine și mai potrivit. "**

Gr.Iunian / 2 mart.'34

11.a) Oct.Goga (PNA) , Interpelare , 3 mart.'34

" **Rolul nefast al elementelor neromânești din întreprinderile statului , cele particulare și profesiile libere "**

Adresată prim-ministrului, ministr.Interne, ministr.Apărării Naț.

(DAD, MO 17, șed. din 3 mart.'34, p. 568- 579)

[LD : **discurs consistent oglindind asumarea unei platforme naționaliste intransigente.**

Discurs scrupulos elaborat , **patriotic , patetic , copleșitor , acuzator .**

Structurat ca o **demonstrație privind incapacitatea românilor de a-și lua în stăpânire administrarea țării și avuția națională . Teza înstrăinării** , argumentată exclusiv pe statistici și personalizată cu liste de funcțiuni pe etnii , în instituții de stat și particulare .]

Oct.Goga / 3 mart.'34

▣ Stare de spirit .

" Dle președinte, dlor deputați, este, cred, un adevăr necontestat , că **sufletul românesc** , în faza lui actuală , se găsește într-o **stare de mare surescitare** .

Niciodată ca acum nu a fost o mai **cotropitoare năvală a întrebărilor** , în sufletul acetei țări și în conștiința publică.

" **Pe toată scara socială , de sus și până jos**, s-a ivit o **efervescentă necunoscută** încă ; este , cum spuneam deunăzi, un fel de **cutremur molecular** , care angajează organismul moral al societății noastre .

Mulți și-au pus întrebarea : **de unde vine această frământare ?**

[-----]

Alții invocă situația noastră de **interdependență economică cu străinătatea** ;

[-----]

Alții spun : este o repercusiune a **frământărilor continentale** , vine de departe , din haosul general al continentului și se repercutează și asupra noastră [-----]

Goga /

Întrucât mă privește , însă, cercetând **starea sufletească a poporului nostru**

în această fază, am ajuns la constatarea că este **un fenomen cu totul nou** ,

un sentiment încă necunoscut, care **s-a ridicat la suprafață** și care astăzi

angajează toate fibrele nervoase ale societății românești.

Este , d-lor, cred eu, un sentiment penibil , constatarea că ,

după 15 ani de Tară Românească , de unire, care s-a născut din sânge ,

din lacrimi , din visuri , **constatarea , pe care o face poporul nostru ,**

că nu este stăpân la el acasă."

" **Poporul acesta** , care în adâncimea lui , a elaborat linia de continuitate istorică

a frământărilor românești , **după 15 ani** de când se practică ideea noastră de stat ,

uitându-se împrejur , **face descoperirea : noi suntem în țara noastră** , oarecum,

puși la o parte ; există anumite cercuri de interese , care se joacă peste capul nostru ;

În orice caz, **punctul arhimedic** al vieții acestui stat , azi, zic ei , , **nu se găsește în mâinile noastre. Străinii** - aceasta a devenit o axiomă populară - **dețin încă cheia de boltă a vieții noastre de stat pe toate țărmurile .**

"Această constatare nu se strigă din vârful piramidei noastre sociale ; ea **pornește de jos**, vine **de la mase**, vine ca **un dicton al mulțimilor** ; clasa conducătoare reprezintă oareșicum , și în această materie, ca și în multe altele , elementul de transacțiune, pe câtă vreme **instinctul popular rostește marile adevăruri** , care se aruncă în cumpăna istoriei noastre."

[-----]

O.Goga / 3 mart.'34

▣ **Tratatul de pace și străinii**

▣ **România : acordarea cetățeniei - referință 1919**

[LD . Goga ridică această chestiune **a anului de referință 1919** - pentru acordarea cetățeniei . Această diferență de tratament , pe care el o considera **o gravă greșeală** , (față de Iugoslavia și Cehoslovacia care aveau **referința 1914**) , această **"generozitate păgubitoare "** a statului român, va dori el s-o corijeze , când , ajuns la guvernare , în 1937, va ridica problema revizuirii cetățeniei . Despre acest episod am ținut eu comunicare la simpozionul din 1985, la Ierusalim .]

"Ei bine, în Vechiul Regat , nu aveți decât să luați tratatul de pace , **atitudinea față de minorități**, pentru ca să vedeți dvs,

cât de largă a fost România, atunci, **față de cetățenii de alte neamuri** .

D-ior, **tratatul de pace al nostru nu se poate compara cu alte acte politice similare** .

De exemplu, tratatul nostru de pace , **în deosebire de cel jugoslav** , și în deosebire **de cel cehoslovac, acceptă ca cetățeni pe toți cei ce s-au găsit pe teritoriul nostru la ratificarea tratatului de pace , din 1919 ;**

pe câtă vreme tratatele celorlalte state , acceptă ca cetățeni **numai pe aceia** , cari se găseau pe teritoriul respectiv **la declanșarea marelui război [1914]**

Este o mare deosebire , din punctul de vedere al economiei forțelor noastre de stat , această chestiune. Pentru că, d-voastră trebuie să știți , că, **în cursul războiului** , întrucât privește Ardealul , de exemplu, și toate teritoriile luate de la fosta monarhie austro-ungară , **s-a petrecut o adevărată altercație demografică cu noi.**

Oct.Goga / 3 mart.'34 - **exemplu** -

▣ **Evreii**

După ofensivele rusești săvârșite în Galiția, **o populație care nu avea nici o legătură cu noi** , a fost **dislocată de acolo și asvârlită** , de sus, de la Lemberg, până la Sibiu.

"Noi , pe toți aceștia, i-am declarat cetățeni, prin deplasata generozitate a politicii noastre .

Nu este de mirare că, **după aceste manifestări inoportune , toți aceia cari nu aveau legături sufletești cu noi**, au ajuns să creadă că acestea nu sunt acte de toleranță , ci **sunt acte de slăbiciune.** "

[-----]

Goga / 3 mart.'34

▣ **Demobilizarea națională.**

▣ **Liberalizarea prematură**

" Într-adevăr, este **o deosebire fundamentală**

între felul **cum s-a manifestat spiritul public** din Cehoslovacia și Jugoslavia **față de minorități**, și în felul cum ne-am manifestat noi.

Acolo, de la început, **s-a afirmat hotărâtoare ideea de stat** ,

ideea **de a stăpâni în mod categoric și definitiv pământul cucerit**,

ideea de a pune stăpânire , dacă se cere , cu atâtea de brutalitate ,

pentru a afirma caracterul național al țărilor respective.

Acest lucru, la noi nu s-a petrecut. La noi a intervenit o concepțiune de stat care , după 15 ani , cari au trecut , prin consecințele ei, **se manifestă ca păgubitoare intereselor superioare ale neamului nostru.** Reamintiți-vă din primele zile ale unirii ; deodată cu demobilizarea militară, **la noi s-a făcut și demobilizarea morală a poporului românesc .** Poate pierderea mare de sânge , ne-a împins spre această **mare discordare** , grație căreia noi **am întrerupt** oareșicum firul de continuitate istorică a simțirii noastre , și, **în loc să venim cu ideea națională de stat** , pe care să o afirmăm cu toate consecințele , în spiritul nostru public, s-a ivit și **s-a propagat** în mod interesat , **ideea că este terminată opera națională** și că , pentru consolidarea de mâine, trebuie **un fel de liberalism , de egalitarism, de libertate** absolută pentru toți ." [-----]

Goga / 3 mart.'34

▣ Societăți petrolifere

"Domnii mei, trec la chestia societăților particulare . Despre ea s-a mai vorbit zilele acestea . Un domn **inginer Alexandru Topliceanu** a avut fericita inspirație să scoată o **carte** care , mi se pare, **cel mai strălucit certificat al neputinței românești** , nu considerațiunile teoretice pe care le invocă d-sa , ci pur și simplu **înșirarea nominală , pomelnicul acestor oameni ...**

- **ACCuza** : " **Nu este neputința românească, ci este corupția partidelor.**

- **Goga** : " Calificarea , cum vreți să o luați ; eu mă învoiesc."

Ei bine, **dl Topliceanu** se ocupă mai ales de **societățile petrolifere** și începe cu societățile **Româno -Americană** și **Astra -Română**, amândouă societăți foarte puternice , **afiliate societăților străine**, una la **Standard -Oil** și cealaltă la **Royal Dutch** . Ca să vedeți dvs cu ce câștig exorbitant lucrează aceste societăți, **dl Topliceanu** ne arată că **Astra -Română** , în 1925, la un capital de 1.300.000.000 de lei, a amortizat 1.450.000.000 . Toate aceste societăți străine sunt arătate în carte .

Întreg personalul lor, de sus și până jos, cu toată legea care există ca 75 % să fie românesc, este un personal "planetar."

Nu mai pot să spun că reprezintă Continentul : planeta aceasta nenorocită este pusă integral la contribuție .este și o guvernantă adusă din insula Borneo " (**Ilaritate**)

Goga / 3 mart.'34

▣ Capitalul Străin

ieri, auzindu-se că fac această interpelare , **mi s-a prezentat un Memoriu** din partea **Asociației Generale a Inginerilor din România** , care **confirmă** întru totul **cartea d-lui Topliceanu**, și-o însușește , și **vine cu date noi** , ca să arată **situația și mai neagră** decât o arată **dl Topliceanu**. Acest memoriu va fi publicat . În el se spune :

< **Aproape întreaga viață economică țării se află în mâinile străine.**[-----]

Capitalul străin nu trebuie să devină asupritor în țara în care este fecundat. >

"Eu nu vreau nici din cuvintele mele , nici din ecoul pe care poate să-l aibă la dvs , să se degajeze impresia că am fi împotriva capitalului străin.

Nu suntem împotriva capitalului străin , vrem o participare a acestui capital...

- **ACCuza** : "Suntem hotărât contra capitalului străin , care ne-a copleșit "

- **dr. I.Costinescu** : Aici, începeți să vă despărțiți .

- **Goga** : **Întrucât mă privește, eu vreau ca acest capital străin să vină la noi,**

să vină, avându-și venitul său natural, dar punându-se în valoare și proteguindu-se în mod normal munca românească. (**aplauze**)

[-----]

O.Goga / 3 mart.'34

11.b) **Gr.Iunian (PRT)** , comunicare : arestarea lui Nae Ionescu , 6 mart.'34

// rolul lui Titulescu în arestarea și rearestarea lui Nae Ionescu //

// despre represiuni, arestări ; despre proces //

Virgil Madgearu - se asociază întrebării ; apără pe Titulescu ;
O.Goga - se asociază comunicării ; **Argetoianu** -cere accelerarea procesului ;
CCGiurescu -cere anchetă parlamentară ; **Vict.Iamandi** și **Al.Mavrodi** -răspund .
("Dimineața " , an 30, nr. 9769, 8 mart.'34 + foto **Argetoianu, Iamandi , Mavrodi**)
[LD : chestiunile legate de asasinarea lui Duca , sunt, în parte , necunoscute până astăzi.
În funcție de partea de baricadă în care s-au aflat, există variantele respective.
Ce este sigur : vendetta de aici a început . Și mai devreme sau mai târziu,
oamenii implicați ... au avut parte de o moarte tragică, nefirească .
Sigur, eu , ca istoric,nu am voie să judec sub semnul sentimentalismului
sau unui anume partizanat ... dar îmi este foarte greu să înclin balanța .
De aceea voi reproduce, cât am , documente , documente ...]
Ședința este condusă de **Mircea Djuvara** ; pe banca ministerială :
I.Nistor , Al.Lapedatu, Victor Slăvescu, Victor Iamandi, AlPopescu-Necșești,
Al.Mavrodi, dr.I.Costinescu, Victor Antonescu .
Gr.Iunian (PRȚ) **Vezi text integral , fișier Garda de Fier**

▣ **Arestările lui Nae Ionescu**

Adresează o comunicare primului ministru în legătură cu **arestările ilegale**
ce s-au operat în ultimul timp. **Între cei arestați**, se află și **profesorul Nae Ionescu.**
/ Acesta a fost **arestat în ziua de 2 ianuarie , la Sinaia**, cu puțin timp înainte de a fi primit
în audiență la Rege . **Puțină vreme după arestare, comisarul** ce executase ordinul
a venit **să-și ceară scuze spunând că a fost o greșeală.**
Câteva ore după aceasta , însă, **profesorul Nae Ionescu a fost arestat din nou**
și **adus în Capitală** , unde **a fost predat poliției.**
De acolo, **a fost trimis la Consiliul de război**, unde a fost reținut până la **25 ianuarie** .
DI Iunian se ocupă apoi de ciudățenia cazului că d. Titulescu
n-ar fi vrut să intre în guvernul Tătărașcu ,
până ce nu s-a produs arestarea lui Nae Ionescu.
D.Iunian adaugă că acesta **este un zvon , [!!!]** căruia nu-i vine să-i dea crezare .
La fel ca Nae Ionescu **au fost arestați și mulți alții** , fără a li se preciza vreo vină.
[-----]

Virgil Madgearu

▣ **Protest pentru implicarea lui Titulescu .**

[-----]
" Întrebarea : **cine răspunde oare de arestare ? Pentru ce sunt liberați și iarăși arestați ?**
Acest joc nu poate fi tolerat când se acoperă cu actul de guvernământ , în dosul căruia se fac
abuzuri . **Noi nu mai putem să admitem continuarea acestui sistem** și de aceea
rog pe d. **președinte al Consiliului de miniștri să lămurească țara ,**
pentru ce au fost liberați și pentru ce au fost rearestați d-nii Nae Ionescu și ceilalți ?
Cu acest prilej însă, **țin să protestez în contra insinuării** făcute de la această tribună de către
d.**deputat Iunian** , în legătură cu **rolul pe care l-ar fi jucat d.Titulescu în arestarea sau**
liberarea d-lui Nae Ionescu și celorlalți.
D.Titulescu **reprezintă prea mult în această țară** , în apărarea intereselor țării noastre în
străinătate , pentru ca să nu înceteze această campanie de insinuări, care se face contra
persoanei d-sale, **amestecându-l în lupta dintre partidele politice.**
D.Titulescu **este un om mai necesar țării , decât toți pretențioșii** , cari se ridică în numele
ideilor generoase ; **d.Titulescu are atâtea merite înscrise la activul său ,**
încât este crimă ca să încercăm să-i micșorăm personalitatea.
De aceea, **vă rog să vă uniți în protestul acesta** de a amesteca mereu în luptele politice
numele dlui Titulescu . D.Titulescu este ministrul de externe în afară de partidele politice ,
ministrul de externe cum a fost și **în guvernarea liberală** de mai înainte , ministru de externe și
în guvernarea noastră , și-l dorim ministru de externe permanent al țării noastre ,

dl Titulescu să fie lăsat în afară de luptele politice ; (**aplauze la PNT, la PNL , la alte partide și pe banca ministerială**) și toți **domnii cari nu mai pot dormi** din cauza marelui reputații a dlui Titulescu, sunt invitați pentru ultima oară **să se astâmpere .** "
[-----]

C.Argetoianu / 6 mart.'34

▫ **Grăbirea judecării procesului crimei de la Sinaia**

" În nedumerirea generală, față de cele întâmplate ieri [**5 mart**] **mă asociez și eu la întrebările puse** de la această tribună **și la toate câte au fost puse aici , în afară de micul cuplet** al onoratului nostru prieten dl Madgearu **cu privire la dl Titulescu** , fiindcă toată lumea o știe domnul **Titulescu n-are ce căuta în afacerea aceasta .**

[-----]

Al.Mavrodi (subsecretar de stat) / 6 mart.'34

▫ **Titulescu și procesul de la Curtea Marțială**

[LD : **intervenția lui Mavrodi nu dovedește întru nimic neamestecul lui Titulescu . Dimpotrivă. Sub forme "diplomatice" , el și-a dat efectiv cu părerea , mai explicit decât lamandi, în legătură cu procesul]**

" Intervin în această discuție , fiindcă **vreau să lămuresc o chestiune pusă de dl Lunian.**

În această privință, **n-am să fiu de acord cu d.Argetoianu ,**

ci am să fiu de acord cu d.Madgearu :

s-a pus în discuțiune persoana d-lui Titulescu , ministrul nostru de externe ,

și i s-a reproșat că s-ar amesteca în instruirea procesului de la Curtea Marțială .

Este un procedeu care , de câțva timp , se întrebuițează în mod sistematic.

- **C:Argetoianu** : Atunci ești de acord și cu mine , fiindcă **eu am spus că n-are ce căuta acolo**

- **Mavrodi** : **Protestez** - și cred că sunt în asentimentul întregului guvern -

în contra acelor care înțeleg să amestece persoana d-lui Titulescu

în această chestiune , precum și în alte chestiuni de ordin politic intern.

DI Titulescu , în guvernul nostru, cum a fost și în acel național-țărănesc ,

este un ministru de specialitate , care **nu se amestecă în politica internă a statului .**

A i se atribui d-lui Titulescu intenția de a interveni , fie pentru ca **să oprească o arestare** ,

fie pentru **a face să se aresteze o persoană** , implicată **în procesul Gărzii de Fier** ,

însemnează a afirma **o inexactitate.**

Pot să adug că ieri chiar am avut **o convorbire de două ore și jumătate** cu **d.Titulescu .**

Cu această ocazie - și sper că d.lunian va fi mulțumit -

am discutat și chestia procesului Gărzii de Fier și pot să vă asigur d-le Lunian că

d.Titulescu personal mi-a spus că nu înțelege să se mențină arestat un nevinovat sau

să fie condamnat vreun nevinovat ,

n-are de zis nimic pentru **punerea în libertate a oricui, dacă este nevinovat ,**

fiind însă pentru pedepsirea oricărui vinovat .

Prin urmare, **protestez în numele tuturor membrilor guvernului** , în ceea ce privește

intențiunea dvs de a amesteca pe d.Titulescu în liberarea sau arestarea de ieri "

Lunian -Mavrodin / 6 mart.'34

12.) Eug.Titeanu (raportor Răspuns la Mesaj) , discurs -concluzie , 6 mart ' 34

(DAD, MO 18, șed. din 6 mart.'34, p. 619 - 629 -)

//PNA-Goga : polit externă //pactul cu Turcia // pactul Balcanic //

// LANC : Mica Înțelegere //

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▫ **Politica externă - viziunea Goga**

«Pedagogie "diplomatică"»

"Dor, n-aș mai insista asupra declarației făcută de Partidul Național Agrar, decât pentru un singur capitol: **politica externă**.

Credeți-mă, că această **declarație, deși ostilă ca ton și în formă, merită cinstea unei discuțiuni**, căci recunosc: **a adus un aport de idei ...**

> să știe șeful PNA, care face apel la < conștiințele încercate >, că va găsi într-o singură linie și într-un singur front aliniat, toate forțele politice democratice, sprijinite pe voința populară și libertățile constituționale." (**aplauze la PNL**)

[----- **știrbirea mitului Goga** -----]

[----- **ziarul "Țara Noastră"** -----]

La acest capitol, îmi veți îngădui să **depășesc puțin limita strictă a declarației PNA**, pentru a răspunde, poate, **și altor îngrijorări**, cari s-au formulat dintr-o anumită parte a Camerei, [**aluzie Gr.Iunian**] **în privința liniei noastre de politică externă.**

Ziarul "Țara Noastră"

DI Goga a spus-o - serios sau în glumă - că poate că **n-a redactat d-sa această declarație**. Și, într-adevăr, când văd **ușurința pamfletară și neseriozitatea atacului dat în materie de politică externă, accept, pentru menajarea d-sale**, explicația pe care singur a dat-o. **Regăsesc aici, aproape, stilul, tonul, accentul articolelor din "Țara Noastră"**, în care mi-ar fi greu să descifrez talentul de pe vremuri al scriitorului, care este șeful PNA. [-----]

"**DI Goga, acidulat, dl Goga rău, dl Goga persiflant**, examinează situațiunea noastră externă și o ridiculizează. În ce ton? Vă servesc o mostră:

[**citează paragraful de politică externă din declarația PNA, care se termina cu:**

< Bucurați-vă, domnilor deputați, că limanul fericirii noastre a fost atins! >]

"**Dle Petrovici**, știu că dvs **sunteți** - și este normal să fie așa - **președintele cercului de studii al PNA**. Nu aș avea indiscreția, nu aș avea nici ineleganța, să vă întreb, **cine prezidează secțiunea dvs de politică externă.**

Titeanu / **Pactul cu Turcia**

Dar, vorbindu-se astfel despre relațiile noastre cu Republica Kemalită, este cel puțin o inadvertență, pentru că, ceea ce considerați dvs un facil subiect de ironie, este, în fond, un foarte înțelept act de politică externă și, mai ales, este una din etapele care ne-a dus la Pactul Balcanic.

- **I.Petrovici**: "Dle raportor, **regret foarte mult că inteligența dvs**, care este o realitate, **nu a sesizat adevăratul sens al acestui pasagiu.**

DI.Octavian Goga a vrut, pur și simplu, să înțeleagă că **o țară nu trebuie să se încante prea ușor de astfel de pacte, și că trebuie să se avizeze foarte serios la alte mijloace**, pentru a se apăra și pentru a-și apăra existența.

DI Octavian Goga, pentru că a văzut, de o parte, oarecari **tendențe de a se exagera importanța acestor pacte**, pe cari - evident - **nu le disprețuim nici noi**, a întrebuițat acest ton, **relevând că este necesar să ne ocupăm de o serioasă așezare a înarmării țării și așa mai departe. Aceasta este semnificația.**

Dvs sunteți suficient de inteligent s-o fi prins de la început.

Dacă ați ridicat chestiunea numai pentru un interes de polemică, atunci înțeleg.

- **Eug.Titeanu**: "Dle Petrovici, eu **rețin explicațiunea dvs, întâi fiindcă are o importanță politică. Ea minimalizează importanța acestui pasagiu, din declarația citită de șeful dvs.**

- **I.Petrovici**: **O pune în lumina ei reală.**

- **Titeanu**: Dar eu nu știu ce să mai comentez. Să comentez **declarația dvs sau declarația oficială a șefului dvs?** (**aplauze la PNL**)

- **I.Petrovici**: **Declarația întâi**, comentariul este un adaos.

- **Titeanu**: Deci dictatura șefului! Eu înțeleg ironiile, dar credeți dvs că **într-o declarație de partid**, care, conform unui consens general, **trebuie să fie sobriă și serioasă**, să abordeze **problemele fundamentale** ale vremii, să formuleze **critici severe**, la urma urmei nedrepte, și **să indice soluții**, **este loc pentru aceste facilități pamfletare**, pe care toți ni le putem permite,

cotidian, dacă vrem ?

Dar, în sfârșit, **eu țin seamă de declarația dvs .**, ceea ce nu mă va împiedica , totuși, să trec la analiza acestui pasagiu, dar, mai ales, să trec la **importanța pactului astfel criticat .**

Este o exagerare a politici de pacte ? Mai întâi, noi nu trăim izolați,

noi trăim într-un climat general european , care este acesta : **pactologia.**

Există o vorbă din cronicarii bătrâni , există o vorbă a celor cari au fost înaintașii liberalismului nostru.Un cărvunar spunea : < **Îi vântul veacului așa .>**

Apoi, vântul veacului îi așa ; **popoarele** , în dorința lor de pace ,

mânate poate de o reciprocă suspiciune **sau** de o reciprocă bunăvoință ,

încheie pacte.

În speță, **ce este pactul cu Turcia ?** Dlor, un stat mare , un stat puternic, un stat - să mă iertați dvs - care , cu toată distanța , **reprezintă un exemplu de vitalitate și de renaștere politică**, pe care noi nu putem să o ignorăm...

- **I.Petrovici** : **Acolo este dictatură ...**

- **Titeanu** : **Este dicatură ; dar este și dictator . [!!!] Acolo este alt proces .**

...dar **statutul acesta** reprezintă pentru noi numai Republica Turcească , refugiată în Asia , reprezintă numai Ankara ? **Nu, dlor, reprezintă alceva .**

Prin Turcia ... vizat URSS !

Nu-mi este îngăduit să spun mai mult ; dar , de la 1929 , deși, poate politica externă nu este îndeletnicirea dvs principală, poate știți sau poate ați auzit ,

că **această Republică Turcească își sincronizează** , oarecum ,

mișcările și inițiativele de politică externă , cu acelea ale unui **anumit stat** ,

a cărui politică **ne interesează foarte mult.** [**URSS**]

Și nu știu dacă nu este o politică , nu numai înțeleaptă , dar o politică de **cuminte prevedere** , de a adăuga la toate garanțiile pe care le-am luat deja,

în ceea ce privește **raporturile noastre**, cu **acel stat imediat vecin** cu noi [**URSS**] ,

și **această garanție suplimentară** , a pactului cu Republica Turcească , care după cum știți,

are mișcări perfect sincronizate de politică externă cu statutul imediat vecin cu noi .

- **I.Petrovici** : **Dar nu suntem contra pactului cu Turcia .**

Prin Turcia ... spre Pactul Balcanic

- **Eug.Titeanu** : În al doilea rând, cu câtă facilitate vorbiți dvs [**Petrovici**] de un mare stat .

Poate nu este bine ca **un fost ministru** cu răspundere și un om care **poate să fie** ,

mâine, iar ministru, - dacă nu în formația de astăzi, în altă formație (**mare ilaritate**)

să suradă , când este vorba de un alt stat . puternic și admirabil,

în forța sa de renaștere .

Nu este vorba numai de ușoare ironii , **ci la toată politica de pacte**

Turcia este aceea care **ne-a ajutat la încheierea Pactului Balcanic**

În ce privește Pactul Balcanic, nu vă voi citi decât singur articol :

< România, Turcia, Jugoslavia și Grecia își garantează mutual securitatea tuturor frontierei balcanice .>

"Securitatea ! Nu este vorba deci numai de raporturile cu Turcia îndepărtată,

cu care nu avem nici un punct comun de frontieră ,

ci **este vorba de "securitatea " granițelor mele , de aici** ,

împotriva cărora , poate, **există oarecari amenințări** - amenințări în jocul cărora

mă interesează ce atitudine are și acest stat , care poate să inspire unora vesele surâsuri,

dar **care nu poate inspira decât o apreciere serioasă și o considerație obiectivă**

pentru toți aceia care sunt oameni serioși " (**aplauze la PNL**)

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ **Politica externă - viziunea Goga, Cuza , ș.a.**

▣ **Mica Înțelegere politică**

▣ **Mica Înțelegere economică**

" D-lor deputați, s-a mai formulat aici , în ce privește capitolul de politică externă , **o critică privitoare la conținutul militar și la conținutul economic al Micii Înțelegeri.**

S-a vorbit de Mica Înțelegere .

Mai întâi, **este o greșală** de a crede că **Mica Înțelegere politică** , care este atât de veche, este unul și același lucru cu **Mica Înțelegere economică**, care este de dată mai recentă.

Dacă în ceea ce privește **Mica Înțelegere politică** am ajuns la **o desăvârșită comunitate de metode , de idei și de acțiune de politică externă ,**

Mica Înțelegere Economică , însă , **este abia în faza înjghebării .**

- **ACCuza** : Mica Înțelegere este "mică" și nu este " înțelegere "

Episod parlamentar ...lateral

- **Titeanu** : Dle profesor, am am un capitol special rezervat și dvs și ideologiei dvs , și v-aș ruga un lucru ... (**argetoianistul Radian vorbește cu ACCuza**)

Dle Radian, dl ACCuza are întreruperi așa de fericite , încât colaborarea aceasta între **argetoianiști și cuziști nu poate duce la un cartel fericit.**

- **Al.Radian** : Dle Titeanu, nu-mi dai voie **să-mi agreez plictiseala** pe care ultima latură a discursului dvs a accentuat-o ? Crezi d-ta că sunt obligat să te ascult până la sfârșit ? Am dat dovadă de destulă răbdare în două ceasuri.

- **Titeanu** : Eu constat un singur lucru, că **plictiseala** subiectului din această parte a discursului meu **are darul de a irita**. Și atunci, nu mai este plictiseală.

- **I.Petrovici** : Să-mi dați voie , dle Titeanu, să vă spun că **nu m-ați plictisit deloc**, fiindcă **ați avut foarte multe erori**. Or, adevărurile sunt mai plictisitoare decât erorile ; Prin urmare, din acest p.d.v. , nu m-ați plictisit deloc.

- **Titeanu** : Dl Petrovici a făcut pe vremuri și versuri - madrigale. Acum versurile sunt înlocuite cu proză, dar ea române tot madrigal...

"**Celor cari și-au exprimat îngrijorarea** , în ce privește **conținutul economic al alianțelor noastre , le datorez un răspuns.** Când dl profesor spune că Mica Înțelegere este "mică" , dar nu este "înțelegere" , să-mi dați voie , nu numai **să înscriu eu, aici** , ca raportor al Mesajului , dar cred că **toate grupările politice cu răspundere dn această Cameră , cel mai frumos protest al nostru** (**aplauze numai la PNL**)

Și vă rog să mă credeți , **nu este în acest protest numai o formulă protocolară** , pe care nu aș avea nici calitatea , nici căderea s-o împlinesc ...

- **ACCuza** : Se supără Titulescu !

- **Titeanu** : ... dar este altceva , este o convingere nestrămutată, **este convingerea unui gazetar** care face parte din toate **organizațiile de presă ale Micii Înțelegeri**

și care a **înțeles acest lucru elementar** , că **statele succesoriale** ,

ieșite din prăbușirea Imperiului habsburgic, care **au de apărat un patrimoniu comun**,

cu **hotare comune**, cu **adversari comuni**, și cu **aspirațiuni comune**,

sunt în mod normal și logic , **legate de o indisolubilă solidaritate ."** (**aplauze numai la PNL**)

Mica Înțelegere Politică - rol preponderent în politica internațională ;

Mica Înțelegere , prin rotațiune, la Geneva - își spune cuvântul în toate problemele ;

Abia când s-a făcut noul statut (16 febr.1933) **art.7 prevede** , pentru prima oară,

creerea Micii Înțelegeri Economice.Anul acesta s-au făcut lucrările preliminare.

La 17 ian.'34, la Belgrad, o comisie a formulat un plan de lucru ;

În febr.'34, la Praga, s-a stabilit un sistem de schimburi de mărfuri între Cehoslovacia și noi ;

"Într-un an de ziele, vreți rezultate ? Nu, nu putem să vă dăm decât începutul [-----]"

Eug.Titeanu /

▫ **Ministerul de Externe**

▫ **Nicolae Titulescu**

"... această ocaziune este binevenită , pentru a sublinia ceva , fiindcă chestiunea a mai fost adusă în dezbateri, - pentru a sublinia **rolul efectiv, rolul incontestabil, rolul de inițiativă** , pe care **ministrul nostru de externe îl joacă** ,

în determinarea liniilor fundamentale și fericite ale politicii noastre externe .

(**aplauze numai la PNL**)

Și ar fi bine , d-lor, s-a mai spus acest lucru de acela care este președintele nostru de Consiliul și intervine în aceasta puțin, și amintirile mele de vechi jurist internaționalist - **ca Ministerul de externe să beneficieze de principiul de extrateritorialitate**, în luptele noastre politice, iar **petecul acela de departament să fie ferit**, în bombardamentele noastre reciproce, măcar de schijele cari **ar putea să dăuneze unei politici externe care nu este a unui om, în definitiv, fiindcă este a țării întregi** " (aplauze numai la PNL)

Eugen Titeanu / 6 mart.'34

13.) Ion Nistor (ministru secretar de stat), discurs final la Mesaj, 6 mart.'34

(DAD, MO 18, șed. din 6 mart.'34, pag. 627 - 634) **Discurs integral, fișier PNL**

I.Nistor / 6 mart.'34

▫ **Politica externă**

▫ **Titulescu**

[LD : rutinier, formal, triumfalist și în clișeu. Cu mare grijă, nu atât pentru realele probleme specifice, ci, mai ales, de a nu-l supăra pe Titulescu. Nici un alt ministru nominalizat ! Nici un alt lider de partid sau parlamentar liberal !

Politica externă a țării, transformată, parcă în politică " personală "]

"**Aceeși comunitate** de vedere o putem constata cu satisfacție și în ceea ce privește politica noastră externă, **condusă cu atâta pricepere și abilitate de dl Nicolae Titulescu**, ministrul nostru de externe. **DI Titulescu,)) : al cărui nume a fost pe nedrept amestecat în discuțiile referitoare la politica internă** [LD : el s-a amestecat, nu a fost amestecat ! și toate presiunile lui cu dizolvarea Gărzii de Fier ... ce au fost ?] **DI Titulescu** are răspunderea politici externe, pe care o conduce cu pricepere, cu patriotism și cu strălucire și a cărei orientare nu înțelege [el !] să o schimbe .

Sub conducerea sa [!?!], **România a ajuns să aibă un rol conducător și de inițiativă în politica balcanică și a Europei centrale [!?!]** iar idealul acestei politici se rezumă în **cuvintele lapidare** din proiectul de Răspuns la Mesaj :

< **Pace cu toată lumea și intangibilitatea granițelor !** > (aplauze prelungite)

I.Nistor / 6 mart.'34

14.) M S R Carol II, cuvântări, primirea **Răspunsurilor la Mesaj**, 9 mart.'34

/ Delagația Camerei / Delegația Senatului /

("Universul", 11 mart.'34 ; "Lupta", 10 mart.'34 + **foto Regele Carol II**)

[LD : cele două cuvântări vor fi citite în Cameră și Senat de către președinții respectivi Sublinierile, subtilurile, zierele sau LD]

MSRegele a primit, succesiv, delegațiile Corpurilor legislative care au adus

Adresele de Răspuns la Mesaj.

Carol II / 9 mart.'34

▫ **Răspunsul la Mesaj al Camerei Deputaților**

" Domnule președinte, domnilor deputați,

Cuvintele pline de o adâncă pricepere a nevoilor de azi ale României, prin care **adunarea deputaților răspunde la Mesajul Tronului**, sunt pentru Mine un semn că **sesiunea actuală a corpurilor legiuitoare va fi folositoare pentru țară.**

[-----]

Carol II / Politica externă

" Domnule președinte, domnilor deputați,

România duce o politică în care **pacea este un crez, și pe ea și-a bazat**

toată acțiunea ei diplomatică . În această atmosferă, au avut loc vizitele ce le-au făcut țării , suveranii Iugoslaviei și ai Bulgariei , precum și celelate personalități politice. Aceste **vizite și tratatele iscălite** de Noi, au fost însemnate de **lozinca** pe care sunt fericit a vedea că Adunarea Deputaților o întărește încă o dată :

Pacea și intangibilitatea granițelor noastre ." [-----]

Carol II / 9 mart.'34

15.) Legea stării de asediu , în dezbaterea Camerei, 13 mart.'34

Victor Antonescu (ministr.Just.) , **H.Aznavorian** (raportor)

I.Petrovici (PNA) ;

(DAD, MO 23)

I.Petrovici (PNA-Goga) **Vezi text integral la [fișier PNA](#)**

[Asasinarea lui Daumer ...](#)

...Îmi aduc aminte că **mă găseam în Franța** când a avut loc **oribilul asasinat** al președintelui republicii, a lui **Paul Daumer**.

Știu că **nu s-a luat** , după aceasta, **nici o măsură cu caracter excepțional**.

Fapta era profund odioasă, totuș nu s-a luat o asemenea măsură .

De ce nu s-a luat ?

- **Șeicaru** : Era un **gest spontan** sau **un gest comandat ?**

Aceasta era marea diferență.

- **Petrovici** : Dvs aveți o pretențiune , care nu se poate realiza nici de către mine, nici de către altul, să spun într-o secundă , tot ce voi spune în mod succesiv.

Aceasta nu se poate . **Nu s-a luat nici o măsură** pentru că **o lege nu are rostul**

să ispășească trecutul, ci pur și simplu să previe viitorul , și,

socotindu-se că nu este cazul să se prevină vreo primejdie viitoare ,

nu s-a votat nici o lege excepțională .

[-----]

I.Petrovici / 13 mart.'34

▣ Starea de asediu și străinătatea

" Dealtminteri, deosebit de ce va fi în țară, **eu mă întreb** , pentru că opinia străină interesează - căci, mai ales de la război încoace , există o interdependență între state -

ce impresie va face acest lucru în străinătate , unde legile excepționale sunt luate foarte în serios, și **unde se exagerează totdeauna stările tulburi de la noi**,

ce impresie poate face constatarea că **noi ne găsim într-o astfel de situație** ,

încât votăm legea stării de asediu pe un an ?

Nu va aduce aceasta **un deficit** , în ce privește **confianța acestor țări față de noi ?**

- **Victor Antonescu** (ministr.Justiției) : " **Ceea ce importă în străinătate** ,

este să fie liniște și ordine la noi , nu prin ce mijloace . (**aplauze la PNL**)

În alte țări sunt legi și mai drastice ; luați legislațiile din cea mai mare parte a statelor Europei și veți vedea la ce concluzii ajungeți.**Dar ordinea se menține, aceasta este important. "**

(**aplauze la PNL**)

----- I.Petrovici / 13 mart.'34 -----

H.Aznavorian - concluzii

// Dreapta - stânga ; extrema dr. -extrema stg . // regim democrat - libertatea opiniilor //

// Garda de Fier : violență , crimă - LANC : ortodoxie //

// Sisteme (modele) străine: Hitler ; Mussolini ; respingerea doctrinelor de import //

▣ Comparația cu hitlerismul

[**LD** : Este foarte interesant, la un an după venirea lui Hitler la putere în Germania , cum vedeau acest fenomen contemporanii . De aceea raportarea la opiniile lor,

trebuie să țină seama de această percepție, nu de interpretările ulterioare]

- **Aznavorian** : Dle Șeicaru, să-mi dați voie să vă spun un fapt constat de mine însămi , acum doi ani [1932] la Berlin. Când eram la Berlin și întrebam prietenii germani , cum explicau d-lor întinderea mișcării Hitleriste, când **Hitler nu a recurs la nici un act de violență** și a mers totuși sigur și a scontat precis această scadență ?
- **Pamfil Șeicaru** : Când asociația a fost disolvată, în 1932, s-au adresat Curții de la Lipsca.
- **G.A.Cuza** : Mai mult decât atât : în 1931, când Hitler avea un milion de oameni , care mergeau cu dânsul ...
- **Șeicaru** : Mai mult decât armata legală !
- **Aznavorian** : În mișcarea pornită de Hitler **nu s-a recurs la acte de violență** .
Am întreat : cum vă explicați această ascensiune , acest crescendo al mișcării ?
Nu simțiți că , la un moment dat , dvs , social -democrații, veți cade , veți capitula în fața acestei mișcări ? Mi s-a răspuns , aproape stereotip, de câțiva intelectuali , care făceau parte din diverse profesii :
< Dvs poate nu aveți informații exacte .

Întreaga societate germană este complice cu această mișcare și complicitatea merge până la social -democrați chiar .
Ei înțeleg să ajute, să încurajeze ascensiunea lui Hitler ,
pentru că Hitler urmărește și un obiectiv internațional, un obiectiv de război.
Așa încât, ori de câte ori aveți de a face cu organizații politice , care agită și excită sentimente și pasiuni populare ,
este foarte greu pentru un guvern ,este jenant pentru un guvern , să recurgă la acte de represiune , și, fără să vrea, organele sale devin complice , în aceste împrejurări și mișcarea crește. >
[-----]

H.Aznavorian / 18 mart.'34

▣ Garda de Fier - complicitățile și oculta

▣ Controlul parlamentar

- **Gr.Iunian** : " Doar , de aceea avem Parlament , **să aibă încredere în Guvern."**
- **H.Aznavorian** : " Este un omagiu adus și Parlamentului , care are dreptul la **un control minimal** , dle Iunian ; d-ta știi foarte bine că **sunt acte făcute de guvern** , care , cu controlul Parlamentului, **nu puteți să cereți să fie divulgate** , mai cu seamă în această chestiune , când știi foarte bine **ce anume complicități s-au dovedit în această mișcare , și până unde au mers aceste complicități.**
Căci , este ciudat, pe această **listă de condamnați [listele Gărzii de Fier] figurează oameni** , cari , sub raportul activității și legăturilor lor internaționale, **au aproape aceeași colaratură** și este suspect faptul că **numai acești oameni figurează , iar toți ceilalți sunt eliminați din preocuparea acestei mișcări.**
Prin urmare , **se poate cerceta interesul acesta ocult** , mai departe decât acele câteva nume , pe care le repetați dvs , în interes limitat de partid.

[-----]

▣ "Libertatea" anarhică și violentă

▣ Lista Gărzii de Fier

▣ Asasinarea lui Duca

[LD : Aznavorian este impresionant, este patetic, are și dreptate .

Dar ... în toată această argumentare și revoltă contra Gărzii , ignoră total motivul esențial și inițial : **dizolvarea Gărzii de Fier.** Motiv suficient la o mentalitate tinerească fanatizată ...

pentru a trece la actul de răzbunare . Chestiune valabilă și pentru Titulescu, despre care s-a zis că a cerut lui Duca dizolvarea .

Pentru că , nici o dovadă privind " oculta" internă și externă nu s-a produs.]

" Dlor deputați, în al treilea rând , ați văzut ce a însemnat

libertatea absolută în această privință.

Îmi aduc aminte , eram foarte aproape de **regretatul și nefericitul Ion Duca** .

L-am întrebat : < **De ce nu iai măsuri , fiindcă se aude din toate părțile că viața d-tale este în pericol ?** >

Mi-a spus : < **Nu cred. Nu cred, dragă Aznavorian , să se găsească în țara aceasta o mână criminală , care să mă doboare pe mine . Sunt un om sărac.**

După 30 de ani de demnități , cum o să fiu ținta unui gest asasin ? >

"Acesta era sentimentul lui. El a străbătut 30 de ani de viață publică și ani de belșug ai acestei țări și a rămas sărac , ducând o viață aproape de student.

Omul acesta, cel mai modest, cel mai onest și cel mai cinstit, având oroare de fast ,

această frumoasă inteligență să fi devenit ținta gestului asasin ?

Ce s-a întâmplat , oare , ca să se ajungă la acest gest asasin ?

Cu siguranță o eroare, ca să nu spun mai mult.

Dar cum s-a ajuns la această eroare ?

Și, ca să vedeți până unde merge **consecința logică a acestei rătăcirii** :

pe aceeași listă , în care figura nefericitul Duca, **figurază un alt om** , [Titulescu] care este **mândria acestei țări**.

Și este , oare , o **necesitate națională și de stat** ca acest om ,

care reprezintă cu **inteligenta sa** , și cu **formidabilul lui talent** , cu **puterea lui de muncă** , toate **interesele noastre naționale** și reușește să atenuieze eforturile disperate de revizuire de tratate și de garanții internaționale , vă întreb ,

este în interes național și de stat ca acest om să cadă ?

Cum este cu puțință ca **Nicolae Titulescu să fie considerat ca omul care stă în calea progresului și a renașterii acestei țări ?** (aplauze la PNL)

Cine a otrăvit mentalitatea acestor tineri universitari în așa măsură , încât să ajungă la **credința că Nicolae Titulescu este un om inutil și trebuia să cadă odată cu Duca ?**

Nu vedeți că **nu un interes național** a fost acela care **a dictat punerea pe lista neagră**

a acestor două nume mari ci - și acum revin la domnul Iunian - este incontestabil ,

nici un interes de partid , **dar cu siguranță un interes ocult** ,

care depășește mișcarea națională și **trece peste controlul nostru imediat** ,

interes ocult care persistă încă ?

Altfel nu se poate explica , d-lor , **cum această organizațiune a îndrăznit**

să puie pe lista neagră pe cei mai de seamă oameni e care i-a avut această țară ,

în numele înnoirii vieții noastre publice .

Pe mine m-a durut , d-lor , când am aflat că și Titulescu a fost pus pe această listă

și s-a socotit ca o **necesitate** , pentru această organizațiune, ca el să dispară.

De ce , d-lor ? Este posibil să se admită această stare de lucruri ?

Pe cine jena Nicolae Titulescu și cine erau beneficiarii acestei nefaste rătăcirii ?"

[-----]

Aznavorian / 13 mart.' 34

▣ Mussolini

/ Turburări nu mai există acum, pentru că este stare de asediu.

Dar **necesitatea menținerii ei, există.**

" **Credeți dvs că procesul politic , provocat de Garda de Fier ... s-a terminat ?**

În Italia s-a inaugurat un sistem , care tinde să se introducă și la noi .

Acest sistem , eu recunosc , **este un miracol pentru fericirea Italiei,**

recunosc că acolo s-a întâmplat un miracol.

Dar miracolele nu se imită de prestidegitatori. Miracolul rămâne acolo,

cu **poporul care l-a înfăptuit** și cu **șeful de geniu** pe care l-a avut.

Nu se poate introduce acest miracol cu forța în altă țară și prin imitație doctrinară."

Victor Antonescu (ministrul de Justiție)

[LD : mari eforturi pentru a calma, pentru a capta bunăvoința PNT] pentru măsura luată ;
Actul final : probabil opoziția este absentă ; adoptarea stării de asediu]

// starea de asediu : factori interni și externi //

Vict.Antonescu / 13 mart.'34

▣ Starea de asediu

▣ Factori externi

▣ Pericolul G de F

[LD : atenție ! atrage atenția că existau motive pentru declararea stării de asediu înainte de alegeri .Ceea ce se leagă cu situația de pe timpul guvernării național-țărăniște.

Asasinatul lui Duca devine , astfel , o consecință a întârzierii introducerii legii

Atenție : el atrage atenția și asupra factorului extern , care ar fi reprezentat un pericol.]

" Nu ne suspectați în intențiile noastre . Nu suntem beneficiarii și exploataorii libertăților publice create de alții ; suntem cei ce le-am întemeiat . (aplauze la PNL)

Respectul pe care vi-l acordăm noi dvs., pentru tot trecutul dvs de luptă, nu ni-l tăgăduiți nouă.

Departa de noi gândul de a dori ca o stare absolut excepțională să o facem să dăinuiască.

Vă mărturisim cu toată sinceritatea , că **atât de** serioasă considerăm situația , **încât** ,

dacă n-ar fi fost faptul că ne găseam în perioada electorală ,

am fi declarat starea de asediu mai înainte și atunci **poate că Duca n-ar fi pierit .**

Am avut însă acest scrupul constituțional, ca **să nu facem alegerile sub stare de asediu ;**

și s-a întâmplat ce s-a întâmplat , și acest **omagiu pe care l-am adus libertăților publice** ,

l-am plătit mult prea scump.

" D-lor, **situația se prezintă în așa fel, încât** dați-mi voie să vă spun că **nu este vorba numai despre ordinea internă** , care, la urma urmelor, se poate domina și prin alte mijloace , **dar este vorba și despre ordinea externă .**

Foarte bine a făcut d-l raportor al legii când , în frumoasa sa cuvântare ,

v-a amintit numele d-lui **Titulescu , pus pe lista morții** . Acest lucru are o semnificare .

" De ce **o anumită organizație politică** vrea să cadă nu numai capul oamenilor de vază

din această țară , care reprezintă politica internă, dar **vrea să cadă și capul omului care** ,

prin excelență , **reprezintă politica rezistenței naționale , politica antirevizionistă a acestei**

țări ? Pentru ce ? **Ce interes național dictează aceasta ?**

Nu credeți dvs că în **acest curent nesănătos , aproape sălbetec**,care nu conține numai

ideea dușmăririi interne , ar putea fi și o acțiune străină ? (aprobări)

Nu ne cereți, d-lor, precizuni, nu vi le putem da.

Simplu fapt că în afara de preocupări de ordin intern , de dușmănie a oamenilor poliici care

activează în interiorul țării , **se găsește pe lista morții un om** a cărui acțiune ,

de peste 20 de ani, se pronunță cu strălucire și cu succes , **în apărarea drepturilor acestei țări** ,

nu vă **denotă și altceva** , decât o acțiune de ordin intern ?

Și atunci , era foarte natural ca preocuparea noastră , foarte serioasă, să existe de la început ,

și să dureze și astăzi "

Victor Antonescu / starea de asediu / 13 mart.'34

16) Problemele apărării noastre , martie 1934

(Rev."Parlamentul Românesc " , an V, nr. 136 -140)

N.Iorga, Leonte Moldovan, g-ral Ion Antonescu (șef MSt.M) ,

Stelian Popescu, C.Argetoianu, dr.N.Lupu .

[LD : fiecare are **fotografia și semnătura autografă**]

Revista /

[...] Noi nu suntem un popor agresiv ; dimpotrivă.

Și cu toate că virtuțile războinice regenerează, pe când pacea moleșește, noi am preferat să închinăm puterile noastre numai muncii constructive și propășirii economice și culturale, păstrând latente virtuțile de arme , care au străfulgerat în noi prin veacurile de încercări - culminând în marele război de întregire .

" Avem însă în apropierea noastră alte popoare , care nu se aseamănă cu noi, și care abia așteaptă prilejul să refacă drumul întors al istoriei , dacă nu prin dreptate, prin violență.

"Atacul de mâine se anunță groaznic. Fără declarație de război, ne putem vedea într-o oră în plin vârtej al morții - cotropiți de obuze venite de la sute de kilometri , asfियाți de gaze infernale coborâte din stratosferă, în rachete incendiare - și nu numai bărbații valizi și înarmați , ci întreaga populație , fără putință de alegere...

Aceasta este imaginea pe care tehnicienii tuturor statelor

o impun viziunii noastre anticipate.

N.Iorga / mart.'34

[LD : mă gândesc la asasinarea lui , de către legionari, în 1940 !]

" Sunt multe feluri de vitejii : a noastră nu caută dușmanul , din ambiție sau din neastâmpăr.Ea nu-l dorește măcar . Aventura , în orice , ne e adânc străină , și chiar repulsivă , ca tot ce e nechibzuire , lipsă de plan și de măsură.

" Sântem viteji însă în apărarea dreptului nostru ca unii cari , moștenind idei de drept de la Romani , nu putem trăi în afară de dânsul. Ce știm că e al nostru îl apărăm , ca răzășul moldovean bucata lui de pământ , cu unghiile și cu dinții.

De pe acest teren sacru nu ne poate smulge cineva , decă morți.

Și preferăm moartea, tăgădei de drept.

De aici defensiva noastră biruitoare de-alungul veacurilor : Posada, Vaslui, Valea Albă, Călugăreni Mărășești . Și vitejia aceasta o avem și în viață.

Dacă ne știm drepti, orice ar fi împrejur, nu ne clintim "

Leonte Moldovan / mart.'34

[LD : Mă gândesc la întemnițarea lui , de către comuniști !]

[.....] **"Luptele neamului nostru au fost purtate întotdeauna pentru apărarea Legii și Moșiei strămoșești , pentru salvarea ființei sale etnice , de o rezistență neasemuită.**

"Dar în luptele acestea nu am avut niciodată altă superioritate față de dușman , decât aceea a Dreptății și a Sufletului , care ne-a asigurat apropae totdeauna biruința.

"Nu vreau să spun prin aceasta că armele de foc și întreg arsenalul de război modern ar fi secundar. Nu. Ne trebuie "scule" , azi mai mult decât oricând.

Și sculele acestea trebuie să ni le facem singuri, pentru a le avea, așa cum se cuvine, la momentul oportun. [-----] "

General Ion Antonescu / mart.'34 (șeful M.St.M.)

[LD : Mă gândesc la executarea lui de către plutonul de execuție !]

" [----] Analiza acestor elemente da bază , cari trebuie grupate în o "Lege de organizare a apărării patriei " ,

formează obiectul rândurilor ce urmează.

- Nu este suficient să nu vrei războiul , pentru ca să fii la adăpostul lui.
- Cine are interes să nu provoace , cum este cazul nostru, nu va putea evita de a fi provocat și atacat, **decât** dacă va fi , în orice moment , bine înarmat .
- Sângeroasa experiență făcută recent de toți, a dovedit că războiul costă mai mult sânge și mult mai mulți bani pe cei nepregătiți , decât pe cei pregătiți.

În consecință, nu pot fi acuzați de militarism și de imperialism acei care propovăduesc și practică buna organizare a națiunii .

" În circumstanțele de astăzi, antimilitariștii sunt , în realitate, antinaționaliști .

De aici, primul principiu : Războiul , deși nedorit , trebuie totuși pregătit ca o firească și sacră măsură de apărare.

Pe de altă parte, în forma lui modernă,

războiul nu va mai putea fi dus numai de armată ;

el va pune la contribuție spontan , continuu și total , cu sau fără voia poporului , totalitatea mijloacelor unei națiuni , reprezentate prin forțele ei politice , intelectuale , morale, sociale, tehnice , economice și militare . Iată al doilea principiu.

În fine, izbânda nu se poate obține repede și cu puține sacrificii - în vieți și bani - decât dacă poporul a fost din timp, bine și complet pregătit să-și apere drepturile. Această operă grandioasă nu poate fi îndeplinită decât dacă într-un stat toți se străduiesc să cunoască , să pregătească , să utilizeze și să armonizeze , din timp , forțele vitale ale neamului. **Pregătirea , dezvoltarea , perfecționarea și armonizarea lor, în timp de pace , este opera națiunii , în general, și a conducătorilor ei , de toate categoriile , în special.**

Este un alt mare principiu de care trebuie să ne călăuzim în mod permanent .

I. Antonescu / mart.'34

" Aceste principii trebuie zilnic reamintite conducătorilor națiunii , fiindcă :

- în primul rând, **numai prin cunoașterea lor și unii și alții devin conștienți de pericolul de răspunderea și datoria ce le incumbă ;**
- în al doilea rând, **numai într-o națiune conștientă de datoria ei, șeful statului și guvernării pot să-și facă datoria lor .**

Principiile nu sunt singurele salvatoare . Trebuie să fie aplicate ; ori, pentru aceasta este necesar să existe :

I. Antonescu / mart.'34

UN PLAN BINE DEFINIT DE ACTIVITATE

Trasarea lui , are ca bază de plecare **principiile enumerate mai sus** , fiindcă ele s-au impus ca un imperativ sacru și categoric, tuturor acelor care au trecut prin dureroasa experiență a războiului. **Respectarea totală a acestor principii și aplicarea lor rațională ,**

a creat pentru națiunile conștiente de pericol , **necesitatea de a fi mereu înarmate.**

Este regimul "Națiunii înarmate " , sub care trăesc astăzi : Marea Britanie, Franța , America , Germania, Italia , și într-o oarecare măsură, chiar Rusia.

[-----]

Realizarea acestei idei - " **națiunea înarmată** " - nu este nici ușoară, nici imediat posibilă, fiindcă cere , în primul rând , organizare și , în al doilea rând, pentru că organizarea trebuie să-și arate roadele. Într-adevăr, "**națiunea înarmată** " înseamnă :

- În primul rând, **cetățeni bine instruiți, perfect educați, rațional organizați ;**
- În al doilea rând, **armată și teritoriu bine organizate și echipate ,** după cerințele moderne de luptă și de apărare . [-----]

I. Antonescu / mart.'34

CULTURA ȘI EDUCAȚIA

[LD : din păcate , xerox cu ștersături , încât nu pot reproduce exact .dar nimic nu este adaos de mine.]

Cultura crează conștiința , formează caracterul , și dă naștere la orizonturi de avânt .

... forță fizică ... putere de muncă ... dezvoltă îndrăzneala ... stimulează sentimentul de solidaritate și jertfă ... transformă armata în forță ordonată...

Exemple actuale : japonezii , germanii, italienii ...

Orice apărare a națiunii , clădită pe alte principii, anihilează sacrificiile materiale făcute pentru armată. [-----] Pentru aceasta , **națiunea trebuie să fie în stare :**

- în primul rând, **să-și păstreze nervii , moralul și încrederea în viitor ;**
- în al doilea rând, **să lupte pentru a se apăra și pentru a anihila efectele acțiunii inamicului ;**
- în al treilea rând, **să continue lucrul și producția intensă ,** oricare ar fi acțiunea aviației adverse.

Ori, aceste lucruri nu se pot realiza , decât dacă există organizare, conștiință, energie, rezistență și spirit de sacrificiu.

Sunt calități , fizice și morale, care nu se pot naște spontan, mai ales sub acțiunea

distrugătoare a inamiului, și nici nu se pot improviza.

De aici **necesitatea ca apărarea statutului să pornească și să fie bazată**, în primul rând, pe **pregătirea culturală, fizică și morală a cetățenilor săi.**

Cu analfabeți, slăbănogi, cu oameni fără Dumnezeu, fără ideal, fără cultul trecutului și fără respectul față de munca celor care conduc, se deschide și se sapă drumul numai către prăpastie . "

I.Antonescu / mart.'34

ORGANIZAREA STATULUI .

[LD : mă gândesc că , pe atunci nu știa că va fi, la un momnet dat , șef de stat !]

" Buna apărare a statutului este și va fi , mai ales în viitor, **în funcție de prosperitatea lui.**

Prosperitatea depinde atât de **valoarea energiilor individuale** , cât, mai ales, de **modul cum aceste energii sunt îndrumate , captate, multiplicare**

Problemă deci de organizare . [-----]

Războiul a dovedit că buna apărare reclamă **nu numai eforturi militare** ,

dar și **posibilități economice și tehnice imense** ; organizarea va trebui să vizeze nu numai

prosperitatea dar și **apărarea națiunii**. Ea va trebui să fie pusă pe astfel de baze încât,

în caz de război, **statutul să poată să fie capabil să facă față nevoilor armatei de operațiuni , numai cu mijloace interne.**

De aici , **doctrina de a reveni la total înțeleapta formulă a strămoșilor noștri și adaptată azi de toată lumea : "Prin noi înșine !"** [-----]

Fără a copia, ci adoptând la geniul rasei și chiar perfecționând o metodă care are la bază munca, energia, disciplina, cinstea , patriotism și conducere ,

putem oricând realiza ceea ce Italia a dovedit că se poate face."

Procedând în acest fel, **potențialul de pace al statului** , va putea fi dezvoltat la maximum."

I.Antonescu / mart.'34

[LD ! oare cum se împăca doctrina lui cu doctrina lui Titulescu ?!]

" Procedând în acest fel, **potențialul de pace al statului** , va putea fi dezvoltat la maximum.

Acest potențial trebuie astfel îndrumat , **încât să poată fi ușor și spontan transformat**

în potențial de război. Este chestiunea cea mai acută care preocupă toate statele conștiente

de pericol, și **numai de aceea, această dezarmare** , chiar parțială, **este neconținut și intenționat amânată** , cu ajutorul nesfârșitelor discuții.

Când potențialul de pace va fi mărit și, mai ales, apt pentru a putea fi transformat , ușor și repede , în potențial de război,

marii potențati vor cădea de acord și în privința dezarmării.

În realitate, **dezarmați cu adevărat vor fi numai cei cari au pierdut ,**

din o cauză sau alta , **timpul.** [-----]

A pregăti războiul în timpul războiului este o situație tragică, spune mareșalul Joffre ,

în Memoriile sale. **Cât de tragică va fi soarta celor nepregătiți !**

I.Antonescu / mart.'34

Experiența făcută de noi în trecutul război, este semnificativă . Într-adevăr :

- **Să nu uităm** , că cu toate că între 1914 -1916 am făcut maximum din ceea ce se putea face, am fost totuși surprinși cu un foarte slab potențial de război ;

- **Să nu uităm** că, din această cauză , a trebuit să târâm pe la Salonic, Arhanghelsk

chiar Wladivostok , în condițiunile cunoscute , materialele, munițiunile , avioanele necesare ;

- **Să nu uităm** că aceste materiale . care le-am plătit și le mai plătim cu nenumărate miliarde - nu erau nici de cea mai bună calitate , și nici de cea mai modernă utilitate ;

- **Să nu uităm** că am fost nevoiți să le înlocuim cu cel mai valoros sânge al națiunii noastre , și din această cauză , pierderile ce le-am avut în oameni , constituie cifre record.

Este lecția tragică pe care ne-a dat-o trecutul . Ar fi de neiertat să o nesocotim.

----- I.Antonescu / mart.'34 -----

Stelian Popescu / (ex-ministru; președ. Ligii antirevizioniste) / mart.'34

[-----] Astăzi, o serie de **conferințe tendențioase**, o **reclamă răsunătoare** asupra unor suferinți imaginare, **o publicitate bazată pe fals și corupțiune** meșteșugit angajată, **se crede c-ar putea schimba**, fără nici o altă bătaie de cap, **aceea ce s-a hotărât**, după studii temeinice, adică singura soluție menită a păstra pacea între popoare: **tratatele**. De acest mijloc, **vecinii noștri unguri au uzat și abuzat cu multă dibăcie**, reușind să inducă în eroare o bună parte din **opinia publică mondială** care nu-și dă seama că **revizuirea înseamnă falsificarea adevărului, reînvierea nedreptății și a asupririi**, sub care popoarele au trăit în trecut.[-----]

față de lupta revizionistă declanșată de asupritorii de odinioară, el [**poporul român**] **opune un veto categoric**, spunând tuturor celor care o propovăduiesc, fără să-și dea seama ce fac, ca și celor care-l simpatizează, că **revizuirea înseamnă război** și cine, în Europa, nu-și mai amintește de ororile lui, nu are decât să-l provoace.

"Noi, Românii și aliații noștri, urâm războiul, dar suntem gata să-l primim, dacă ni se impune, însă de consecințele lui, nu noi vom răspunde."

----- Stelian Popescu / mart.'34-----

C.Argetoianu / mart.'34

[**LD : și acesta a înfundat închisorile comuniste și și-a găsit sfârșitul la Sighet**]

Progresele uimitoare ale tehnicii, au complicat și au îngreuiat rezolvare problemelor în legătură cu apărarea națională.. [.....]

Forța și rezistența unei țări nu se mai bazează pe numărul baionetelor.

Cucerirea aerului prin **aviație și aeronautică** ... efectul **tunurilor** ... introducerea **gazelor și diferitelor produse chimice** ... **au transformat complet războiul modern.**

Investițiunile pe care le cere apărarea națională,

au devenit de un ordin aproape astronomic.

" Pentru o **țară sărăcită, fără rezerve și în plină criză economică**, problema armamentului este aproape insoluționabilă. Iată de ce **situația noastră este foarte critică.**

Cred că **singura soluție**, soluție parțială, căci de o soluție totală nu poate fi vorba, constă în **crearea unei industrii naționale pentru fabricarea armamentului și munițiilor**.

[.....]

Văd în crizele industriale și în șomajul din Occident, **o conjunctură favorabilă creațiunei uzinelor românești indispensabile apărării naționale**. [-----]

Crearea unei asemenea industrii, e treaba noastră, a civililor.

Restul e în sarcina militarilor. Dar militarii nu-și vor putea îndeplini datoria până ce civilii nu-și vor fi îndeplinit-o pe-a lor."

----- C.Argetoianu / mart.'34 -----

Dr.N.Lupu / ex ministru, ex țărănist, "pacifistul" de serviciu / mart.'34

Eu sunt un idealist, care doresc să fie îndeplinită porunca lui Iisus Christos : pe pământ și între oameni, bună înțelegere.

Fiind și om politic cu răspundere, trebuie să țin seama de realitatea crudă

Două lucruri sunt esențiale pentru păstrarea unității și granițelor românești :

I. **O acțiune diplomatică bine condusă și eficace, prin Înțelegerea Balcanică și Pactul de neagresiune cu Sovietele**. D.Titulescu, a făcut țării acest serviciu.

II. Neputând uita că în moentele de criză războinică, tratatele devin "petice de hârtie", trebuie, **atâta vreme cât alții se înarmează, să ne înarmăm și noi.**

" În această politică, sunt **două postulate :**

a) **Înarmarea țării să corespundă necesităților noi ale războiului** care va fi mai mult **aero-chimic** (aviaonele și gazele vor fi armele de predilecție în războiul de mâine)

b) **Tot ceea ce dă bugetul țării sau contri'buțiile benevole ale populației, pentru înarmare, să meargă în întregime la destinație.**

----- dr.Lupu / mart.'34 -----

Apărarea națională / mart.'34

17.) Legea apărării statutului , Senat, Cameră , 2 - 5 apr.'34

Victor Antonescu (ministr.Justiției) ; raportori : **Toni Iliescu** (Senat) ,
Aurelian Bentoiu (Cameră) **Vezi doc.integrale la [fișierele de partid](#) și [fișier Legislație](#)**

A. Expunerea de motive, Victor Antonescu, Senat (2 apr.) , Cameră (4 apr.'34)

(DAD, MO 38, șed. din 4 apr.'34, p. 1647 -1650)

/ **Necesitatea legii : extremismul STÂNGA - DREAPTA /**

/ **Răspunderea partidelor politice** / Partidele de ordine / libertățile cetățenești /

/ **Legea penală - legea preventivă / Dizolvarea grupărilor politice** : parlamentari și membri //

/ **Drept comparat: legi represive //**

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ **Necesitatea legii**

▣ **Răspunderea partidelor politice**

▣ **Extremismul : de stânga - de dreapta**

" Nu credem că este necesar să insistăm asupra **realității fenomenelor morbide de ordin social și politic**, care s-au manifestat în ultimul timp și care ne impun să prezentăm acest **proiect de lege**.

"Faptul că unele grupări politice înțeleg să facă apel sau să întrebuințeze violența și chiar crima, **contra autorităților sau cetățenilor pașnici** de alte credințe politice , constituie o gravă amenințare față de care legiuitorul nu poate să rămână indiferent .

"Dacă actele de violență , comise izolat sau în grup,

cad uneori **sub sancțiunea legilor în vigoare** - autorii lor putând fi pedepsiți - **legile actuale nu prevăd nici un fel de măsură contra grupului în numele căruia s-a acționat sau în sânul căruia a apărut acea periculoasă psihologie colectivă** , care determină comiterea unor asemenea acte de violență sau de teroare , care amenință , în mod general , **ordinea de Stat**

" **Grupările sau partidele politice sunt necontestat indispensabile mecanismului parlamentar și regimului constituțional , însă activitatea sau propaganda lor trebuie să rămână și să se facă în limitele legilor și principiilor constituționale**

care stau la baza așezării Statutului nostru.

"Când violența ia locul ideii , când crima sau delictul înlocuiește critica, rațiunea de a mai fi a acelei grupări , nu mai există.

" În fața **tendințelor de desagregare socială**, în fața mișcărilor cu caracter anarhic și **terorist, fie ele de dreapta , fie de stânga,**

noi **dispozițiuni de ordin legislativ se impun**, spre a da puțința unei acțiuni rapide de **apărarea ordinii în Stat** și de **înfrânare a ațățărilor primejdioase.** "

[-----]

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ **Legislație represivă**

▣ **Drept comparat**

Precizăm că **și în alte țări , sub imperiul unor necesități** superioare de apărare a Statului , au recurs la **măsuri legislative dominate de același spirit.**

/ **În Cehoslovacia**, prin legea din 25 februarie 1933,

Guvernul poate dizolva sau suspenda partidele politice care , prin activitatea lor , amenință **forma democratică -republicană** a Republicii Cehoslovace.

Orice afiliere , precum și orice propagandă a ideilor unui partid dizolvat, este aspru pedepsită. Avera unui asemenea partid, cât și aceea a **asociațiilor comerciale**

și altele care dau vreun concurs, **este confiscată.**

Apariția **publicațiilor periodice** care servesc sau au servit la **difuzarea doctrinelor partidului dizolvat, este interzisă.**

Autoritatea județeană, după legea cehoslovacă, are **dreptul de a deschide scrisorile și de a cenzura telegramele partidului dizolvat.**

Acești **membri, pot fi expulzați** dintr-o regiune a țării și supuși de către autoritatea județeană, **domiciliului forțat.**

Parlamentarii unui partid dizolvat sau suspendat, conform legii cehoslovace,

își pierd mandatul. Membrii unui partid dizolvat, dacă sunt funcționari publici,

își pierd funcțiunile printr-o decizie, fie a prefectului, fie a ministrului de interne.

Partidul dizolvat, nu poate prezenta candidați la alegerile legislative,

listele de candidați fiind nule de drept.

/ Democratica Elveție, a fost și ea nevoită să ia măsuri speciale,

prin **Legea federală** din octombrie 1933, pentru apărarea ordinii publice.

Astfel, art.6 al acestei legi, **pedepsește cu închisoarea** până la un an și **amendă**

până la 5.000 fr.elvețieni (160.000lei), chiar **simpul fapt de a întemeia o grupare**

< care urmărește sau a cărei activitate consistă în a împiedica sau a tulbura prin mijloace ilegale, acțiunea autorităților. >

Admisă de Adunarea federală a Confederației Elvețiene, și **supusă apoi unui referendum popular**, care **a înlăturat-o cu o mică majoritate [LD : atenție !]**

această lege era însoțită de o Expunere de motive a Consiliului federal,

care **interzicea mijloacele violente și revoluția**, în luptele politice. [-----]

/ În Bulgaria, legea pentru apărarea Statutului, conține dispozițiuni oarecum asemănătoare .

Expunerea / - concluzie

Întocmirea tuturilor legilor străine, în această materie,

a fost determinată de pericolul curentelor extremiste ,

de **extremă stângă**, în unele țări, de **extremă dreapta**, în altele.

* * *

----- Expunerea de motive / 2, 4 apr.'34 -----

17a.) ("Lupta" , XIII, 3732, 3 apr.'34)

Victor Antonescu (ministrul de Justiție)

[Stenogramă integrală , subtitluri, sublinieri, comentarii - LD :doc.integral -**fișierPNL VII**

/ Ipostaza etică - răspunderea guvernului / **Curente extremiste : STÂNGA - DREAPTA /**

/ **Misticile noi : Rusia, America, Germania, Italia //**

/ **Ordinea în stat - limitele libertății / Apărarea ordinii - legislație comparativă : Elveția /**

/ **Statutul României Mari - IICBrătianu / Conf.de la Versailles /**

/ **Apărări fundamentale : ordinea, siguranța, unitatea națională /**

Vict.Antonescu / 2 apr.'34

▣ **Curente extremiste : stânga -dreapta**

▣ **Prevenirea pericolelor**

" Nu vom permite , d-le Gafencu, ca cei ce fac agitatii de stanga ,

să plănuiască pe ziua de mâine , vacanța legalității ,

după cum nu vom permite nici agitatorilor de dreapta , să pregătească dictatura.

Să băgăm bine de seamă : după momentele tulburi , vine totdeauna reacțiunea .

Statele care nu sunt capabile să se apere , pier :

Societățile care nu sunt capabile să se apere, se distrug .

În timpul Frondei, pe vremea minorității lui Ludovic al XIV-lea,

după dezordine, a venit dictatura ,

și după revoluția franceză , a venit dictatura lui Napoleon I .

[-----]

Nu numai la noi **simptome îngrijorătoare** se arată.

Dacă ar fi o **situație proprie numai nouă**, ați putea crede că **ne aflăm în fața unei situații** în care **vindecarea răului , stă numai în mâna noastră**, și că , într-adevăr , **guvernul exagerează sau se sperie**. Dar nu este așa.

Este o situație bolnavă și nu suntem **numai noi contaminați , ci este toată lumea**.

Dacă mai avem **conștiința** și mai **avem curajul că avem lucruri de apărut**, care trebuiesc apărute, **să le oprim atâta timp cât este vreme , să nu așteptăm , când rățacirea va fi adâncă și când toată țara va fi cuprinsă de ideile** care, din fericire, **astăzi, sunt numai la suprafață**.

Atunci va fi **prea târziu și răul va fi prea adânc.** " [-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ Mistici noi

[LD : atenție la **reflecțiile lui Antonescu despre America !** Nu le-am mai întâlnit, până la el .]

"**Vedeți ce se petrece în toată lumea**.

Este încă o fericire că, **grație așezării noastre agricole și caracterului pașnic** al poporului nostru , **suntem în starea de ordine în care suntem**, căci în alte părți nu este așa.

" Nu vedeți că **se plăsmuesc mistici noi , se cărmuiesc societăți**

pe baza altor idei, decât ideile care au dăinuit atâta vreme ?

Aveți mistică **bolșevismului în Rusia** , mistică **fascismului în Italia**, mistică **hitlerismului în Germania**, și aveți **guvernarea prin decrete și legi** , pentru suprimarea libertăților economice , **în America**.

Aveți curente formidabile, care se bazează pe **două idei mari** , în toată lumea :

aveți **căutarea unui ideal economic** , pentru popoarele care **se ocupă de bogăție**,

ca ultim final al civilizației , și anume , **în Rusia și America** ,

și aveți **o axă politică** a unor societăți ,

care caută **o nouă orientare politică** prin **fascism și hitlerism**.

Stă lumea întreagă în **vâltoarea acestor mari idei**, care **revoluționează mintea**,

și **dvs vreți să stăm impasibili ?** " [-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ Ordinea în stat

▣ Limitele libertății

"Iertați-mă, nu sunt din firea mea un revoluționar, și **nu aș fi primit niciodată** ca eu, omul care **mi-am făcut din blândețe regulamentul vieții mele**, să vă prezint o asemenea lege , **dacă ea n-ar fi fost necesară**.

Dar ce **vorbiți dvs de libertate ?**

Libertatea individuală trebuie **să nu atace fundamentul societății**.

Libertatea individului nu poate **să meargă contra statului** .

Eu știu că viața este o luptă continuă, dar **o luptă pe căi legale**.

Nu o luptă , însă, prin sdruncinarea violentă a ordinii în stat .

O societate care nu este capabilă să reacționeze și să se apere , nu merită să trăiască .

Dar luați pe **Polybe** , un istoric și un înțelept al antichității grecești, care când vorbește de libertate , pare că nu o înțelege și o confundă cu dreptatea, mai mult cu justiția și ordinea în stat.

Mergeți mai departe , luați pe însuși **Robespierre** , și veți găsi aceeași idee.[-----]

Nu vă eronați în concepțiuni filozofice care nu cadrează cu vâltoarea zilelor de astăzi .

Și **Catilina** strângea în jurul lui nemulțumiți și le **promitea iertarea totală a datoriilor**.

Și el, **dle Manoiescu**, în afară de **Caton** și **Cicero**, fiindcă vremurile erau turburi,

și guvernul încăpuse pe mâini slabe, avea tacită aprobare , nu complicitate,

a unor oameni ca Cezar sau Crasus , pentru că sperau și ei, ca , din mâini slabe,

guvernul să treacă în mâinile lor.

" **Catilina este al tuturor timpurilor** , d-le **Manoilescu** , și ar fi fost mai bine dacă ai fi invocat momentul în care **Senatul roman** , convocat noaptea, în templul lui Jupiter, **pronunța o exortățiune contra lui Catilina.**

Istoria se repetă , situațiunile tragice sunt de toate momentele.

Citeam , dle **Manoilescu** , cu uimire , acum câțeva vreme , când mă ocupam de conversiune, **o scrisoare a unui om politic** , care spunea lucrul următor :

< **Statutul devine din ce în ce mai electoral** ; i se cere foarte mult, și **dă în măsura în care i se cere.** >

Chestiunea este de actualitate, nu-i așa , d-le **Manoilescu ?**

dar știți cine scria aceste rânduri ? **Maurepas** , ministrul lui Ludovic al XV-lea, către **ducele de Lauzun....**

[**LD : atenție cum pune problema generațiilor ! În sfârșit, un gând simplu, echilibrat .**

" Și acum, dle **Gafencu**, **este într-adevăr frumos să vorbești așa cum ai vorbit d-ta.**
Arătați că tineretului îi aparține viitorul țării.

Da, tineretului ; dar țara nu aparține numai lui, care va fi **guvernul de mâine**, **țara aparține și nouă** , care **am clădit-o în granițele actuale**

și tuturor morților care zac în morminte scumpe nouă." [-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▫ **Apărarea ordinii în stat**

▫ **Legislație comparativă**

[**LD : argumente comparative , studiul legislației altor țări . Are legea elvețiană .**]

... când vedem noi că **o țară democratică ca Cehoslovacia** , face **o lege** ale cărei dispozițiuni **nici un guvern românesc n-ar fi îndrăznit să vi le prezinte** , și cu toate acestea , s-a votat .

De cine ? **De un Parlament condus de toate partidele , votând chiar socialiștii** , unde **ceea ce vă cerem noi** , să lăsați să facă justiția în proporție mult mai restrânsă, **face puterea executivă, guvernul,**

și când vedem că **în Elveția** , cea mai pașnică țară din lume, oamenii cei mai domoli, **democrația cea mai perfectă din Europa** , este preocupată de această problemă , **ce să mai spunem noi de necesitatea acestei legi ?** [-----]

Din **Mesajul** Consiliului Federal elvețian către **Consiliul Legislativ** (8 mai 1933) :

< **Dacă introducem astfel, diferite dispoziții penale într-o lege specială** , anticipând asupra reglementării generale, este , mai înainte de toate, **pentru a apăra** , **nu forma actuală a statului, dar ideea democratică pe care este clădită Confederația.**

Oricât de divergente ar fi părerile în ce privește **organizația formelor democratice și delimitarea funcțiilor și a atribuțiilor** , **noi nu mai voim să tolerăm incertitudinea asupra acestui punct : trebuie ca luptele politice să respecte formele legale, să nu se întrebuițeze alte arme decât drepturile cetățenești** ,

încât **vremurile celui mai tare să ia sfârșit** , odată pentru totdeauna, **în Elveția .**

Dar **acela care vrea să evite războiul civil** până la manifestările lui cele din urmă, **trebuie să-l reprime de la început.** Or , la început, **războiul civil consistă în a nu întrebuița voința străzii , în contra ordinii stabilită prin legi și autorități.**

Când se va ști că , de la început, **ea va fi reprimată fără cruțare** , **vom fi scutiți de utilizarea forțelor polițienești** excepțional de numeroase , **de întrebuițarea armelor** , și , mai ales , **de scoaterea trupelor.** [-----]

Chiar privind fără nervozitate **diversele manifestații de partide** , și alte **demonstrații politice** , și **reducând la adevăratele lor proporții frazeologia războiului și a revoluției** ,

care **s-a încuibat la noi**, nu e mai puțin adevărat că , **la dreapta ca și la stânga**,

s-au format **adevărate asociații de luptă și apărare** , după modele străine,

s-a simțit nevoia de a deosebi **și în înfățișarea exterioară în modul cel mai provocator.**

Întrunirile și manifestațiile adversarilor politici , constituie un pericol care crește. >

(Din **Mesajul** Consiliului Federal elvețian către **Consiliul Legislativ** , 8 mai 1933) :

Antonescu /

"Prin urmare , vedem că această preocupare este exact preocuparea pe care o avem noi , astăzi. Noi trebuie să găsim mijloace pentru a putea preveni asemenea mișcări. Iată ce spune ministrul francez , Pietri , acum câteva luni :

< **Să nu ascundem evidența.**

Un vânt de violență reacțiune suflă peste vechiul stat liberal,

al cărui principiu și structură s-au impus lumii , timp de peste un secol.

Generațiile noi se pretind atrase către aceste formule de putere personală,

pe care ale noastre învățasera să le condamne și să le înlăture, din copilărie.

Pretutindeni în Europa și chiar în America , apare năzuința de a face apel

la un fel de neodespotism al erorilor și al slăbiciunilor de după război.

Până și socialiștii , printr-o contradicție izbitoare, se gândesc astăzi

să părăsească ideea de libertate și să încredințeze forței ,

destinele compromise ale națiunii. > (Pietri)

Antonescu /

" Dacă avem un pic de conștiință dacă iubirea de neam o punem deasupra frazelor și deasupra demagogiei ; dacă preocupările și interesele fundamentale ale țării ne stăpânesc ; dacă avem dorința de a păzi un drept propriu al ei,

drept pe care nu noi, ci alții îl compromit,

atunci datoria noastră este să facem ceea ce facem astăzi.

"Și atunci eu socotesc că pentru niște oameni maturi ca noi, care am trăit vremurile pe care le-am trăit , - o datorie de veghe se impune." [-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ Statutul României Mari

▣ Demnitatea și datoria Țării

"Personal , să-mi dați voie să vă amintesc o scenă care m-a impresionat adânc și pe care sunt dator s-o reproduc aici , înaintea dvs.

Eram ministru la Paris și asistam pe Ion Brătianu la conferința păcii .

N-am nevoie să vă spun că curajul, rezistența și bărbăția lui I.C-Brătianu ,

în fața atacurilor celor mai mari, a stârnit admirația tuturor.

Afară de el, nici unul din reprezentanții Statelor mici ,

n-au îndrăznit să înfrunte furtuna.

" Și când s-a citit **pasajul relativ la minorități** , pe care toți îl dezaprobau

- nu vreau să citez nume , dar dvs știți cine erau **marile personalități**

care reprezentau statele mici la conferința păcii - toți vorbeau cu mânie,

dar nici unul n-a îndrăznit să înfrunte pe Clemanceau .

Singurul care a îndrăznit să ridice glasul , în contra clopotului de trei ori amenințător al lui Clemanceau , a fost Ion Brătianu ,

care a protestat contra tutelei care se întinde asupra statelor mici ,

căci zicea el : **< Dacă este vorba de protecția minorităților,**

acest drept trebuie să se întindă și asupra statelor mari >

Și , d-lor, știți dvs - nu știu dacă este dat în protocoale - care a fost

una din întreruperile vehemente ale lui Clemanceau la adresa lui Ion I.Brătianu ?

< Să fi respectat întâi tratatul de la Berlin ! >

----- Victor Antonescu / 2 apr.'34 -----

17.b) P.C.Andrei (PNT) , discurs la lege, 4 apr.'34

(DAD, MO. 38, șed. din 4 apr.'34, p. 1660- 1663)

[LD : ce înarmat era Petre Andrei... probabil este documentat de pe vremea legislației represive din timpul guvernării PNT]

Subtitluri, sublinieri, semne, comentarii - LD :

/Apărarea granițelor - apărare militară // Apărarea statului - ordinea internă //

/ Drept comparat : Iugoslavia, Cehoslovacia. Germania, Italia // Legea românească //

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ Drept comparat

▣ Apărarea Statutului : Jugoslavia ...

[LD : este interesant nu numai pentru momentul de atunci, ci pentru "procesele" care se vor croniciza , peste 50 de ani , și care , după căderea comunismului, își vor găsi deslegarea sângeroasă de azi.]

" **DI ministru al Justiției prezintă acest proiect de apărare a Statutului și, în expunerea de motive, precum și în explicațiunile pe care le-a dat ziarelor, în momentul depunerii acestui proiect , a afirmat că el cuprinde dispozițiuni mult mai blânde decât cele prevăzute în legislațiile similare din alte țări. Dar dl ministru a uitat să arate ce necesități au determinat votarea unor asemenea legi în alte state.**

"Este adevărat că legea de apărare a statutului, votată în **Jugoslavia**, are **dispozițiuni mult mai drastice** , decât acest proiect de lege al dvs. Trebuie să știți însă că **ceea ce a impus o asemenea lege în Jugoslavia**, este cu totul **departe de situația de la noi**.

Nu trebuie să uitați că **Constituția jugoslavă, din 28 iunie 1921** , a fost **votată numai de 258 de deputați , din 419 .**

[LD : **parcă la noi deputații din opoziție nu s-au retras din constituentă ?!**]

Acest lucru este foarte semnificativ. **Două treimi din deputații sloveni și nouă zecimi din deputații croați , au respins proiectul de Constituție.**

Adăugați la aceasta nemulțumirile de ordin administrativ, căci **din 33 de conducători de districte , de prefecți , numai 3 erau croați**, încât locuitorii din celelate provincii , **aveau impresia că se găsesc încă sub jugul altcuiva și sunt tratați ca niște cucerțiți.**

În această situație, **au formulat extraordinar de insistente și amenințătoare reclamațiuni** , de oarece **ajunseseră la exasperare.**

În afară de aceasta, până în anul 1928-29 , când s-a făcut unificarea legislației fiscale, **impozitele și sarcinile , erau nemiapomenit de neegal repartizate**

- **Victor Antonescu : Dle Andrei, eu am vorbit de Cehoslovacia !**

- **PCAndrei** : Un locuitor **sârb plătea 91 dinari** ; un **slavon plătea 170 dinari** ; un **croat plătea 270 dinari** ; un locuitor din **Voevodina plătea 293 dinari** .

În asemenea împrejurări, s-au formulat nemulțumiri extraordinare, care îmbrăcaseră o formă alarmantă. La un moment dat , **se cerea pur și simplu transformarea Jugoslaviei într-un stat federal**, care să aibă comun numai Suveranul.

De aceea, **apare foarte ușor explicabil** , și **actul de la 6 ianuarie 1929**, și **legea de apărare a statului jugoslav**, cu dispozițiile sale foarte drastice.

Era în joc însăși unitatea statului jugoslav.

Dacă comparăm acestea cu situația de la noi,

ușor poate vedea oricine cât de mare diferență este, pentru că **și la noi s-au formulat de către provinciile unite cu Vechiul Regat , nemulțumiri de ordin administrativ dar nimănui nu i-a trecut prin minte un gând așa de antiromânesc ; s-a cerut, pur și simplu, reintrarea în legalitate a conducătorilor .**

Și atunci **iată cât de diferite situații** : în Jugoslavia , necesitatea păstrării statutului , a dictat o lege cu prevederi foarte aspre . **La noi nu există această necesitate!"**

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ Drept comparat

▣ Apărarea Statutului : Germania ...

Am să vă amintesc, dle ministru, de o altă lege, pe care , mi se pare, ați uitat-o, ați scăpat-o din vedere , o lege cu prevederi aspre : este **legea pentru unitatea Reichului german**, legea din **21 iulie 1921**, modificată la **31 martie 1926**,

o lege care **restrânge dreptul la întrunire , libertatea cuvântului și libertatea scrisului**. Legea aceasta germană, cu prevederi foarte aspre, a fost iarăși determinată de astfel de necesități , tot atât de importante. **Era un frâu care căuta să se opună încercărilor mereu reânoite , de a introduce vechea formă de stat a monarhiei.**

În urma războiului și a revoluției germane, **s-a schimbat forma statutului și atunci încercările monarhiștilor , de a reintroduce vechea formă de stat,** au silit guvernul să facă o lege cu prevederi așa de drastice.

Deci , altă necesitate esențială pentru viața unui stat.

- **Vict.Antonescu** : Eu **nu am vorbit** nici de **legea jugoslavă**, nici de **cea germană**, nici de **cea italiană** ...

- **PCAndrei** : Ați vorbit de **legea cehoslovacă** și ați amintit de **legea italiană**[-----]

S-a introdus ceva nou, o schimbare, și regimul nou întronat caută să-și apere propriile sale creațiuni. Ordonanța prezidențială - vă dau și alte detalii , pentru că am cercetat toate aceste chestiuni și am rămas surprins , de ce necesități mari au determinat legile respective în acele țări , din care v-ați inspirat, în comparație cu ceea ce s-a întâmplat la noi -

Ordonanța prezidențială de la 4 aprilie 1933, din Germania , intitulată chiar

Pentru protecțiunea poporului german - apără , de asemenea , regimul hitlerist , care s-a afirmat și s-a introdus acolo de câțva timp.

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ **Drept comparat**

▣ **Apărarea Statutului : Cehoslovacia ... Italia**

" Legea cehoslovacă, din **iulie 1933**, cu modificările din **25 oct. 1933**, poartă chiar un titlu foarte semnificativ : **legea de apărare a republicii democratice cehoslovace** .

Nu se apără, prin urmare, aici, **o formă de stat [ca în Germania] , nici unitatea de stat, [ca în Jugoslavia]** ci **se apără un regim politic nou introdus.**

Față de **mișcările turbulente** care se manifestă **în Germania**, s-a simțit **necesitatea să se apere regimul democratic** , ceea ce caracterizează Cehoslovacia.

" Pe același plan, **în direcțiune cu totul opusă însă, în Italia** apare **legea italiană**.

Proiectul definitiv de **Cod Penal**, publicat în 1929, înglobează și **legea de apărare a statului** , din 1927. Această lege **apără un regim politic nou introdus** :

este vorba de **apărarea concepției fasciste despre stat și societate** , **în opoziție cu cea liberală și democratică.**

S-a introdus ceva nou, o schimbare, și regimul nou întronat caută să-și apere propriile sale creațiuni."

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ **Legea românească**

[**LD** : aici amprenta adversității față de PNL atinge culmea orbirii ! Păcat !

Nu era nevoie de atâta argumentare juridică comparativă ... care, dimpotrivă, ar fi pledat pentru legea adusă de liberali]

" **Legea pe care o prezentați dvs , ce trebuie să apere dânsa ?**

[-----]

-----P.C.Andrei / 4 apr.'34 -----

17 c) I.C.Cătuneanu apoi Gh .A.Cuza , discurs la lege, 4,5 apr.'34

(DAD, MO 38, șed. din 4 apr.'34 , p. 1663-1664 ;DAD, MO 39, șed. din 5 apr.'34, p. 1672- 1677)

[**LD** : Discursul început de **Cătuneanu** s-a întrerupt deoarece Camera nu era în număr.

A doua zi, Cătuneanu absentând - grav bolnav - continuă discursul Gh.A Cuza]

Documentele integrale- fișier LANC

[LD : pe 5 apr. era joia marea , din săptămâna patimilor ;

GACuza este deosebit de marcat de boala subită a prof. Cătuneanu, ca pe un blestem ... francmasonic .Are 38 de ani ; este un înverșunat antimason, după ce , vremelnic, intrase în masoneria din Iași ;

Deși nu fusese pregătit să ia cuvântul, face o expunere argumentată privind necesitatea ca masoneria să fie scoasă în afara legii.]

Supratitlurile problematice, sublinierile, comentariile îmi aparțin :

// Francmasoneria = asociație secretă și ocultă //

// Francmasoneria - liberalismul - democratismul **versus** naționalismul integral //

// 1840, 1848 ... tinerimea masonică română **versus** concepția tradițională //

// 1911- 1919 - Masoneria României moderne //

// Lojele marelui Orient - Lojele Naționale //

// Substratul iudaic al masoneriei - gradele masonice // macabeii //

// Rituale masonice / conflicte între loji / capcanele masonice /

// Scopurile masoneriei : distrugerea bisericii creștine ; distrugerea granițelor ; distrugerea armatei ; distrugerea monarhiei //

// Necesitatea interzicerii masoneriei //

// Legea apărării statului = prezervarea regimului democrat parlamentar //

//LANC - nu va vota legea //

GA.Cuza * / 5 apr.'34, (joia mare , săptămâna patimilor)

▣ Asociațiile secrete și oculte

[-----]

De ce francmasoneria ?

Fiindcă însăși alcătuirea francmasoneriei , reprezintă un pericol de fiecare clipă pentru alcătuirea națională a statului, tinzând la dărâmarea fruntariilor, și la răsturnarea actualei stări de lucruri dinăuntru, pentru a pune în loc

politica haotică , de interese internaționale și iudaice.

Acesta este punctul nostru de plecare și aceasta este tema pe care înțelegem să o susțină aici oratorul Ligii . [-----]

▣ Francmasoneria .

▣ Principiile democratismului și liberalismului

▣ Naționalismul integral

[LD : Atenție ! sesizează că , în fond, **antimasoneria cuzistă** este identificată ca **esență a doctrinei naționaliste integrale**, opusă **democratismului și liberalismului**]

" Dar dacă este vorba să votați o asemenea lege , ea **trebuie să îmbrățișeze absolut toate organizațiile cu caracter ocult** , și în primul rând, **francmasoneria** .

De ce ? Fiindcă, **inspirată din judaism, francmasoneria a pătruns în inima întregului aparat de stat**, tinzând la falsificarea unei orientări determinată de tradițiile naționale , cu tendință vădită de a o îndrepta înspre concepțiuni internaționaliste de importanță .

[-----]

- **G.A.Cuza** : Dlor, nu vreau să merg până la **obârșia istorică** , până la **alcătuirea formală și solemnă** a acestor societăți secrete , pătrunzând prin **atelierile masone ale Evului Mediu** și prin **istoria Templierilor și a templului lui Solomon** , până la **misterele elesiace** și , mai departe, până la **mimetismul egiptean**.

" Voi începe de la **o etapă evolutivă mai recentă**, care , în istoria masoneriei, capătă **o importanță covârșitoare** , căci de la dânsa **masoneria începe a se îndepărta de ocupațiile sale mistice și locale**, pentru a **pătrunde în viața politică, amestecându-se direct în treburile publice și în guvernarea statelor** .

Cuza / Ritul scoțian ...

" Încep așa dar cu **masoneria timpurilor moderne** , și anume de la **Constituția masonă**

a reverendului Anderson, din 1723, care a fost elaborată în Anglia , și pe care se ridică ritul așa numit "scoțian , perfect și acceptat". Această Constituție a însemnat prima gravă amenințare adusă concepțiunii de stat , din acele timpuri, și anume , a regalității care stăpâna Europa.

Revoluția din 1789 ...

Constituția lui Anderson pregătește , fără discuție, prin toată școala enciclopediștilor francezi , marea revoluție de la 1789 , care a dărâmat regimul monarhic , pentru a pune în loc acele principii ale democratismului și ale liberalismului , pe ale cărui temeieri guvernăți încă astăzi,

când ele încep a se prăbuși, sub înrăurirea vremurilor noi și a imperativelor lor, care este naționalismul integral și tradițional .[-----]

" D- lor, de la 1789, adică de la marea revoluție franceză , care a adus după ea o răsturnare totală, o revoluțiune în concepția spirituală și de guvernare a popoarelor, trecând prin toate revoluțiunile de mai târziu

- cea de la 1840 , când regele mason Carol al X-lea, a fost răsturnat de masonul Ludovic Filip, și mai ales de revoluțiunea de la 1848, a cărui cap a fost jidanul Isac Adolf Cremieux , viitorul reînființator al "Alianței israelite Universale" , care l-a îndemnat pe regele Ludovic Filip să fugă -

toată politica europeană a fost dominată de conducerea ocultă a francmasoneriei , de pe urma căreia au avut de suferit , în primul rând, regii , simbolizând glorioasele tradițiuni naționale ale popoarelor lor. " [-----]

GA.Cuza / 5 apr.'34

▣ Tinerimea masonică română : filfizonii,bonjuriștii .

▣ " Formele fără fond "

▣ Masoneria din România modernă.

[LD : atenție : revoluția de la 1848 și revoluționarii pașoptiști , reprezintă obiectul criticii constante cuziste .

Din acest p.d.v.- am mai spus-o - se vedește caracterul conservator al doctrinei lor,

(în opoziție cu cea liberală) - cu argumente vulgare integrate din junimism .

De aici și apelul la autoritatea tutelară a scrierilor lui Eminescu , care , pe filieră cuzistă, a trecut la legionari .]

" Un fenomen deosebit de curios pentru noi românii, este că primii tineri care au plecat să se adape la civilizația Occidentului, s-au văzut pătrunși de spiritualitatea masonică a Apusului ,

de unde se întorceau maestri și venerabili de Lojă.

Nu vreau să fac aici teora francmasoneriei universale, și să vă arăt dezvoltarea ei în diferitele organisme naționale ale celorlalte state .

Mă voi opri însă o clipă la masoneria din România modernă de la 1860 .

Între 1848 și 1870 pleacă primii noștri tineri boieri în străinătate , pentru studii,

- căci cei plecați înainte de 1848, cum sunt Goleștii , au fost foarte puțini , și reprezintă simple întâmplări.

Printre acești tineri plecați în Franța pentru studii , între care numărăm câteva distinse personalități - ca Vasile Alecsandri, Costachi Negri , Rosetti, Negruțeștii și alții -

mulți din ei, orbiți de o civilizație pentru care nu aveau pregătirea necesară , și neputând să asimileze luminile Apusului, izvorâte dintr-o îndelungă evoluțiune culturală și civilizatoare, mulți dint-înșii care veneau dintr-o altă lume, cu apucături orientale, unde respiraseră atmosfera boierilor căftăniți și cu giubea,

atmosfera aceea liniștită și patriarhală , quasi rustică , a părinților lor,

au asimilat din lumea culturală a Occidentului , unele lucruri bune,

dar s-au întors mai ales cu părțile mai ușoare , mai lesnicioase,

cu obiceiuri străine, îmbrăcate în cântece străine,
cum a fost **celebrul refren revoluționar** : < **Vive le son de canon !** >
cântec repetat de ei la tot pasul , **pentru a speria** cu știința lor pe **simplistul nostru băștinaș** ;
cântec **care le-a creat apoi porecla de <filfizon>** .

Căci "**filfizon**" nu e decât **mahalagismul și stropșirea lui** < **vive le son!** >
Și alături de cântecele revoluțunilor apusene, **aduceau tinerii noștri**
, **în bagajul lor intelectual**, și **inițierile dezagregante masonice**,
introduși în lojile din Paris, de **tovarășii lor de bulevarde**, trecând **din sălile de petrecere**
în **speluncile masonice**, și venind apoi la noi în țară cu **primele elemente ale masoneriei** ,
pentru a **întrona organizația și la noi**.

Dacă în acele vremuri nu s-a făcut cunoscută masoneria în țară, și nu i s-a simțit influența ,
e datorită faptului că **ea nu a putut pătrunde în pătura noastră conducătoare** ,
rămânând ca ceva distinct și circumcis , ca o organizație cu **desăvârșire străină** ,
la care **nu erau afiliați decât cei veniți de peste granițe**.

Până în preajma marelui război, **această organizație masonică** ,
, **căreia i-a aparținut și bătrânul Brătianu**, **nu putea să dăuneze neamului**,
ocultismul său servind mai mult pentru a **alinta cu practici exotice plictiseala bonjuriștilor**
noștri, **desrădăcinații mediului și vieții noastre de civilizație începătoare** . "

GACuza / 5 apr.'34

▣ **Masoneria în preajma și după război .**

▣ **Lojile naționale**

" În preajma marelui război, însă, **dacă nu mă înșel**, la 1914,
masoneria începe a-și intensifica activitatea ei în România ,
o dată cu **organizarea dată lojelor naționale de către Poincaré** ,
pentru a le suprapune Lojei Marelui Orient , în toate părțile lumii.

" După modificarea Constituției lui Anderson, făcută de **Poincaré în Franța , în 1911**,
se pun bazele **așa -numitelor loji naționale** , care aveau , la rândul lor,
drept bază, ritul " scoțian , perfect și acceptat" al Constituției lui Anderson .

Ele se disting de Lojile Marelui Orient,
prin structura lor, având **o organizație celulară distinctă**, alcătuind, însă, un mare tot,
așa cum sunt organizate **celulele stupilor de albine sau a radiatoarelor de automobile**.
Adoptând culorile diferitelor state ,
ele aparțin totuși uneia și aceleiași organizații internaționale ,
supuse aceleiași obediențe centrale.

" Imediat după război, România a luat un contact mai direct cu diferitele popoare ale
Apusului , **cu Franța, în special**, care a înțeles **să-și exercite asupra noastră influența** ,
nu numai în mod oficial, **tiranizându-ne în numele sentimentelor de fraternitate**,
împletite în timpul războiului, **dar să-și afirme o domniune asupra noastră** prin toate mijloacele,
utilizând chiar căile oculte ale francmasoneriei . " [-----]

GACuza / 5 apr.'34

▣ **Gradele masonice**

▣ **Pontifex maximus.**

▣ **Interesele iudaismului**

Așa ar fi , **dacă organizația s-ar opri aici**, și **dacă** , **în spatele acestor formule**
anodine, nu și-ar ascunde toată perversitatea naivă a scopurilor.

Dar se vorbea ieri de **organizarea celor 33 trepte ale masoneriei** ,
de această **organizație piramidală** , care este **așezată pe un postament de inconștiență**
perfectă a primelor 3 grade de inițiere și din care, încetul cu încetul,

se **selecționează valorile** , în concepțiunea masonică,
ca să se ajungă la **cele din urmă trepte, ale piramidei**, la **Consiliul celor 7** ,
până la "**Patriarhul neâncoronat**" care este în masonerie un "**Pontifex maximus**" ,
anonim și invizibil, chiar pentru gradele cele mai înalte ,
și **care conduce întreaga această rețea**, împrăștiată peste întreaga omenire.
El singur cunoaște rosturile și politica înaltă a organizației,
stând la răscrucea unde se întâlnesc **interesele iudaismului cu masoneria**.
El trimite ordinele judaice , iar **frații din subordine le execută** fără murmur,
și **fără a ști măcar de la cine emană.** " [-----]
GACuza / 5 apr.'34

▣ **Riturile masonice din România.**

▣ **Conflictele dintre Loji.**

▣ **Revelațiile tragice descoperite**

" Voi ajunge să vorbesc și despre **conflictul** existent între **Loja Națională a ritului scoțian** și **Loja Marelui Orient** , care este destul de puternică în țară, mai ales în București.

D-lor, avem în țară **mai multe organizațiuni masonice, independente una de alta :**

/ **Loja Națională și Loja Marelui Orient ;**

/ În Transilvania **Loja slarafilor**, așa zisă "**Uhubruder**" ;

/ O masonerie așa - numită "**Masoneria albastră a celor 3 grade**" , cu sediu la Brașov ;

/ Lojile jidovești "**Buei Brit**" (frații legământului)

/ Masoneria bastardă a "**Rotary**" -lor. [-----]

se joacă o tragedie diametral opusă sensului lui, **o dramă** care sfârșește prin

a arde cu limbile de foc ale negativismului iudaic,

bietele simboluri trecute ale creștinismului și ale naționalismului. [-----]

"Dlor, prin mirajul naționalismului, **am căzut victimă** , pentru o clipă, eu ca și atâția alții,
până ce mi-am dat seama , datorită anumitor împrejurări

- pe care nu am nevoie să le spun aici -

până am ajuns să mă conving că atât o lojă, ca și cealaltă, atât Loja Națională,

cât și Loja Marelui Orient, **sunt un singur vad și o apă mocerloasă** ,

amândouă **urmărind nimicirea acelorși tradițiuni sacre** , pe care se reazimă popoarele.

[-----]

GA Cuza / 5 apr.'34

▣ **Gradele masoneriei**

▣ **Scopul masoneriei : distrugerea Bisericii creștine**

" Dar **momelile chestionarului se opresc la cele trei grade** , numite și grade ioanite , simbolice sau universale, care sunt **începătoare , discipolii , companionii și maeștrii .**

Alături și peste ele, se stratifică , începând cu gradul al 18 -lea

al **cavalerului de Roza de Cruce**, o altă mistică decât cea creștină ,

mistică adonhiramică , a cărei **obârșie iudaică** derivă îndeodreptul de la **legendele**

construcției Templului lui Solomon, și care ia **atitudine hotărâtă și vrăjmașe**

împotriva creștinismului propovăduit primelor grade.

[-----]

- **GACuza** : Pentru a ajunge la **gradul al 30-lea**, la așa-numitul grad al cavalerului "**Kadoș**"

- **I Hudiță** : Ajungi până la rectoratul Universității (ilaritate, aplauze)

- **GACuza** : ... care "**Kadoș**" , pe jidovește , înseamnă "**sfânt**" - ca să vedeți dvs

cât de împletit este iudaismul cu spiritualitatea masonică - ca să ajungi la gradul de

cavaler **Kadoș**, să **scuipi Sfânta Cruce**, să o terfelești și să o calci în picioare,

purtând-o mereu **sub călcâiul ghetei**, așa cum ne descrie Schwarz -Bostunici ,

în tratatul său asupra masoneriei .

Așa dar, **unul din scopurile ascunse ale masoneriei** ,
este acela **de a nimici credința, de a terfeli Biserica.**
[citează ex lui Garibaldi, care a trădat biserica și credința catolică,
și , prin asta , dărâmareea statelor naționale] [-----]

" Pericolul masoneriei nu stă numai în lupta pe care o duce împotriva Bisericii Creștine
Aici s-ar mai putea spune, **în acest al 20-lea secol,**
că fiecare este stăpân pe credință și pe părerea lui
creștine sau atee, unii cred , alții nu cred.
Ați putea să argumentați invocând în favoarea masoneriei ,
faptul **că ea reprezintă o organizație mai înaintată se stânga,**
care s-a dezbărat, s-a descătușat de prejudecățile creștinismului ,

[-----]

G.A.Cuza / 5 apr.'34

▣ **Masoneria : desființarea granițelor statelor.**

▣ **Masoneria : slăbirea armatei**

"Dacă ar fi numai latura antireligioasă a masoneriei, lucrul , poate, încă nu ar îndritui în luarea măsurilor represive.

Ați putea spune : este o părere, un punct de vedere particularist, care ,
neoficializat , nu atinge existența statutului .

Dar francmasoneria mai urmărește un scop : **desființarea altei prejudecăți ,**
anume , prejudecata națională a granițelor.

Francmasoneria este fundamental internațională ;

prin însăși spiritualitatea și organizația ei, ea nu cunoaște granițe,

căci **familia masonică este universală și mapamondică ,**

îmbrățișând pe toți inițiații deopotrivă ea **nu cunoaște distincțiuni**

decât numai între diferitele grade ierarhice. [-----]

GACuza / 5 apr.'34 , retro 1929-'30

▣ **Francmasoneria și Monarhia**

[-----]

Și fiindcă am ajuns aici, este necesar să observ , încă o dată, **duplicitatea acestei monstruoase**
oculte a cărei politică de dedesubt și de tradițiune a fost întotdeauna **antiregalismul**, și care,
pentru a-și ajunge scopurile de dominațiune, îmbrățișează, formal, regalitatea , pentru a o
putea înfrânge mâine, cu mai multă lesniciune.

Dacă anumite capete încoronate, ca regii Suediei și Angliei, sunt și șefi ai masoneriei,

aceasta nu înlătură **lupta de toate clipele , dusă de masonerie** în decursul istoriei ,

împotriva regalității. Citiți paginile istoriei Franței și vedeți că , de la decapitarea lui Ludovic al

XVI, toți regii, Ludovic XVIII, Carol X, Ludovic Filip și pe urmă împăratul Napoleon III,

cu toții au fost detronați de masoni. Aceeași masonerie, care a prăbușit Tronul Habsburgilor

și care a înneecat în sânge coroana Ronaovilor.

Căci masoneria , alături de anticreștinismul și antinaționalismul ei,

este în esență și antiregalistă , mergând sub forma falațioasă a simpatiei pentru regalitate ,
până la **revoluții răsturnătoare de tronuri , și până la regicid.**

Dvs știți că, pe baza tradiției de la 1789 , astăzi încă , în anumite împrejurări, în lojile masonice se
ard, după un ritual anumit, anumite păpuși cu coroana pe cap , simbolizând regalitatea ?

[-----] o păpușă simbolizând pe Regele Filip le Bel al Franței, care a desființat , la 1308,

ordinul Templierilor și , arzând pe rug pe marele maestru Iacob de Molay... Masonii susțin că

practica aceasta este împotriva persecutorului înaintașilor lor.

Noi însă susținem , cum e firesc, că arderea în efigie, nu e numai a regelui Filip,
ci simbolizează distrugerea principiului regalității. [-----]

G.A.Cuza / 5 apr.'34

▣ Necesitatea interzicerii masoneriei, prin lege

" Când lucrurile se prezintă astfel, nu socotiți dvs , dle ministru, că **este necesar să puneți sub sancțiunile și îngrădirile acestei legi, și societățile infame masonice**, căci sunt , din nefericire, atât de numeroase la noi ?

- **VTPrelipceanu** : Adică **să se mențină proiectul inițial , care a fost modificat la Senat .**

- **GACuza** : " **Da! Cerem menținerea proiectului inițial, înainte ca acesta să aducă modificarea art. 13.**

[----- argumente, exemple -----]

-----GACuza / 5 apr.'34 -----

17.d) CCGiurăscu (PNL-geogist) , la Legea pentru apărarea Statului, 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed. de joi, 5 apr.'34 , p. 1693- 1694)

[LD :era " joia mare " , din săptămâna patimilor ; cu o zi înainte, vorbise Titulescu , despre politica externă ; la Consiliul de război... ultimele zile ale procesului Gărzii de Fier.

Deși legea era îndreptată explicit, împotriva Gărzii de Fier,

CCGiurăscu nu spune absolut nimic despre G de F ,

evocată , aluziv, sub expresia ... "neliniști și frământări"]

[LD: sublinierile, subtitlurile problematice , comentariile îmi aparțin :

CCGiurescu / 5 apr.'34

▣ **Politica externă : Titulescu !**

▣ **Motive de neliniște și tulburare**

[LD : atenție , cu o zi înainte, pe **4 aprilie, Titulescu** își ținuse expozeul privind **politica externă a României**. Știut fiind rolul ce se atribuiseră **incitării făcute de Titulescu contra G de F ,**

, și la acest capitol , CCGiurăscu emite **circumstanțe atenuante pentru curentul naționalist**

Asta nu înseamnă că , pe fond, nu avea dreptate !

Greșește doar când confundă **metodele de realizare a "naționalului " .**

De fapt, asta a fost una din marile dileme ale generației interbelice .]

"O boală se vindecă combatând cauzele adânci, **nu simptomele de suprafață .**

[---] **Ordine de stat, da , dar ordine creatoare , nu ordine de aceasta polițienească.**

DI Titulescu , în cuvântarea de ieri, schița seria dezvoltării statelor :

de la național, prin regional , la mondial .

Evident **aceasta este linia de dezvoltare** pe care trebuie să o ia **organismele etnice :** de la național, la regional și apoi la mondial ;

dar , pentru ca să se facă cu putință asemenea evoluție, trebuie întâi de toate ,

naționalul să fie o realitate puternică. (aplauze la PNL-georgist)

Până nu realizați naționalul, în toate manifestările lui,

până nu faceți ca acest național să-și capete o expresie în diferite domenii de activitate ,

până atunci nu poți să treci la treapta următoare , la regional, necum la mondial !

< Spiritualizarea granițelor > spunea d-l Titulescu .

Incontestabil, **dar , înainte de toate, astăzi , apărarea granițelor , armarea națiunii**

și mai ales **realizarea acestei nații** , în anumite domenii de activitate .

Trebuie să existe o concepție precisă în ce privește naționalul,

să se caute **realizarea acestui național** în diferitele domenii de activitate,

fiind că , în viața națiunilor, **momente ca acelea prin care trecem noi azi, sunt rare.**

Sunt puține momentele în care o națiune are posibilitatea de a se manifesta deplin.

Noi trecem astăzi printr-un atare moment.

De îl vom lăsa să treacă, fără să realizăm conceptul de național în toate domeniile, se

poate întâmpla ca să nu se mai întâlnească poporul românesc

cu asemenea conjunctură istorică. "

----- CCGiurăscu / 5 apr.'34 -----

17.e) Pamfil Șeicaru , la Legea apărării statutului , 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed. de joi, 5 apr.'34 , p. 1704- 1707)

[LD :deputat "aparte" , "independent " : ales succesiv în parlamentul PNȚ, PNL

Interesant , temut (?!) , cu originalități pe care i le îngăduia statutul lui ... ,
cu câteva premoniții deosebite (întâmplătoare sau nu !) privind viitorul apropiat sau depărtat
al României . Printre aceste previziuni : **regimul democratic va fi distrus**
și va fi urmat de **regimuri totalitare extremiste , de dreapta și de stânga .]**

Sublinierile , supratitlurile , comentariile , îmi aparțin :

[-----]

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Războiul = apusul democrației

" În filozofia militară a lui Clausewitz , există o teorie : extrema limită a capacității ofensive a
democrației - vizibilă atunci când se aduce o forță ,

după care urmează răsturnarea raporturilor de forțe -

extrema limită a capacității ofensive a democrației , a fost atinsă în iulie 1914 ,

dată după care a urmat răsturnarea raporturilor de forțe ,

când **elementele vrăjmașe democrației** au început să câștige teren.

" Nu uitați că cei patru ani de război , **nu au reprezentat un regim democratic** ,

ci un regim de totală negare a libertăților individului -

individul fiind înglobat în masă , individul fiind anulat . În ziua când s-a sunat goarna
mobilizării , faimosul coran al **Drepturilor Omului**

a fost călcat în picioare , și fiecare individ a fost încadrat într-o companie , într-un

regiment. **Omul a aparținut unei discipline și libertatea n-a mai avut cuvânt !...**

În iulie 1914 , nimeni nu și-a dat seama că **regimul democrației și al libertății s-a sfârșit .**

" Evident , un sistem politic , un sistem de doctrină , nu sfârșește atât de repede .

S-a crezut - așa se spunea cel puțin - că

de o parte erau " **puterile centrale** " , **reprezentând negarea democrației** ,

iar de cealaltă parte , toate **celelate state ale lumii** ,

strânse să apere la olaltă principiile democratice ; și unele și altele uitau că

însăși războiul rostea o condamnare categorică a democrației ."

[-----]

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Regimurile postbelice - consecințe ale războiului

▣ Regim autoritarist : Rusia

"După război , ce s-a petrecut , oare , în toate statele care se încadrau sub **steagul libertății și**
al apărării principiilor democratice sau al **înfrățirii popoarelor** ?

S-a petrecut un fenomen extraordinar !

În Rusia țaristă , regimul absolutist țarist s-a prăbușit ;

și atunci apar "**Kerenskii legalității**" , care-și închipuiau că , cu dialectica legalității și cu
tocmelile acestea , se poate apăra o stare de lucruri.

Evident , elementul viril biruie totdeauna asupra emasculațiilor legalității .

Elementul viril era conținut într-un vagon plumbuit - **cu Lenin , Trozky și ceilalți** - care intra
în Rusia !

După trei luni de zile , **leader-ul ideologiei democratice , Kerensky , o ștergea !**

Acum nu știu ce mai face : adică mai dă pe undeva explicații , și scrie istoria revoluției rusești . Nu
mă interesează ! Cine-și mai aduce aminte de Kerensky ?

" **A fost , după revoluție , primul regim de autoritate .**

Veniți la putere în numele celor mai integrale libertăți .

bolșevicii au strivit această ficțiune ;

erau primii interpreți - primii care tălmăciseră adevăratul sens al războiului și

al marei revoluții sociale pe care o provocase războiul.

Într-o revistă - "La Commune" - s-au publicat niște manuscrise ale lui **Lenin** ; ceea ce este interesant , este că printre **cărțile preferate ale lui Lenin** , pe marginea cărora el scrisese pasionate glose și comentarii , sunt tocmai **operele lui Clausewitz** , faimosul teoretician , care a degajat **o filozofie militară** din **tactica** și din toate **războaiele lui Napoleon** !

Va să zică, **comuniștii erau primii care au înțeles și care au descifrat sensul profund revoluționar al războiului.**

- **G.Bogdan -Duică** : Dle Șeicaru, nu cunoașteți faptele. **Lenin** nu a fost la început, ceea ce a fost mai târziu. **Lenin** a fost , ce a fost, **numai după ce țaranii au ocupat proprietățile** . Acesta este adevărul istoric.
- **Șeicaru** : Aș putea să vă răspund că **sunt două feluri de a studia istoria : una este cercetarea istorică care caută în arhivă o dată precisă a unui act, și alta este cercetarea istorică a aceluia care caută să înțeleagă ritmul vieții care a fost , și ritmul vieții care va veni**. Revin la ce spuneam mai înainte ...

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Consecințele războiului

▣ Influența revoluțiunii bolșevice

" Dlor, **se credea că învingătorii vor avea numai partea de fericire , că se vor putea sustrage de la consecințele războiului, că numai învinșii vor suporta și sancțiunile tratatelor de pace , și zestrea devastatoare a războiului .**

Pe urmă, **optimismul a încetat**, de îndată s-a observat că nu este tocmai așa, că **nu se va împărți lumea între fericii învingători și nefericii învinși.**

S-a văzut că , în chip egal, **învingători și învinși, vor participa și se vor împărtași din amărăciunile, tragicile consecințe a războiului.**

Criza a început - a venit inflația .Cunoașteți istoricul, este inutil să vi-l amintesc.

" Dar s-a observat încă ceva : s-a observat un fenomen foarte interesant.

Dintr-o dată , **partidele democratice** , acelea care păstrasera cu fidelitate

ideologia dinainte de război, **au început să împrumute vocabularul ,**

în tactica și în lupta lor de organizare. De unde ? **De la primii revoluționari.**

Observați cum s-a modificat **vocabularul dialectic** , cum s-a modificat **organizarea partidelor democratice** , după modelul **revoluțiunii bolșevice ;**

oamenii care voiau să nege și să combată fenomenul de la Moscova,

îl imitau în același timp. În această imitațiune erau și primele semne

de abdicare de la ideologia democratică. "

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Democrația italiană

▣ Fascismul.Mussolini.

"A urmat revoluția din Italia. Partidele din peninsula, voiau neapărat să găsească un "modus vivendi" cu elementele revoluționare. Era atunci un om foarte inteligent -

un om care credea că viața politică se poate rezuma la ceea ce și el numea " o

combinație" .Era Giolitti. Printre primii sprijinitori ai lui Mussolini și ai regimului fascist , a fost Giolitti , care-i împingea pe fasciști spre putere, **democrat care, în același timp,**

era și partizan ascuns al fasciștilor , crezând că la urmă , **va veni împărțirea puterii !**

" Evident - **nici o forță revoluționară nu acceptă asemenea pactizări.**

Numai dobitoacele își închipuie că forța revoluționară , când ajunge la putere, vine să te răsplătească pe tine, tovarășul de astăzi.

Nu te răsplătește ! Te suprimă !

Așa se explică faptul că , în momentul când **Mussolini a venit la putere, cariera politică a lui Giolitti** și-a tuturor sprijinitorilor fascismului **s-a lichidat !**

Cine cârmuise în epoca când s-a pregătit acest fenomen ? Este o foarte interesantă **carte a lui Cambo** - despre **guvernul fascist și Bonomi**. Acesta din urmă, era **un aghotant al lui Giolitti** ; și așa cum era , puțintel și mărunț la fizic, era și la minte și la viziune. **Își închipuia** că va face și aici un **"aranjament"** ; până când, într-o bună zi, **forțele revoluționare au năruit acest dig putregăit, care reprezintă neputința liberalismului liberal. "**
Șeicaru / 5 apr.'34

▣ **Democrația " Weimar"**

▣ **Revoluția hitleristă**

"Alt fenomen , luați istoria **democrației germane**.
Îmi amintesc că **acum trei ani** , nu se putea vorbi nicăeri decât de fenomenul extraordinar **a desăvârșitei așezări a democrației din Germania** ,Germania **care se născuse la Weimar**, odată cu **Constituția de la Weimar** , **Weimarul viziunii clasice**, **Weimarul viziunii armonioase a lui Goethe** .
Și într-o bună zi, **s-a găsit un zugrav hoinar [Hitler !]** , care **aducea alt vocabular, altă metodă, altă concepție .Și acesta a lichidat democrația !**
Toți **exegeții democrației au rămas cu degetul în gură** , cum s-a putut întâmpla aceasta ?
Weimar, Goethe, Constituția, nimic ! Le-a luat ca o apă !
Era altă forță ; se ivise alt om care știuse să interpreteze și toată revoluția care a însemnat războiul !
[-----]
Șeicaru / 5 apr.'34

▣ **Regimuri autoritare**

▣ **Regimuri democratice**

" Întâmplător, înainte de a mă sui la tribună , mi-am aruncat sumar ochii pe **fizionomia de astăzi a Europei ; a Europei "democratice "**.
Am privit-o și am început să văd **unde sunt regimuri democratice** și unde sunt **regimuri nedemocratice** .Văd : .
Italia : Mussolini ; Rusia : Stalin ; Germania : Hitler ;
Turcia :Mustafa Kemal ; Ungaria : Goemboes Austria : Dolfuss
Iugoslavia : Regele Alexandru Portugalia : Salazar Polonia : Pilsudski
- I.Petrovici (PNA-Goga) : România ?
- Șeicaru : Probabil că va fi șeful d-tale ! (ilaritate !)
- Petrovici : Să te audă Dumnezeu ! (ilaritate !)
- Șeicaru : D-lor, vedeți dv, fenomenul acesta al lichidării democrației nu este , așa dar, un fenomen sporadic. Plutește ceva în atmosferă.
" Și eu vă întreb : de ce există această sete de autoritate ?
De ce , pretutindeni, omul simte necesitatea de a renunța la fantoma unei libertăți care mâine poate fi pusă în discuție , de prima bandă înarmată ?
De ce preferă omul regimul cel mai puternic de autoritate ?
Pentru simplul motiv că **cel mai aspru regim de autoritate are totuși o limită , pe când nesiguranța , această "splendidă" libertate , statul pasivist, care stă deoparte și lasă țara să fie câmp de luptă între bande înarmate , nu mai asigură viața individului.**
Individul ajunge la discreția primului cutezător, care-i poate suprima viața !
Prin urmare, **statul pasivist este pretutindeni respins."**
[-----]
Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Legea Antonescu : Societățile secrete (art 13, ex-12)

▣ Francmasoneria

Acest articol este buclucaș ! Văzând prima redactare , a avut imprudența să pună un redactor de la ziarul lui, să salute legea, să o considere binevenită ! Iată articolul 12 :

< Formarea de asociații sau societăți secrete ori continuarea unor astfel de asociații sau societăți, în orice scop și sub orice formă sau denumire , este interzisă .

Se consideră secretă asociațiunea sau societatea mai multor persoane care de fapt există și țin ascunsă existența și statutele lor.

Participarea la asemenea asociațiuni sau societăți , constituie **delictul cu același nume , pedepsit după cum se arată mai jos . >**

Eu m-am arătat , într-un articol imprudent, că sunt **foarte mulțumit**.

Motivul era pentru că acest articol cuprindea și **francmasoneria**.

D-lor deputați, **nu am luat nici o dată în serios francmasoneria** ; pentru că tot deghizamentul său din Evul Mediu , tot vocabularul , toată simbolica aceea perimată , aveau pentru mine ceva comic ! **Dar am început să iau în serios** această societate secretă , în momentul când **am văzut intrând în francmasonerie magistrați și militari !**

Aceste societăți secrete francmasonice au gradele lor ierarhice.

Puterile acestora oculte , se pare, că sunt așa de mari, încât **gradele francmasonice sunt mult mai eficiente decât gradele pe care le poate oferi statutul !**

Atunci ce se face oștirea cu colonelul care, într-o societate francmasonică secretă se găsește, de pildă , într-un grad inferior unui locotenent ? Poate să fie acolo chiar un sergent cu grad mai mare .

Ce faceți dvs cu această societate care prezintă **niște statute foarte nevinovate și filantropice** - deși eu nu știu ce rost are o filantropie secretă și misterioasă - filantropia de aceasta **cu destinațiuni atât de ciudate** , încât nimeni nu o poate tălmăci ?

Ce faceți dvs cu acești oameni care au intrat aici , și care pot să primească acolo un ordin care să contrazică ordinul statului ?

Dvs , când izbiți societățile secrete de ce le izbiți ? [-----]

Atunci **am salutat cu bucurie existența acestui articol 13** .

Probabil însă că **forțele misterioase** ale acestor < Venerabili > , mari și mici,

< super > sau < sub > - căci este o întregă gradăție ! - s-au strâns și **au spus că acest articol trebuie să se modifice ! Și s-a modificat . Cum ? Astfel :**

< Este interzisă formarea sub orice formă de asociațiuni sau societăți secrete , care își vor tăinui existența sau statutele lor, în scopul de a eluda dispozițiunile acestei legi . >

- **CCGiurăscu** : Activitatea francmasonică trebuie luată în serios dacă ea a putut să modifice legea.

- **Pamfil Șeicaru** : Aveți dreptate ! Negreșit ! Va să zică , d-le ministru de justiție, **li se cere asociațiunilor să nu eludeze legea de față , iar membrilor să fie oameni cumsecade .**

)! Dar nu există **oameni mai < cumsecade >** decât francmasonii ...

)! Ei sunt **oameni tăcuți -oameni liniștiți** . Dacă ași crede în metempsihoză , ași spune că ei sunt **reîncarnații liliecilor** , atât se strecoară de bine în umbră, atât se feresc de lumină ! .

)! Cum se poate să vie ei în conflict cu legea ? Ei sunt **oameni pașnici** .

)! Sunt niște **oamneni liniștiți** - nu sunt războinici, sunt < **pacifiști** > :

toate **congresele pacifiste sunt organizate de acești < venerabili>** , pe care îi vedem în francmasonerie ! **Filantropia este la ei o dogmă !**

)! Ei își zic între ei < **frate** > , sau așa ceva. Ei sunt **oameni care nu au nimic agresiv !**

Așa să fie , d-le ministru ?

Apoi , întâmplător, **la 1919** , au fost confiscate , după revoluția lui **Bela Kun** , **arhivele masonice de la Budapesta** , când toate lojile erau închise , iar **francmasoneria interzisă și s-a descoperit evidenta ei complicitate la revoluția comunistă a lui Bela Kun.**

Dar ce ? Sunt oare undeva ignorate simpatiile pe care le au pentru **extrema stângă** aceste asociațiuni secrete ?

Eu accept legea , d-le ministru, și vă felicit pe dvs că interziceți asociațiunile secrete și toate conspirațiunile din umbră împotriva ordinii în stat .

Dar **loviți-le pe toate !** Căci ca să poți avea autoritatea să strivești conspirațiunile de extremă dreapta, trebuie să strivești, în egală măsură, și conspirațiunile permanente de extremă stângă ! Fiindcă numai atunci când lovești egal de represiv, pentru orice forță insurectă , numai atunci legea capătă justa ei autoritate și eficiență totală !

Sunt aici și istorici : fac apel la d-nii Giurăscu și Bogdan Duică .

Lucrarea lui **Augustin Cochin** - Le Sociétés des pensées -

faimoasele societăți de gândire care au preparat revoluția franceză , există sau nu ?

- **CCGiurăscu** : De sigur! Și sunt foarte importante !

E o documentare a unuia din **marii istorici** - unul dintre cei mai străluciți elevi ai admirabilului Fustel de Coulanges - care a studiat această chestiune !

Pentru noi, francmasoneria nu este cunoscută decât în forma ei exterioară, în aspectele ei hilare .[...] Dar dincolo de formele acestea hilare există o mare forță ocultă ! [------] **Ce-ai zice** dvs ca mâine legea aceasta să fie bănuită că este pornită din atelierele acestor loji masonice ?

(**aplauze la LANC, PRT, PNL-georgist**)

Te somez să răspunzi : admiți d-ta ca un magistrat să facă parte dintr-o scară ierarhică care să nu fie a d-tale , cea de la Ministerul de Justiție ? **Da sau ba ? Aștept un răspuns !**

- **Victor Antonescu** : Voi răspunde la sfârșit .

- **Pamfil Șeicaru** : L-am întrebat și pe dl ministru de Război și pe dl ministru al Armamentului ! Și dl **general Paul Angelescu** mi-a comunicat aceeași îngrijorare , față de fenomenul atâtor militari care intră în lojile francmasonice .

Căci astăzi noi nu mai știm dacă gradele nu se vor mai putea căpăta în armată , decât dacă faci parte sau nu dintr-o lojă francmasonică " (**aplauze LANC**)

- **dr.N.Hasnaș** : Ceea ce spuneți dvs este foarte grav , dacă aceasta este realitatea .

- **Pamfil Șeicaru** : Mi-ar fi foarte ușor să **fac apel** la un membru de autoritate din majoritate , de pildă la **dl Bogdan -Duică**, care **s-a ocupat de lojile francmasonice !** "

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ **Politica externă**

▣ **Conștiința pericolelor**

ieri a făcut ministrul nostru de externe o luminoasă expunere.

Și această expunere - luminoasă prin inteligența , prin talentul, prin splendoarea logică , prin toate însușirile unei elocințe clasice - era tivită de norii de îngrijorare

care întunecă orizonturile acestei țări, așezarea noastră de stat ,

această zestre a nefericiților ostași care s-au bătut ca s-o înfăptuiască !

Aceasta nu s-a făcut cu "apelul la popor"!

Poporul, în raport cu istoria , este exact cum a fost marmora în care Michel Angelo și-a cioplit statuile sale : poporul este doar un material

- în care o minte luminoasă, o conștiință cu viziune istorică, poate să pătrundă , să pregătească națiunea.

Și - vedeți dvs - popoarele stau în această formă de descompunere a democrației , la răspântia cea mai gravă , care este cea de astăzi, din toată Europa ! "

----- Pamf.Șeicaru / 5 apr.'34 -----

17.f.) Aurelian Benteoiu (raportor) , legea apărării statutului ,

(DAD, MO 39, șed .din 5 apr.'34, p. 1708-1714)

[LD : o **briliantă expunere juridică** , în sprijinul **doctrinei politice și guvernării PNL** .

Deși legea a fost elaborată special contra Gărzii de Fier, AB nu se referă explicit la G de F .

[LD : sublinieri, supratitluri , comentarii îmi aparțin .
// Drept comparat : Accepțiunea politică și juridică a libertății // replică lui **I.Petrovici** //
// Drept comparat : Franța - Declarațiile Drepturilor Omului // Legea asociațiilor //
// Drept comparat : Franța - reprimarea libertăților anarhice //
// Drept comparat : **Ordinea politică și socială** - evoluția istorică și juridică a noțiunii //
// Drept pozitiv : legislația muncitorească // polemică cu **CCGiurăscu** //
// **Ordinea în stat** : constituționalitate // **parlamentarism** versus **partidocrație** : **Goga** //
// **democrație** versus **dictatură** : **Șeicaru** // Document integral **fișier PNL VII**

[-----]

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ Legea apărării statului

▣ Drept comparat

"**Legea aceasta nu este o inovație** , nici în țara noastră , nici în toate celelate țări ale Europei , care au **aceeași structură constituțională** ca și a noastră , care sunt **constituite din punctul de vedere al dreptului public pe aceleași baze** , legea aceasta a răsărit într-o **ambianță legislativă internațională** , care o justifică cu prisosință .

"S-a legiferat recent în **Cehoslovacia**, republică democratică . În octombrie 1933, statul cehoslovac a simțit nevoia să vină cu o lege pentru apărarea ordinii în stat .

După război, în alte țări vecine nouă, în **Jugoslavia** , de exemplu, printr-o lege din 21 august 1921, acum 13 ani, s-a legiferat apărarea ordinii în stat .

În **Ungaria** , de asemenea , printr-o lege intitulată <Pentru o mai bună asigurare a ordinii în stat > În sfârșit, deși nu legiferată chestiunea, dar semnalată necesitatea legiferării , în **Elveția** , s-a pus aceeași problemă și s-a ajuns la concluzia că este nevoie de o lege pentru apărarea ordinii în stat . Supusă referendumului, legea a fost respinsă cu o infimă majoritate. Aceasta nu înseamnă că semnalarea necesității unei asemenea legi, receptată de atâtea minți îngrijorate , în Elveția, de ordine în stat , nu trebuie avută în vedere.

Dar ni s-a spus în această privință de către **d-I Andrei** [**rezumă și parafrazează**]

nu trebuie să tragem concluzia necesității unei asemenea legi în Țara Românească , pentru că altele sunt împrejurările din aceste state , altele necesitățile care determină aceste legiuri ; că în acele state principalul argument era cel al apărării unității naționale ; că în țara noastră această unitate nu este periclitată ; că apărarea trebuie făcută întărind armata, nu cu legi ... etc etc ..

[**între Benteoiu și Andrei se încrucișează niște opinii contradictorii ...**]

"Prin urmare , într-un stat modern , care este stat de drept, soluția este și trebuie să fie o soluție legală."

[-----]

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ Declarația Drepturilor Omului

▣ Franța - evanghelia libertății

" **Netăgăduit** că **represiunea își găsește justificarea și în soluțiile date în alte țări** , concomitent cu noi, sau, în sfârșit de dată recentă .

Netăgăduit , de asemenea, că **nu se poate invoca nici acea libertate anarhică nici că se restâng libertățile.**

Pentru că în toate țările și în toate timpurile , **când ordinea socială și politică au fost amenințate , regimul politic** , dacă a fost legitim - și în această situație ne găsim noi - s-a crezut în totdeauna și **s-a acordat de toți teoreticienii dreptului public** , că e în drept să se considere în **legitimă apărare.**

Iar un regim politic , care se găsește în stare de legitimă apărare , are dreptul să-și organizeze apărarea sa (**aplauze la PNL**)

"Suntem acuzați de antiliberalism , de gătuitori ai libertăților ?

Afirm că **patria evangheliei libertății este Franța .**

Ea a formulat **Declarația Drepturilor Omului .**

Ea a difuzat în toată lumea crezul de libertate și civilă și politică .

Suntem cu toții de acord că **ea a fost educatoarea omenirii întregi în școala libertății.**

Ei bine, este bine să vedem cum s-a înțeles libertatea în această patrie a libertății .

Acum 30 de ani și ceva , regimul republican se simțea primejduit de uneltrile unei **mișcări monarhiste**. Franța suferea încă de la 1871 de asemenea turburări.

Se aplicase până atunci legea de drept comun , prin extensiune și interpretare , dar se protesta întotdeauna împotriva unei asemenea aplicări .

În codul adnotat a lui Garson , se poate vedea **statistica condamnărilor** de acest soi.

Condamnărilor pronunțate de **Consiliile de război de la 1871-1879 ,** în 8 ani,

în legătură cu represiunea Comunei insurecționale, **se urcă la 10.137 ,**

dintre care **3.575 de deportați în Guyana .**

Aurelian Bentoiu / 5 apr.'34, retro '1901

▣ **Franța - Legea asociațiilor**

▣ **Reprimarea libertăților anarhice**

▣ **Drept comparat**

[**LD : probabil din această lege a lui Rosseau Waldeck , s-au inspirat și guvernele românești , când , prin Jurnal de Consiliu , au dizolvat asociații și partide politice.**

Estecatoric însă că această prerogativă acordată guvernelor ...

poate da naștere la abuzuri din partea executivului]

" **Când în 1900-1901 ,** invocându-se **libertatea de credință și intangibilitatea azilelor credinței**, bisericile și asociațiile religioase , **se făceau agitațiuni împotriva regimului republican**, de către preoții congreganiști, a venit atunci **acel mare om de stat ,** fără îndoială cel mai mare orator al Franței secolului trecut,

Waldeck Rousseau , cu **legea asociațiilor din 1 iul. 1901 ,**

a dizolvat congregațiile și a confiscat averile , și nu a fost acuzat de gâtuirea libertăților , tocmai pentru că reprima libertatea anarhică .

Au rămas memorabile cuvintele lui **Waldeck ,** rostite în acea împrejurare :

< Înțelegem ca bisericile să rămână deschise credinței și pentru totdeauna închise agitațiilor anarhice .>

Art.13 din acea lege spune :

< Dizolvarea congregațiilor sau închiderea oricărui sediu al lor,

!) poate fi pronunțată printr-un decret al Consiliului de miniștri > ...

[-----]

Aurelian Bentoiu / 5 apr.'34

▣ **Ordinea politică și socială**

▣ **Drept comparat**

" Iată ce citesc în **Hauriou ,** netăgăduit **cel mai robust spirit juridic** pe care l-a avut Franța în **dreptul public :** < În primul rând, **ordinea socială** este **o organizație a societății**

pe anumite baze , în vederea de a asigura cât se poate mai bine **subzistența grupului ,**

de a asigura **realizarea unei civilizații** și, de asemenea, în vederea de a obține prin echilibre apropiate , **mișcări lente și uniforme** a ansamblului situațiilor și relațiilor sociale .> Și mai departe : <**Ordinea socială cea nouă ,** nu se realizează fără intervențiunea unui **fapt voluntar al omului ,** nu se concepe refacerea totală a societății ,

într-un singur moment , ci numai **refaceri succesive și parțiale .>**

În sfârșit : <**Sunt anume baze ale societății** atât de profunde ,

încât în principiu **remanierile nu trebuie să le atingă . >**

Mai departe, o singură frază : < **Ansamblul relațiilor** create între **patroni și uvrieri ,**

în marea industrie, ne furnizează un exemplu contemporan
al unei reorganizări de acest gen . >

"Vă rog, d-lor deputați, să reflectați la acest exemplu. Nimeni nu pretinde că societatea
aceasta n-are dreptul să evolueze, dar prin mișcări lente și uniforme, prin refaceri parțiale,
prin echilibre apropiate, cum spune Houriou. " [-----]

Aur.Bentoiu / 5 apr.'34

▣ Dictatură ? Democrație ?

▣ Legea apărării statului

[LD : Una din două : ori și Bentoiu nutrea oarecari simpatii pentru "personajele providențiale"
ori ... a alunecat și el pe panta polemicilor quasi bășcălioase atât de vehiculate în epocă .

Timpul va demonstra că , și în România , se vor găsi amatorii de dictatură ...

În fond, eu urmăresc ceea ce , deocamdată , este total eludat :

apetitul dictatorial al lui Carol II . În 1939, AB va deveni ministru de Justiție în gov.Tătărescu
Dar , atunci, în 1934, se poate spune că generația sa, prin cultură și credință politică,
se identifica cu regimul democratic. Cum va evolua ea, vom vedea]

" Am auzit astăzi , de la această tribună , convingerile sincere ale prietenului Șeicaru ,
convingeri dezinteresate și determinate, poate, de admirația care l-a covârșit ,
privind realizarea lucrărilor publice în Italia , sau din alte țări.

Dar vedeți că, concluziunile care se trag din aceste lucrări, pot să fie diferite.

Trebuie să aprofundăm nițel problema , pentru că nu putem accepta așa ușor că este bine
să imităm un regim adoptat și aplicat în alte țări, și aceasta pentru mai multe motive.

În primul rând, o dictatură poate să fie bună , dar are nevoie de personajul providențial ,
care să fie acel arhitect despre care ne vorbea dl Pamfil Șeicaru ,
înzestrat cu viziunea istorică a viitorului națiunii .

Ei bine, Italia a avut norocul să-l găsească . Poate și Germania .

Dar s-ar putea ca noi să nu-l găsim , căci pe cine am pune ?

Pe dl Goga ? Mi-e teamă că la sfârșitul dictaturii d-sale , nu-i va ajunge d-lui Petrovici
tot pesimismul lui Schopenhauer ca să facă bilanțul ! (mare ilaritate la majoritate)

Pe cine altul să-l punem ? Și apoi , de ce să privim numai trecutul apropiat ,
și să nu privim în orizonturile mai largi ale istoriei , această problemă ?

Eu știu că , în perspectiva istoriei, și într-un trecut mai îndepărtat ,
s-au văzut atâtea exemple de rezultate catastrofale ale dictaturilor.

Dl Giurăscu le știe mai bine decât mine, toate acestea.

Eu nu le mai reamintesc , pentru a restrânge cuvântarea mea.

Sub Wilhelm II , n-a fost un adevărat regim dictatorial ?

Dar nu se lansa, și atunci, în fiecare săptămână un nou transatlantic

și lucrările publice în Germania nu impuneau admirația tuturor ?

Dar nu era prezent dictatorul la fiecare asociație studentă ?

Nu era inițiatorul tuturor academiilor ?

Nu vorbea poporului atât de des , încât nemții repetau speriați de loquacitatea lui :

< Er hat Wieder geshprochen > ? " [< Iar a vorbit ! >- trad Mălina] ?

Ce s-a ales din regimul lui Wilhelm II ?

Vi s-a afirmat astăzi de la această tribună și este exact :

din dictatură rezultă sau război sau revoluție,

și nu trebuie să ne epateze rezultatele uni dictaturi și roadele care se pot culege în cadrul
unei generații. Să ne gândim la putințele prăbușirii și la primejdiua de a acoperi ,

sub edificiul dictatorial , câteva generații care ne vor urma." (aplauze la majoritate)

Prin urmare, d-lor, eu rămân pentru regimul democratic, în care credem cu toții,

și rămân , de n-ar fi altceva, decât pentru că este regimul care asigură o posibilitate
medie de viațuire, suportabilă tuturor.

Și geniilor care râvnesc la dictatură, și inteligențelor comune ,

ba trăesc - și din considerente de umanitate trebuie să trăiască - și cretinii ,

pentru că noi nu putem să aplicăm rețeta dictatorială și să-i castrăm pentru a nu-și putea perpetua prostia ; (aplauze prelungite la majoritate)

de n-ar fi decât pentru argumentul lui Socrate care, acum atâtea veacuri - cuvintele i le reproducea Platon în " Republica " -

întrebat : cum ar trebui în statul ideal - vedeți era obsesia culturii mai vechi ,
construcția apriorică a unui stat ideal - cum ar trebui , în statul ideal ,
tratat **un om cu totul eminent, un geniu ?**

< **L- am onora** - răspunde Socrate - **ca pe o ființă demnă de admirație** ;
dar după ce i-am atras atenția că **nu sunt asemenea oameni în statutul nostru**
- și că , la urma urmei , nici nu trebuie să fie - **i-am unge capul cu untdelemn**
- semn de cinste - **i-am pune coroana pe cap și i-am escorta până la frontieră .>**

(mare ilaritate , aplauze prelungite la majoritate)

D-lor, tocmai pentru putința acelei evoluții lente și al realizării progresului ,
în ritmul penibil de încet în care se realizează , și trebuie să fie realizat ,
în concepția oamenilor cu simțul realității , optez pentru regimul democrat .

Și , terminând considerațiunile mele asupra acestei chestiuni a ordinii în stat

- revenindu-i acestei legi cinstea de a o apăra - sfârșesc cu o imagine , cu o comparație :
o lege, un regim de organizare socială este ca și un pom .

Nu pe toate meridianele anumite specii de pom fac fructe.

Mărul , mi se pare - sau nu știu care specie de pom - **există și în Japonia .**

dar **Blasco Ibanez** ne spune că nu face altceva decât ... **flori**,

care se întrebuințează de japonezi la sărbătoarea primăverii ; **fructe nu face .**

Prin urmare, **s-ar putea ca regimul dictatorial să nu dea fructe la noi.**

Dar mai ales este o altă chestiune , dacă am asemănat un anumit regim cu un pom:

pentru ca pomul să-ți dea roade , cel dintâi lucru este **să nu arunci cu pietre în el ;**
și rostul legii de față este de a împiedica să se arunce cu pietre

în pomul democrației " (aplauze prelungite la majoritate)

[-----]

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ Legea apărării statului .

▣ Constituționalitatea legii

▣ "Actul de guvernământ "

[-----]

Constituția împarte sfera actelor politice în două : este

o zonă în căderea puterii judecătorești , acolo **judecătorul are competența lui** , și **este o altă zonă în căderea guvernului** , și atunci nu se mai poate vorbi de lipsă de competență și de călcare de lege , pentru că **este o lege suprapusă Constituției însăși .**

Franta - Algeria

Un exemplu : În Franța , **supuși francezi** se judecă pentru **stăpânirea unor terenuri din Algeria** , și **câștigă în judecată prin hotărârea ... lucrului judecat .**

O învestesc cu formulă executorie **și merg să o execute .**

)! Însă **terenul este un teren uzurpat** , care făcuse obiectul litigiului **fusesse stăpânit de triburile algeriene.**

Când s-au dus execute , a trebuit să intervină regimentul militar ... și a fost o încăerare atât de mare ... încât **ordinea publică a fost turburată .**

... Și s-a emis **un Decret** prin care **s-au anulat acele hotărâri judecătorești ,**

)! **deși textul din Constituția franceză** spune că

executivul nu poate anula o hotărâre judecătorească .

Măsura s-a putut lua , deoarece "**speța** " se găsea în **acea zonă suprapusă Constituției** , în care **judecătorul nu mai are puterea să se ocupe de litigiu** ,

și **căderea o are guvernul** , apreciator în sfera actelor de guvernământ ,

din necesitatea ordinii politice și sociale.

- **Nichifor Robu** : Dar pentru aceasta, trebuie să te găsești în Algeria
(**protestări la majoritate**)

[-----]

Aurelian Benteiu 7 5 apr.'34

▣ Problema tineretului

[-----]

Este adevărat că legea, ca să devină eficace , este necesar să avem în vedere psihologia **generațiunii mai tinere** , a acelei generațiuni a **cărei formație intelectuală s-a petrecut în turburele vremuri de dezorganizare de după război** , care **s-a resimțit de ideologia bolnavă infiltrată din alte țări.**

"Dar , d-lor, probabil acest tineret , care suferă, netăgăduit , **din cauza depresiunii economice** existente - care nu este numai în țara noastră , ci și în alte țări -

a fost problema tuturor generațiilor. [-----]

----- Aurelian Benteiu / 5 apr.'34 -----

17.g) **Victor Antonescu** , la **legea apărării statutului** , concluzii , 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed. din 5 apr.'34, p. 1714 - 1715 ; "Adevărul" 7 apr.'34)

[LD : **expunere scurtă, cu sublinierea solidarității dintre cele două partide responsabile**
- PNL și PNȚ - în necesitatea legii . Se votează legea.]

[-----]

Vict.Antonescu / 5 apr.'34

▣ Democrația în pericol !

▣ Măsuri similare în țările democratice

Semnaleză că tocmai când Senatul vota legea, a venit știrea ("Le Temps") că și în Franța , la 26 martie , se discutau în parlament "**evenimentele sângeroase**" **din 6 februarie** , și **Comisia de cercetare** își exprimase dorința ca **guvernul să provoace** , fără întârziere , **măsuri legislative care să împiedice înarmarea asociațiilor civile** , care ar fi însemnat preludiul la un război civil și punerea statului și națiunii în pericol.

Evenimentele erau semnificative , denotând o **preocupare generală pentru măsurile de veghe**. S-a făcut eroarea să se creadă că a vorbit la Expunerea de motive de țări cu dictatură. **N-a vorbit nici de Italia și nici de Austria.**

A vorbit de Elveția (redă iar citate din Manifestul guv.federal din apr.'33) și Cehoslovacia, țări democratice . " Prin urmare , este ceva de apărut în toate democrațiile : elvețiană, cehoslovacă , și astăzi franceză și este imprimată adânc convingerea necesității acestei apărări . "

[-----]

Victor Antonescu / 5 apr.'34

18.) **Parlamentul Românesc : dezbateri privind politica externă, 4 aprilie '34**

- Iuliu Maniu** , interpelare :Campania revizionistă , **Doc integral fișier PNT**
- Gh.Brătianu** , asociere la interpelare - **lipsă doc.**
- CICBrătianu** , asociere la interpelare ; **Doc.integral fișier PNL**
- Nic.Titulescu** , expozeu : politica externă a României.
- Gh.Brătianu** - declarație

[LD : nu uita ! fă legătura între episoade . Foarte încărcată agenda parlamentară .

Și nu uita că era săptămâna patimilor, cred că joia mare .

În aceeași zi, dimineața și a doua zi se discută și se adoptă **Legea apărării statutului** ,

În aceleași zile, la Curtea de război, se judecă și se va da **sentința în procesul G de F ;**

La comisii , se discuta ultima formă a Conversiunii]

N. (Reporter parlamentar) / 4 apr.'34

▣ Atmosfera parlamentară

Camera a trăit o zi deosebită. Cu câteva ore înainte de deschiderea ședinței, personalul administrativ a fost absorbit cu **aranjarea în loji a mulțimei care venise să asculte interpelarea lui Maniu și expunerea de politică externă a lui Titulescu.**

Corpul diplomatic străin ,)! cu excepția miniștrilor Italiei , Ungariei și Germaniei , dar în frunte cu nunțiul papal , se înghesuia în loja prea neâncăpătoare , destinată corpului diplomatic.

În această așteptare înfrigurată, a intrat în incinta Camerei la **ora 4 fără 5 minute , Iuliu Maniu**, primit cu **aplauze și aclamații foarte călduroase** de către național-țărăniști. **Cu 2 minute mai târziu** și-a făcut intrarea spre banca miniștrilor **Nicolae Titulescu** , căruia **Camera întregă i-a făcut o manifestație impresionată** , aplaudând timp de câteva minute. Înainte de a începe ședința, **Maniu și-a limpezit glasul cu o limonată fierbinte .**

A schimbat cu el câteva cuvinte , mărturisindu-i că s-a hotărât să adreseze interpelarea

deoarece-... **< Am stat singur o săptămână la Bădăcin**

și văzând că nu se găsește nimeni să spuie un cuvânt

în legătură cu manifestațiile internaționale din ultimul timp, am făcut-o eu . >

După deschiderea ședinței , **a urcat la tribună Iuliu Maniu** , în ținuta sa ireproșabilă și gravă , **scoțând din ghiozdan textul interpelării** , pe care a citit-o cu sublinieri hotărâte și energice , **cucerind tot mai mult aplauzele Camerei** , de la un capăt la altul.

Pentru că întrebarea sa nu a fost o simplă interpelare , ci **un adevărat expozeu de politică externă a partidului național-țărănesc** , care a venit **să completeze strălucitul expozeu al dlui Titulescu** , pentru ca , astfel, **să dea străinătății dovada acordului perfect în chestiunile externe a celor două mari partide de guvernământ, liberal și național-țărănist, cu directivele și metodele d-lui Nicolae Titulescu .**

Interpelarea d-lui Maniu a subliniat , prin conținutul ei, **declarația formulată** cu atâta elan de către **Constantin Brătianu** , că **Nicolae Titulescu este reprezentantul cel mai autorizat și strălucit al oamenilor noștri de stat** , devenind exponentul politicii externe a țării .

Și astfel **interpelarea lui Maniu** a devenit **punctul de plecare** a unei **manifestații naționale de cea mai mare importanță în momentul de față.** Fără a diminua însemnătatea acestui act,

replica lui Gheorghe Brătianu a creat sentimentul general că **a fost de prisos.**

Ședința se deschide la ora 4 , sub președinția lui **NNSăveanu.**

Pe banca ministerială : **V.Antonescu, Al.Lapedatu, I.Nistor, N.Teodorescu, N.Maxim, N.Budulescu, R.Franasovici, C.Xeni, I.Manolescu -Strunga, Victor Iamandi, dr.C.Angelescu ,gral Paul Angelescu**

Intrarea d-lor **G.Tătăărăscu și N.Titulescu** este salutăată cu aplauze de către majoritate.

- **Gh.Tătăărăscu** citește **Decretul regal** de **prelungirea sesiunii până la 28 apr.'34 .**

a.) **Iuliu Maniu** , interpelarea privind politica externă ,

(" Dimineața" , 6 aprilie + foto f.reușit la ieșirea din parlament

(DAD, MO 38, șed din 4 apr.'34, p. 1607 - 1610))

[LD : lung expozeu privind viziunea sa privind politica externă a României .

Sublinierile, parantezele, semnele, supratitlurile, comentariile , îmi aparțin]

// Hotarele României -Tratatele de pace - Revizionismul //

// Curente revizioniste : particulare și de stat : Ungaria, Germania, Italia //

// Compoziția etnică a Transilvaniei // Maghiarizarea //

// Campania revizionistă // Protestul Transilvaniei și Banatului // Datoria guvernului //

// Autonomia Transilvaniei ? - Nu ! //

// Italia revizionistă //
// 1928-1929 : Criza economică - criza țărilor agrare //
// 1928 : Confederația sud-est europeană ; România -centrul de gravitate //
// 1929 : Confederația // Acțiunea gov.PNT // inițiativele lui Maniu //
// 1930 : Criza economică // Conferințele economice //
// 1931 : Confederația ...// Pericole : Germania (Anschluss) , Habzburgii , Ungaria //
// 1931 : Conferințele economice // Intenția lui Maniu de a atrage Italia //
// 1932 : Confederația ... Conf.economice ...
// 1934 . Confederația - concluzii // rezolvarea probl. Austriei și Ungariei //
// 1934 , 4 apr: întrebările lui Maniu (1-4): ce intenționează Mniu pentru a face Confederația ? //
Iuliu Maniu / 4 apr.'34 , retro 1919

▣ Hotarele României.

▣ Tratatetele de pace .

▣ Revizionismul

" Domnule președinte , domnilor deputați , sunt aproape 15 ani de când s-a încheiat pacea de la care speram stabilirea hotarelor noastre , în cnformitate cu tratatutul încheiat de Vechiul Regat cu Puterile aliate, hotare cari să cuprindă toate teritoriile și întreg poporul românesc din fosta monarhie Austro-Ungară.

Dar mai ales așteptam de la această pace să dea poporului românesc siguranța hotarelor stabilite și liniștea sufletească

trebuitoare pentru o muncă productivă și pentru pacificarea spiritelor , grav turburate în decursul celor aproape 2000 de ani , prin imigrarea atâtor popoare nerăbdătoare în năzuința lor de a exploata teritoriile românești și de a desnaționaliza poporul băștinaș.

" Cu adâncă durere trebuie însă să constatăm că aceste speranțe nu ni s-au realizat în măsura dorită

"Conferința de pace ne-a impus alte hotare decât acelea pe care le așteptam , hotare care exclud din țara noastră multe sute și zeci de mii de suflete și teritorii românești importante , scumpe sufletului nostru și necesare siguranței noastre naționale.

" Iar acum , după ce am primit cu resemnare aceste hotare,

nu numai că ele încep a fi reclamate de cei interesați,

dar încep a fi puse în discuție de factori internaționali de mare importanță ,

a căror interes evident ar fi de altfel menținerea hotarelor stabilite prin tratatele de pace.

" Dacă , cu durere în suflet , ne-am împăcat cu starea creată prin impunerea acestor hotare, am făcut-o de dragul bunei conviețuiri cu vecinii noștri și mânați de un spirit de jertfă de a nu crea dificultăți marilor noștri Aliați și de a servi ideea păcii europene.

" Mă simt îndemnat să fac aceste constatări în urma unor expresiuni ce se coprink în discursul d-lui Mussolini , care pare a consfinți repetate manifestațiuni ale oficialității ungare , privitoare la revizuirea Tratatului de la Trianon , și prin urmare , la reclamarea unor părți a teritoriului de sub suveranitatea statelor succesore. "

Iuliu Maniu / 4 apr.'34

▣ Curentele revizioniste particulare

▣ Revizionismul de stat : maghiar , mussolinian

[LD : încearcă să înțelegi din aceste nuanțate aprecieri, spiritul lui Maniu.

" Evident , este peste putință a opri stări sufetești

din opinia publică a popoarelor, oricât ar fi ele de greșite .

Am avut și avem deplină înțelegere pentru diferitele curente politice

ce s-au putut naște la popoarele învecinate și, în conștiința dreptății noastre ,

am avut destul calm pentru a le combate cu argumente obiective,

cari nu pot fi desmințite sau nesocotite nici de cel mai pasionat și exagerat patriotism.

Nu am fost nici nervoși, nici nerăbdători, în fața manifestațiilor particulare mânăte de un naționalism excesiv, care adesea nu țin cont de adevăr și realități.

" Se schimbă însă situația atunci când astfel de manifestațiuni , încadrate într-un oarecare plan de acțiune ,

se produc din partea organelor oficiale de stat .

"Este firesc deci , dacă , ca unul care am luat parte de răspundere

la prefacerea istorică care a readus Ardealul și Banatul în corpul Statutului românesc, nu pot lăsa nerelevante manifestări care au de scop

diminuarea patrimoniului nostru național.

" În fața repetatelor manifestațiuni ale unor cercuri oficiale ungare și

a afirmațiunilor domnului Mussolini, șeful guvernului italian, care , de altfel,

a făcut atâtea servicii țării sale și a dat atâtea impulsuri nobile conștiinței noastre latine ,

trebuie să constat că , **prin tratatul de la Trianon,**

nu s-au atribuit din Ungaria, pentru România, teritorii maghiare și că prin acel tratat ,

Ungaria nu a fost spoliată , ci , prin el, s-a restabilit numai după minuțioase examinări

dreptatea istorică și etnică atât de mult așteptată " (aplauze prelungite și unanime)

Maniu / 4 apr.'34 , retro '

▣ Compoziția etnică transilvăneană

▣ Maghiarizarea .

[LD : Atenție : orașele - evreești , munții - românești]

" Nu găsec necesar să intru în cercetarea mai apropiată a acestui adevăr.

Totuși țin să amintesc că , **dacă în unele porțiuni geografice** , de altfel românești,

se găsec enclave neromânești , ele se datoresc acțiunii conștiente de colonizare anume,

înfăptuită pe vremuri , împotriva protestărilor noastre neântrerupte , **de guvernele maghiare ,**

chiar **în scopul întreruperii continuității noastre geografice** , (**aplauze unanime**)

apoi se datoresc **acțiunii lor de maghiarizare forțată** și , în fine, faptului că ,

neputând maghiarii să dea conținut burghez suficient unor orașe,

au protejat și au forțat invadarea lor cu elementul evreesc ,

pe care **statisticile maghiare îl socotesc ca unguresc**, contrar realității notorii că

aceast element harnic și întreprinzător nu este nici maghiar , nici românesc ,

ci evreesc ,apartinând în fiecare țară națiunii care constituie statul.

"Noi nu suntem vinovați , precum nu este de vină nici însuși poporul maghiar ,

de altfel foarte vrednic și foarte patriot, **dacă înaintașii lor , ca popor de stepă ,**

s-au așezat pe șesurile Dunării și ale Tisei , și că în timp de o mie de ani ,

nu au putut să înstăpânească , nici social , nici etnograficește ,

văile și munții din apropiere , ale acestor șesuri.

"Afirmația că el nu ar putea trăi , **decât** cu greutate,

între hotarele sale naturale și etnice, **nu este suficient motiv pentru a cere**

mutilarea patrimoniului național al vecinilor săi .(**aplauze unanime)**

Tot așa cum n-ar putea cere Belgia , Danemarca sau Olanda - care , contrar Ungariei, sunt suprapopulate - mutilarea Franței sau a Germanie vecine "

Maniu / 4 apr .'34

▣ Campania revizionistă

▣ Protestul Transilvaniei și Banatului

▣ Datoria guvernului român

"Nu fac deci altceva decât îmi împlinesc datoria când, în numele Transilvaniei și al Banatului , ca reprezentant , pe vremuri, al acestor provincii , și ca transilvănean, îmi ridic cuvântul împotriva oricărei încercări de atingere a tratatului de la Trianon, care a consfințit hotărârea de Unire națională pe vecie a poporului românesc , proclamată la Alba Iulia , pe baza dreptului de autodeterminare .

(**aplauze prelungite și unanime**)

Nu mă îndoiesc că guvernul țării își va face datoria

de a preântâmpina pe viitor astfel de manifestațiuni oficiale ,

care împiedică consolidarea păcii și statornicirea liniștii sufletești a cetățenilor . "

Maniu / 4 apr.'34

▣ **Autonomia Transilvaniei ?!**

" Conte Ștefan Bethlen însuși , în conferințele sale din Anglia, a recunoscut că de realipirea Transilvaniei la Ungaria nu poate fi vorba .

Cere numai autonomia independentă a ei, o idee anacronică , imposibilă și contrazicătoare drepturilor noastre și realităților etnografice.

Din ea ar rezulta crearea unei noi Austrii , un nou măr de ceartă avizat și din punct de vedere economic , la protecția altor state .

"Astfel , și cei mai tipici reprezentanți ai poporului maghiar ,

sunt nevoiți a renunța la revenirea Transilvaniei și a Banatului la Ungaria istorică , iar de Transilvania nu pot fi despărțite orașele Arad, Oradea, Careii și Satu Mare ,

care sunt noduri de comunicație și de schimb de mărfuri pentru văile celor trei Crișuri

și a Someșului , care , cu abstracția coloniilor mai vechi sau mai noi, sunt românești.

Aceste orașe , de altfel, conform ultimei statistici , abia după 15 ani de dominațiune română,

nedeosebind pe evrei de maghiari, și-au pierdut majoritatea maghiară ,

drept urmare a adevărului confirmat în toate domeniile , că orice lucru artificial ,

între împrejurări normale , dispare curând " (**apaluze unanime**)

Iuliu Maniu / 4 apr.'34

▣ **Italia revizionistă**

"În astfel de împrejurări, când dreptatea cauzei noastre este atât de evidentă, nu putem înțelege

pentru ce trebuie să fie opinia noastră publică mereu neliniștită de manifestări

revizioniste , și , mai ales, de ce Italia , leagănul nostru, pe care atât de mult o iubim, cu

interese absolut identice cu ale noastre, ridică spectrul revizionismului împotriva

noastră, a surorii mai mici , care nu are altă vină decât că s-a năzuit să îndeplinească

misiunea ce a primit de la Roma, atunci când a fost adusă aici ,

și a primit conștiința de drept și simțul de mândrie a ginteii latine ."

(**aplauze unanime ; aplauze și pe banca ministerială**)

Iuliu Maniu / 4 apr.'34 , retro '29

▣ **Criza economică**

▣ **Criza țărilor agrare**

[LD : este acesta p.d.v. al doctrinei agrariene a PNT , dezvoltate și susținute de Virgil Madgearu , urmărite în guvernările PNT]

"Este adevărat că Ungaria luptă cu mari greutăți economice și financiare .

Cauza acestor suferințe , însă, nu sunt tratatele de pace, nici reducerea teritoriilor ei,

ci consecințele războiului și conjuncturile economice și financiare mondiale,

urmate de prefacerile recente sociale și industriale .

Suferă toate statele eurpene și mai ales cele agrare , precum suferă întreaga lume civilizată.

"Că suferințele Ungariei , ca și ale țării noastre și ale tuturor statelor agrare trebuie remediate , este evident .

Dar această remediere **nu se poate atinge prin revizuirea tratelor** - deci printr-o nouă perturbare a raporturilor dintre state - **adică printr-un nou război .Leacul ar fi mai rău decât boala. "**

Maniu / 4 apr.'34 , retro 1924

▣ **Confederație sud-est europeană**

▣ **România - centrul de gravitate.**

[LD : este greu să detectez **"vizionarismul "** lui Maniu ... în enunțarea acelei utopii ; este cu atât mai greu să apreciez **"realismul"** lui Maniu ... în faptul că ,a doua zi după realizarea statelor naționale successorale , desprinse din imperiul austro-ungar, se gândea la acea **confederație.**

Mai degrabă , îl integrez **curentului federalist antebelic** ; rolului asumat de el , în 1918, la Viena ; manierei în care a condus el Consiliul Dirigent ; răbufnirilor regionalist -provinciale pe care le-a imprimat PNR , până la fuziunea cu PȚ și ajungerea la guvernare , în 1928. Recunosc că aceste presupuneri sunt speculative . Dar nu mai puțin speculative sunt și detectarea , la Maniu , a unor **previziuni geniale , privind " europenizarea "** acestor spații . **Sau dacă da - ca să vorbesc și eu cu acest "dacă " atît de frecvent în materie de previziuni - el s-a adeverit în varianta sa cea mai sumbră .]**

" Cei care am contribuit la desființarea monarhiei Austro-Ungare , ne-am dat seama de la început că enormele pierderi de valori cauzate de război și desființarea unui teritoriu care în bună parte se complectă în ce privește producțiunea și desfacerea bunurilor - vor produce anumite stări de tranziție dificilă .

" Dar împrejurarea aceasta nu putea să ne descurajeze în acțiunea noastră , atunci când se trata desființarea unui conglomerat de popoare , cuib al nesfârșitelor fricțiuni și al unei intolerabile nedreptăți , și când era și este vorba de realizarea și de menținerea unor state naționale , înzestrate cu toate posibilitățile unei vieți prospere naționale, economice și sociale.

" A trebuit să se repete procesul evoluțiunii universale , a difernețierii energiilor din haos, după care urmează , în mod firesc, integrarea lor pentru a se complectă .

" De aceea, din primul moment , am fost de părere că realizându-se înființarea statelor naționale sud-est europene, ele vor trebui să înfăptuiască , în scurtă vreme , o puternică confederațiune sud-est europeană , cu scopul de a forma **o forță comună de muncă, și de a crea **un teritoriu economic unitar** , păstrându-și fiecare stat suveranitatea sa, pentru a-și **îndruma de comun acord și sistematic , munca productivă** și a-și asigura **desfacerea produselor lor în mod rațional .** (**aplauze unanime**)**

"Mănat de convingerea acestei inexorable necesități , în primăvara anului 1924, exact acum 10 ani, într-o conferință ținută la Institutul Social , am spus : Cred din tot sufletul meu că **numai întronând în țara noastră **un sistem de legalitate și de libertate** pentru toți, ea va putea să dăinuiască.**

Cred nestrămutat , că idealul național prin întregirea între hotarele de azi , nu este încă împlinit.

) ! Vai de națiunea care nu este în stare să-și fixeze noi și noi ținte nobile, idealuri mărețe , tot mai desăvârșite , demne de frământări , de lupte , de jertfe și de martiri .

Viitorul este al unităților mari sociale și economice , fie că ele se numesc **state, confederațiuni în materie politică, **cooperative sau tovărășii** , în materie economică.**

Statul român , mai curând sau mai târziu,

va trebui să facă parte dintr-o astfel de unitate mare ,

și rolul lui , în această perspectivă, va depinde de modul cum a știut să-și organizeze și să se conducă până la momentul acelei noi și mari prefaceri . De la destoinicia sa de azi și de la măsura în care va putea să-și câștige autoritatea și prestigiul, încrederea și respectul vecinilor săi și al lumii civilizate , în viitor, va depinde **dacă** statul român va fi un obiect de târguială , ori un factor hotărâtor , dacă va fi un centru al formațiunii grandioase ce va veni , ori își va târâ viața umilită - dacă o va mai avea - de pe o zi pe alta , din grația altora și servind pe alții " (**Vii și prelungite aplauze unanime**)

" Cred și trebuie să creadă întreg neamul românesc în marea chemare a poporului românesc ;

de a deveni în aceste părți ale lumii , de-a-lungul Dunării și la Marea Neagră , centrul de gravitație a unei formațiuni puternice , mondiale , compusă din state și popoare libere , în stare să-și asigure existența lor națională și având forța de a contribui la progresul culturii , ordinii și propășirii veșnic ascendente a civilizației omenești "

luliu Maniu / 4 apr.'34 , retro ' 28- ' 29

▣ **Pentru Confederația sud-est europeană**

▣ **Acțiunea diplomatică a gov.PNT**

"Urmând această convingere în cursul timpului , am folosit toate ocaziunile ca să conving opinia publică românească și lumea diplomatică cu care am avut cinstea să ajung în contact , că cea mai potrivită cale pentru asigurarea păcii europene și pentru prevenirea greutăților economice și financiare care se presimțeau , este realizarea acestei Confederațiuni din jurul Dunării și al Mării Negre "

/ A avut onoarea de a expune acest plan al Confederațiunii , înainte de 1928, mareșalului Pilsudsky , care l-a ascultat cu toată toată simpatia și atențiunea ;
/ Ajungând la guvern (în nov.1928) , în prezența ministrului de Externe **GMironescu** , a comunicat , în febr.1929, miniștrilor plenipotențieri **Greg** (Anglia) și **Puaux** (Franța) , că intenționează să inaugureze o acțiune pentru realizarea unei Confederațiuni economice sud-est europene .

În scurt timp, a primit de la miniștrii de externe ale celor două țări - prin miniștrii plenipotențieri - răspunsuri destul de favorabile , pentru a se simți încurajat să inaugureze această acțiune .
/ În același an (1929) , România a fost vizitată de ministrul de externe al Poloniei, **Zaletzky** , în parte dedicată aprofundării acestei probleme.

Au și ajuns la un acord asupra unui plan de procedare , mărginit , deocamdată, la acțiuni de informare diplomatică și propagandă științifică , în statele interesate ."

luliu Maniu / 4 apr.'34 , retro ' 30

▣ **Criza economică**

▣ **Conferințele economice**

[**LD : rezum și sistematizez ca pe un calendar economico- diplomatică , ceea ce și era**]
În scurt timp, **însă**, lucrurile s-au precipitat , **încât** nu a mai fost nevoie de această acțiune . S-au produs **două evenimente** de o extremă importanță în discuția oficială a statelor , marea problemă a Confederațiunii și a rezolvării problemelor economice :

Memorandumului Briand privind Confederațiunea statelor europene și eruperea crizei economice .

Sub presiunea acestor necesități s-au produs :

/ Geneva, ian. '30 : **Conferința vamaală** ;

/ Praga , ian'30 : **Înțelegerea economică** a miniștrilor de externe ai Micii Antante ;

/ București, '30 : **Conferința economică** - Iugoslavia, Ungaria, România ;
/ Varșovia , '30 : **Conferința agrară** - Polonia, Iugoslavia, Ungaria, România, Bulgaria ,
Cehoslovacia, Letonia , Estonia ;
/ Belgrad , 24 oct.'30 : Experții **exportatorilor de cereale** , Iugoslavia , Bulgaria,
Polonia, Ungaria, România ;
/ Geneva , nov.'30 : **Conferința economică** ;
/ Roma , 1930 : **Conferința grâului** .

Aceste conferințe , în concluziile lor, **nu s-au fixat asupra ideii de Confederațiuni economice** propriuzise , **ci s-au mărginit** la precizarea unor puncte privitoare la un **sistem preferențial și de contingentare** , la care și-a adus o mare contribuție Virgil Madgearu .

... În această situațiune **a părăsit Maniu președinția Consiliului , în 1931** .

dar... în continuare ... **a folosit diverse prilejuri ... pentru a milita pentru idee** :

/ În Austria, în Cehoslovacia, în Ungaria chiar....

Iuliu Maniu / 4 apr.'34 , retro 1931

▫ Pentru Confederația sud-est europeană ...

▫ Pericole : Germania - Anschluss ; restaurația Habsburgilor ; Ungaria revizionistă ;

[LD : nu știu cât a contat acțiunea lui Maniu ... dar reiese clar nostalgia și simpatia lui pentru ... Austria , Viena ... Sau , ca să spun sincer ce gândesc : Maniu se simțea mai " acasă" la Viena decât la București . Aceea era capitala pe care o iubea . Și grija lui era , parcă , mai mare pentru ... Austria și Ungaria . Repet , așa citesc eu astăzi acest document . S-ar putea să greșesc ... Dar indiferent de simplele " impresii" ... acțiunea lui mi se pare nerealistă și tragică.]

" Împrejurarea că , între timp, s-a ivit prin surprindere , **acțiunea Germaniei pentru realizarea Anschluss- ului cu Austria** , mi -a dat un bun prilej , **în primăvara anului 1931**, să arăt d-lor Briand și Tardieu , pe atunci miniștri activi, domnului Barhou , actualul ministru de externe , , d-lor Chautemps și Loucheur și mai multor conducători ai vieții politice din Franța , **efectele prejudicioase pe care le-ar putea avea Anschluss-ul în ceea ce privește România și politica internațională în centrul și sud-estul Europei** , și de a-mi arăta **convingerea că este o profundă greșeală din partea marilor puteri de a lua o atitudine pur negativă față de Austria** ,

și e necesar să inaugureze neântârziat **o acțiune pozitivă pentru salvarea economică și financiară a Austriei** care nu mai poate rezista greutateilor imense.

Am arătat că , **în special , Franța trebuie să ia imediat inițiativa aceasta** .

Am fost determinat în această direcție și de faptul că **timp de două luni cât am stat la Viena** , mi-am câștigat **impresia hotărâtă** că industriașii, agricultorii și profesioniștii și mare parte a intelectualilor din Austria , **nu erau aderenții Anschluss-ului** .

Am arătat , mai departe , că în afară de Austria, **toate statele din sud-estul Europei , și în special cele agrare , împreună cu Ungaria, vor ajunge în situații insuportabile economice și financiare** , sub povara cărora vor ajunge în imposibilitate de a satisface îndatoririle lor interne și externe , și **vor fi expuse la grave neliniști externe** .

Ca soluție practică am susținut ideea Confederației economice sud-est europene, sau , deocamdată, **a statelor din bazinul Dunării** .

Iuliu Maniu / 4 apr.'34 , retro 1931

▫ Pentru Confederația sud-est europeană ...

▫ Maniu voia să meargă la Roma ...

[LD : du la anul 1931 ...]

[LD : neobosit , neobosit, Maniu aleargă după această himeră.De ce ?

Și , apoi, în numele cui ducea el această muncă de lămurire ? Către care aliați înclina Maniu ?

Care era , din acest p.d.v. , politica Bucureștiului ? a României ? a PNȚ ?
a guvernului GGMironescu ? Și , dacă era atât de preocupat de aceste idei ,
de ce părăsise guvernul propriului partid ? De ce nu era ministrul de externe ?]

" Știind însă foarte bine că o Confederație a statelor sud-est europene
și a statelor dunărene nu se poate face și nu trebuie făcută
fără asentimentul și colaborarea activă a Italiei ,
și în urma unei sugestii primite prin dl Madgearu ,
care se afla la Conferința Grăului la Roma ,
m-am hotărât de a pleca de la Paris la Roma , pentru a cerceta pe dl Mussolini ,
a-i arăta vederile partidului nostru și a-i câștiga eventual colaborarea
la realizarea acestei idei , în oarecare formă .

[**Atenție LD !**]

În drum spre Roma am fost surprins de știrea că guverul GGMironescu , pe neașteptate,
a demisionat , și că sunt reclamat acasă .

Astfel a trebuit să ia sfârșit acțiunea mea concretă , pentru realizarea unei
Confederațiuni sud-est europene sau dunărene . "

Iuliu Maniu / 4 apr.'34 , retro 1932

▣ Pentru Confederația sud-est europeană ...

[LD : iată mărturiile care infirmă continuitatea liniei politice externe de către toate guvernele.

"Consensul" acela privind politica externă era doar un automatism , care ascundea ,
acoperea , mai degrabă , **direcții diplomatice destul de diferite** , dacă nu chiar adverse .

În orice caz , declarațiile cu " marii noștri aliați " erau destul de formale .

De fapt , această inconsecvență nu este atât o carență a oamenilor politici din epocă ,
cât a istoriografiei din epoca comunistă care ... a falsificat , a nivelat , a re-re-scris politica

externă a României . Și nu era de "bon ton " să vorbești despre aceste

"planuri" de apropiere de Italia fascistă !]

" Venind a doua oară la guvern în 1932 , toamna , m-am decis a relua firul
acțiunii pentru realizarea Confederației economice .

În acest scop , am plănuit [LD : exact așa : " am plănuit "] să iau contact în cel mai scurt timp
posibil , cu statele interesate și cu guvernul Italiei .

"În vederea acestui plan , am fost de acord cu domnul Titulescu ,

care m-a onorat cu colaborarea sa atât de prețioasă ca ministru de externe ,

ca acțiunea Micii Înțelegeri să fie lipsită de orice nuanță , cât de palidă ,

de ascuțit contra Italiei și ca Conferința Micii Înțelegeri de la Belgrad

să aibă timbrul unor cât mai bune sentimente față de Italia , ceea ce s-a și întâmplat .

"Tot în vederea acestui scop , am plănuit ca guvernul , prezidat de mine , în timpul cel mai
apropiat , să ia contact personal în Roma , fie prin domnul Titulescu , fie prin mine ,

cu șeful guvernului italian . "

[**LD : Atenție !**]

" Nu am putut realiza acest plan , fiindcă în ianuarie 1933 am fost din nou nevoit să mă
retrag de la președinția Consiliului , iar realizarea lui ulterioară a fost îngreunată

de alte evenimente survenite nu din vina noastră "]

Iuliu Maniu / 4 apr.'34

▣ Pentru Confederația sud-est europeană ...

▣ Concluzii

"Continui a crede și mai departe că realizarea Confederației sud-est europene , sau cel puțin dunărene , este singura cale posibilă de a scoate statele dunărene , prin
urmare , și Austria și Ungaria , din starea grea economică , financiară și socială
în care se găsesc .

"Continui a crede că această Confederațiune trebuie înfăptuită cu protecțiunea marilor puteri și cu colaborarea cât se poate de efectivă a Franței, Italiei și Germaniei .

"Existența consolidată a Micii Înțelegeri și realizarea recentă a Înțelegerii statelor Balcanice, pentru care operă felicit pe ministrul nostru de externe și guvernul din care face parte, sunt începuturi extrem de importante și prețioase în procesul evolutiv de realizare a acestei Confederații. Chiar Protocoalele de la Roma, asupra cărora trebuie să ne rezervăm opinia până le vom cunoaște conținutul concret, pot să fie o contribuție foarte prețioasă la realizarea ei. "

Iuliu Maniu / 4 apr.'34

▣ **Rezolvarea situației Austriei, Ungariei .**

▣ **Îndepărtarea pericolului restaurației și revizionismului**

[LD : citesc, încerc să-mi păstrez obiectivitatea, dar nu pot să-mi reprim sentimentul că Maniu era mai mult avocatul Austriei , indirect al Ungariei ... și pe ocolite , a României. Sau este prea înțelept, prea complicat , și nu-l pot eu înțelege.Mi se întâmplă rar !]

" Am crezut necesară această expunere pentru a învederea **credița mea că remediarea situațiunii atât de dificilă a Austriei , nu trebuie căutată în măsuri unilaterale sau limitate** și că **situația Ungariei nu poate fi îmbunătățită** printr-o revizuire oarecare a hoaterlor sale.

"Soluția de a lăsa Austria singură, cu asigurarea independenței sale prin protecție internațională , și cu ajutorul economic și financiar al unui stat , oricare ar fi el, **este absolut insuficientă și cu totul lipsită de prospectele dănuirii.**

Această situație n-ar putea-o suporta multă vreme starea sufletească a națiunii austriece , cu mari tradiții și cu mult simț de demnitate și de naționalism german , și nu ar putea rezista la neâncetatele fricțiuni de gelozie și de influențe ale puterilor interesate. Nici realizarea unui simplu schimb de mărfuri , mai mult sau mai puțin forțat de considerațiuni politice , nu este suficientă.

"Trebuie formată o mare unitate economică , care nu numai să se completeze economicește , ci să formeze și **un mare teritoriu de import pentru statele străine** , vrednic din punctul lor de vedere , de concesiuni vamale importante.

"Astfel , **soluția Anschluss-ului cu Germania fiind definitiv înlăturată** de marile puteri, iar **reînființarea Imperiului Habsburgic Austroungar** , cu sau fără revenirea Habsburgilor , o **nouă primejdie pentru pacea Europei Centrale și liniștea staelor învecinate** - este vident că **singura soluție poate fi numai Confederația dunăreană** , în care **Austria va avea un rol politic și economic de primă importanță** și pe care **ideea revizionistă , ireală și injustă, a Ungariei nu trebuie să o împiedice.**

"Dimpotrivă, **Ungaria trebuie să fie convinsă că este preferabil un rol și un prestigiu foarte important într-o Confederație** , cu o situație socială și politică înfloritoare , **unei acțiuni de continuă neliniște și de turburări a bunelor raporturi cu statele vecine , în serviciul unei idei irealizabile.**

" Dar **pentru a convinge națiunea maghiară** despre aceasta , este în primul rând necesar ca **să nu fie încurajată de declarațiuni oficiale similare - care au avut darul să atingă atât de dureros poporul românesc,** și **să dea aripi unor speranțe maghiare** care ușor pot produce stări sufletești și urmări politice iremediabile " (**apaluze prelungite și îndelung repetate**)

Iuliu Maniu / 4 apr.'34

▣ **" Întrebările d-lui Maniu "**

[LD : În acest punct, Maniu repetă , parcă automat , declarațiile stereotipe .

Dar , întrebările merg la ținta urmărită de el : **Confederația statelor dunărene .**

Ori eu sunt într-un impas de receptare , ori parlamentarii nu au înțeles unde bate Maniu,

ori ... aceasta era dorința lor ? Maniu este aplaudat cu simpatie, cu căldură , iar presa va vorbi de un "consens "]]

" În vederea celor expuse și ținând seama de faptul îmbucurător că d.ministru de externe reprezintă cu o consecvență de fier , principiile de bază ale politicii externe , care sunt adânc săpate în conștiința publică a țării noastre, și anume **menținerea tratatelor de pace , păstrarea cu fidelitate a alianțelor existente** , nutrirea și cultivarea a celor mai **bune raporturi cu foștii noștri aliați** , afirmarea unei **bune vecinătăți cu limitrofii** țării noastre și păstrarea și întărirea tot mai mult a **legăturilor noastre cu Polonia și Mica Antantă - mă mărginesc a adresa** d-lui ministru de externe următoarele întrebări :

1.) Ce crede d.ministru de externe privitor la **manifestările tot mai insistente referitoare la revizuirea tratatelor de pace** și privitor la ecurile pe care le-au trezit aceste manifestațiuni în **o parte a opiniei publice din unele țări, foste aliate cu noi**, în timpul războiului, **semnate ale tratatelor de pace** ?
2.) Pentru a putea păstra neatins hotarele noastre și pentru luminarea opiniei publice față de manifestațiunile periculoase pentru pacea mondială, și prejudicioasă pentru opera de consolidare și pacificare internă a statelor iubitoare de pace și ordine, **înțelege dl ministru de externe să continue opera plănuită și începută [Confederația !] în această privință în timpul colaborării noastre la guvernarea țării ?**
3.) **Ce crede dl ministru de externe că este de făcut** după puternica consolidare a **Micii Înțelegeri** și după înțeleapta realizare a **Pactului dintre țările balcanice** , pentru consolidarea **Statutului European stabilit prin tratatele de pace** și pentru prosperitatea economică a statelor din bazinul Dunării și sud-estul Europei ?
4.) **Ce acțiune diplomatică înțelege a duce pentru realizarea unei Confederații Sud-Est Europene** , sau cel puțin a **Confederațiunii statelor dunărene** , **propusă de d.Tardieu în anul 1932**, luna februarie , ideea acceptată, la vremea sa , de Mica Înțelegere ? " (**aplauze prelungite și îndelung repetate**)

----- Iul.Maniu / 4 apr.'34 -----

b) C.I.C.Brătianu - Declarație - 4 apr.'34

[**CICBrătianu este primit la tribună cu aplauze prelungite , îndelung repetate, ovațiuni și strigăte de bravo** , din partea majorității. Majoritatea aplaudă în picioare .

Rostește un scurt discurs , asociindu-se la interelarea lui Maniu .]

// Reizionismul maghiar - Revizi'nismul italian //

// Frontul Unic Național // Meritele lui Titulescu // Asocierea la interpelarea lui Maniu //

C.I.C.Brătianu / 4 apr.'34

▣ Revizionismul maghiar

▣ Revizionismul italian

" **Se duce de Unguri o campanie activă pentru revizuirea tratatului de la Trianon.**

Ungaria nu vrea să accepte consecințele războiului ce a pierdut cu aliații săi.

Această acțiune turbură adânc atmosfera de pace ce ar trebui să domnească după un război atât de sângeros și cu consecințe atât de grave în lumea întreagă.

Experiența din trecut ar trebui să fie o lecție pentru viitor.

" **Țările europene trebuie să restabilească între ele relațiuni normale** care ar conjura criza în care se zbat sub zăngănitul armelor ce se prepară.

" Ceea ce **ne întristează** mai cu seamă **pe noi Români** , este să vedem că **guvernul unei țări [Italia] care a luptat alături cu noi** pentru o cauză sfântă, care **are cea mai mare afinitate de rasă cu poporul nostru** , pentru care **nu avem decât iubire și admirație** , **încurajează pe foștii noștri inamici** , dându-le curajul **să ceară retrocedarea teritoriilor pierdute . "**

CICBrătianu / 4 apr.'34

▣ Frontul unic național

"Națiunea română, care a sferit mai multe secole de cotropire străină , care și-a menținut , cu toate persecuțiunile la care a fost supusă , simțământul unității naționale și limba ei neschimbată , care a avut fericirea să vadă că jertfele ei sunt răsplătite prin înfăptuirea unității neamului, nu poate admite nici un moment ca această unitate să fie pusă în discuție "

(aplauze prelungite generale îndelung repetate)

"În întreaga Românie nu pot fi diferențe de simțăminte nici de vederi , din acest punct de vedere. Suntem o națiune întregită , și vom lupta până la ultima picătură de sânge ca să nu mai fim din nou despărțiți sub regimuri străine.

(aplauze prelungite generale îndelung repetate)

"Sacrificiile ce le-am făcut în războiul mondial ne-au dat acest drept la încheierea păcii , când s-a pus chestia reîntregirii naționalităților .

Suntem gata a le reface , dacă va fi trebuință, și în viitor.

"Comunitatea de interese ce avem cu alte state din Europa , care sunt în aceeași situație cu noi, sprijinul ce-l avem în Franța , pentru menținerea cartei Europei neschimbate și

pentruca revendicări nerealizabile să nu dezlănțuiască un nou război ,

care ar cufunda lumea într-o situație și mai gravă ca cea din trecut , ne dă speranțe că nimeni nu va îndrăzni să ne atace , dacă , la rândul nostru, vom fi tari .

(aplauze prelungite generale îndelung repetate)

" În istoria lumii atât de zbuciumată , tot morala și dreptatea au triumfat la sfârșit.

Și noi am fost în trecut cotropiți, despărțiți. Acum suntem o națiune mare , întregită.

Vom ști și de aici înainte să ne facem datoria și prin unire între noi pentru interesul superior al țării , prin conlucrare rodnică și abnegație de noi înșine

prin dibăcia și profundul simț patriotic și politic, pe care oamenii noștri de stat l-au arătat întotdeauna, vom menține situația țării între națiunile lumii "

(aplauze prelungite generale îndelung repetate)

CICBrătianu / 4 apr.'34

▣ Meritele lui Titulescu

"Reprezentantul cel mai autorizat și strălucit al acestor calități superioare este ministrul nostru de Externe, dl Titulescu . (aplauze prelungite generale îndelung repetate)

"Țara noastră cunoaște munca lui fără preget pentru a-i apăra interesele , prestigiul ce l-a dobândit prin talentul său în forurile internaționale .

Tara are încredere într-ânsul , ca într-un cârmuitor dibaciu , care conduce destinele României pe calea ce îi asigură viitorul. (aplauze prelungite generale îndelung repetate)

" Să ne organizăm puternic țara în timp de pace , ca să păstrăm intactă încrederea aliaților noștri, și să impunem respect adversarilor , ca să nu mai vorbească de revizuirea tratatelor de pace. Întărirea stării interne , prin unirea tuturor sufletelor ,

va fi scutul cel mai puternic pentru garantarea păcii și pentru ca omenirea să redobândească un trai fericit ."

(aplauze prelungite generale îndelung repetate)

"Mă asociez la interpelarea d-lui Maniu și

cer d-lui ministru al Afacerilor Străine să ne dea răspunsul său. "

----- CCBBrătianu / 4 apr.'34 -----

c) Nicolae Titulescu : răspunde la interpelare , 4 apr.'34

(DAD, MO 38, șed. din 4 apr.'34, p. 1611- 1616)

("Dimineața " , an 30, nr. 9797, 6 apr.'34 +

foto Titulescu și colaboratori , la ieșirea din Parlament)

Document integral la fișier Politică externă

[LD : supratitluri, sublinieri, comentarii, semne , cu roșu - îmi aparțin :

/ Mulțumiri lui Maniu și C.IC Brătianu : **bazele psihologiei interne** în diplomația românească /

/ **Politica externă - funcție organică** a psihologiei și voinței interne /

/ **Lozinca României** peste hotare :de la **național** - prin **regional** - la **universal** /
/ **Revizionismele** : teoretic **-italian** ; agresiv- **maghiar** /
/ **Propaganda revizionistă maghiară** /
/ **Pavăzele României** : de **drept, morale, politice** /
/ Pavază de drept : **Tratatele de pace ; Pactul Societății Națiunilor ; Franța** /
/ Pavază morală : **Tratatul de la Trianon** - lucru judecat !
/ Pavază politică : **Alianțele României - Mica Înțelegere , Înțelegerea Balcanică ,**
Convenția de la Londra , Pactul Kellog, relațiile cu URSS
/ Răspuns - concluzie lui Maniu - apărarea granițelor :
Alianțe politice antirevizioniste ;
Alianțe nepolitice economice - nu Confederație dunăreană
Spiritualizarea frontierelor /
/ Locul României în lume , ca stat mic / **Misiunea istorică a României /**

Nic.Titulescu / 4 apr.'34

▣ **Mulțumiri lui Brătianu și Maniu**

" Domnule președinte , d-lor deputați , **mulțumesc** , înainte de toate , **majorității** pentru **sprijinul pe care mi l-a dat prin glasul autorizat al d-lui Dinu Brătianu** , în împlinirea sarcinei pe care o am **de a răspunde importanțelor și delicatelor chestiuni ridicate astăzi de dl. Iuliu Maniu** , la care **s-a asociat d.Gh.Brătianu** .

" Înainte de toate , țin să **mulțumesc d-lui Maniu** , pentru desăvârșita d-sale curtenie de a-mi fi **transmis din timp textul integral** al importantei d-sale comunicări , astfel ca să-i pot răspunde fără întârziere , în mod documentat .

"**Expunere d-lui Maniu** , care prezintă atâtea interese , și prin **ideile dezvoltate** și prin **soluțiunile preconizate** și prin **acțiunea desfășurată de d-sa** , are - mai ales pentru mine - marele merit de **a pune în plină lumină bazele psihologiei interne** pe care **se întemeiază acțiunea internațională a României** .

Nic.Titulescu / 4 apr.'34

▣ **Bazele psihologiei interne.**

▣ **Politica externă - funcție organică**

" **Expunere d-lui Maniu** [-----]marele merit de **a pune în plină lumină bazele psihologiei interne** pe care **se întemeiază acțiunea internațională a României** . Ele sunt două principiale .

" Mai întâi , **tratatul de la Trianon** apare tuturor românilor , și în deosebi a celor din Ardeal , ca **consfințirea unei ordine de drept** , mult mai redusă decât aceea pe care de veacuri de convețuire și suferințe comune au săpat-o **în conștiința istorică a neamului nostru** . (**aplauze unaime**)

De aceea , în chip firesc , în opinia publică , **tratatul de la Trianon** evocă mai curând **ideia unei continuități , decât ideea unei amputări** . (**aplauze unaime**)

" Pe de altă parte , ori de câte ori unitatea noastră națională pare a fi amenințată , **acea care dau semnalul de alarmă** și sar cei dintâi pentru apărarea ei , sunt **românii din noile provincii** . (**aplauze unaime**)

"Când **acestea sunt datele vieții noastre interne , politica extenă a României** **dacă știe să se conformeze lor** , nu poate **decât să-și impună pretutindeni cerințele** . În adevăr , astfel concepută , ea nu este o creație artificială , **ea este o simplă funcțiune organică** .

Izvorând din poruncile unității noastre naționale , politica noastră externă are ca scop principal : **păstrarea ei** , iar ca **metodă constantă de lucru** , **coordonarea progresivă a acțiunii noastre** cu aceia a statelor cu interes comun , până la **integrarea ei în grupuri internaționale** , din ce în ce mai mari .

De la național , prin regional, la universal, iată lozinca României peste graniță "

(aplauze)

Nic.Titulescu / 4 apr.'34

▫ **Revizionismele : italian, ungar .**

[LD : diagnostic frumos, nuanțat , diplomatic. Dar ...cu caracter teoretic, defensiv, anesteziac, prin unele părți ipocrit , și ...neândoielnic, "neprofetic" infirmat , etapă de etapă de ralități. Valabil doar pentru acel moment]

"De sigur că **o asemenea politică externă** este menită să **întâmpine dificultăți din partea acelor pe care ordinea actuală a Europei îi nemulțumește .**

Departate de a vedea în aceste dificultăți obstacole care să ne descurajeze , eu văd în ele **hrana zilnică a ministrului de afaceri străine.**

Așa fiind, **când dl Maniu mă întreabă** ce cred privitor la manifestările tot mai insistente ale **guvernului ungar** , referitor la **revizuirea tratatelor de pace** și privitor la ecurile pe care ele le-au trezit în o parte a opiniei publice din unele țări, foste aliate cu noi în timpul războiului și semnatare ale acestor Tratatate , **răspund :**

"Din capul locului doresc să **fac o distincțiune între revizionismul italian și cel ungar .**

Voi vorbi de unul și de altul cu o sinceritate desăvârșită.

Primul revizionism [italian] pare a avea mai curând **un caracter principial** , bazat pe **credința că Trataele** ,ca toate lucrurile omenești , **nu sunt eterne .**

Al doilea, cel ungar, are un **caracter practic, pozitiv** , și este bazat pe **dorința fățiș exprimată de a mutila statele vecine** , pentru a spori **patrimoniul teritorial al Ungariei actuale.**

Primul revizionism , cel italian , **are un caracter generos** , căci la cunoștința mea cel puțin, Italia **nu a cerut până astăzi ceva pentru ea, ci a intervenit în folosul unui stat slab** , pe care îl socotește **nedreptățit .**

Al doilea revizionism, cel ungar, are un caracter net egoist, și este expresiunea modernă a unor **tendențe seculare și ireductibile .**

Dacă fac această deosebire , **nu am să scuzez primul revizionism , în dauna celui de-al doilea. Le consider pe amândouă inacceptabile și dăunătoare .**

(aplauze unanime și îndelug repetate)

Dar nu e fără interes să pot afirma că **dacă revizionismul italian este pentru România o concepție greșită , revizionismul unguresc** este pentru noi **o concepție vinovată .**

(aplauze furtunoase , prelungite și îndelug repetate)

"De aceea, **oricât de dureroase ar fi** pentru noi manifestațiunile italiene , în favoarea revizuirii , **ele nu pot schimba cu nimic [!?] legăturile de afecțiune dintre România și Italia** , nici să ne facă să **pierdem speranța că va veni și ceasul** când concordanța de interese va impune ca legăturile noastre să-și poată găsi o trainică expresiune politică.

Pentru aceasta , **România trebuie să aștepte cu calm și cu încredere** ceasul oportun , iar **Italia trebuie să înceteze** de a considera ca îndreptate împotiva ei orice act făcut pentru salvagardarea securității românești . (vii aplauze)

" De aceea, de asemenea, **oricât de natural am considera revizionismul ungar** , căci oameni suntem, și poetul roman ne-a învățat că nimic din ce este omenească nu trebuie să fie străin de inima noastră,

nu putem să tratăm acest revizionism , cu metodele și manifestațiunile sale ,

decât ca un pericol și, cu toată dorința de prietenie cu Ungaria,

să-i fixăm limite peste care să nu-i îngăduim să treacă . (aplauze furtunoase)

De aceea, **nu mă voi ocupa aici decât de revizionismul unguresc. "**

Nic.Titulescu / 4 apr.'34

▫ **Propaganda revizionistă ungară .**

" Noi am spus în repetate rânduri Ungariei , și i-o spunem din nou și azi :

o înțelegere între noi este și în interesul celor două țări .

Dar o înțelegere devine imposibilă , dacă cu prilejul ei se ridică chestiunea

schimbării hotarelor țării (Aplauze unanime, mult prelungite , strigăte de "bravo ")
Ungaria știe tot așa de bine ca și mine că , prin propaganda la care se dedă , **nu va putea clinti hotarele noastre nici un metru pătrat** "(Aplauze unanime, mult prelungite , "bravo ")
Atunci de ce o face ? Explicația este simplă . **Scopul manifestațiilor revizioniste este demoralizarea țărilor vizate** și ținerea trează în **opinia publică ungară** a unei **speranțe nelămurite** în vremuri mai bune.
Cu alte cuvinte, aceste manifestații constituiesc **o armă de luptă în războiul juridic** , care, din nefericire , **se confundă astăzi cu starea de pace . "**

Nic.Titulescu / 4 apr.'34

▣ **Pavăza juridică, morală și politică a hotarelor**

" **Dacă** este așa, nimic nu ar servi mai mult jocul adversarilor unității noastre naționale, **decât a ne lăsa intimidată de asemenea manifestații**. Nu o vom face .
Și nu o vom face conștient , pentru că **granițele noastre sunt apărate împotriva revizuirii de o întreită pavăză : juridică, morală și politică**. Le voi examina pe rând.

Nic.Titulescu / 4 apr.'34

▣ **Pavăza de drept .**

▣ **Pactul Societății Națiunilor .**

" Înainte de toate , țin să precizez că **revizuirea** cu care suntem mereu amenințați , este **o instituție internațională** , bine caracterizată , **distinctă de război**.
Pe acesta [**războiul**] , regula jocului cere ca **toată lumea să declare că nu-l vrea**.
În realitate , pe acesta **nu-l pot evita decât** în măsura în care **ești în stare să-l suporti**.
De aceea, **pacifist convins**, am considerat întotdeauna că **asigurarea țării cu o forță militară** compatibilă cu interesul securității naționale este **cel mai bun mijloc de a păstra pacea**.
(**Aplauze prelungite , îndelung repetate**)
Dacă războiul este sinonim cu **schimbarea granițelor prin forță** - **revizuirea** este, după părerea interesaiților , sinonimă cu **schimbarea granițelor prin mijloace pacifice** . Acesta este punctul de plecare al întregii noastre construcții .
Și eroarea începe chiar de aici.

" În **Pactul Societății Națiunilor** există un **articol 19** , faimos prin specula ce s-a făcut în jurul lui, care dispune că **Adunarea poate** , din timp în timp , **să invite pe membrii Societății** de a proceda la **un nou examen al Tratatelor devenite inaplicabile** , precum și al situațiilor internaționale a căror menținere ar putea pune în pericol pacea lumii .
În ce privește tratatele , **revizuirea nu este prevăzută** deci , **decât pentru tratatele inaplicabile** , adică pentru care se constată **că aplicațiunea nu este posibilă**.

" Or, clauzele teritoriale sunt deja aplicate .

Revizuirea lor este , deci , juridic , imposibilă .(**Aplauze prelungite și îndelung repetate**)
Și cum ar putea fi altfel ? Granițele tratatelor care au încheiat marele război , sunt trasate cu sânge și sunt fructul unor suferințe fără pereche.

!) Cum ar fi acceptat puterile învingătoare să obție teritorii cu obligația ca, într-un chip sau altul, **să le restituie mai târziu ?**

Dovadă că lucrurile stau astfel, este **art. 10** din același Pact al Societății Națiunilor , **care obligă pe fiecare membru al Societății să respecte integritatea teritorială și independența politică prezentă a tuturor membrilor Societății**. Or, ar fi inadmisibilă ca, în virtutea aceluiaș tratat ,

!) să ai și obligația să respecti o frontieră și să ai și dreptul să-i ceri schimbarea !

Și totuși , revizuirea granițelor , pe baza art. 19 , constituie pentru unii o posibilitate .

Greșala este , totuși, fără consecințe.

În adevăr, nu e nimeni din cei care cred că revizuirea teritorială este posibilă în baza art.19, care să susțină că ea se poate face altfel **decât cu consimțământul statului interesat** .

Și este logic să fie așa. Nu se poate desface cel mai modest contract dintre doi particulari fără consimțământul lor particular . **Cum ar fi posibil ca un contract solemn**, cum este un tratat de pace , **)! să poată fi desfăcut prin voință unilaterală ?** Cu alte cuvinte , după părerea unanimă , **soarta revizuirii este în mâna noastră :** **ea nu este posibilă decât atunci când o voim noi.** (**Aplauze prelungite și repetate**)
" Or, la cererea de revizuire a Ungariei , România, ca și celelate state ale **Micii Înțelegeri** , **au răspuns categoric : Nu, nu, niciodată !**
Nu este forță pe lume care să ne facă să ne schimbăm răspunsul.
Și nu este autoritate internațională care să dispună de teritoriile noastre ,
fără voia noastră, căci teritoriile oricărei țări depind exclusiv
de Constituția și Parlamentul ei național." (Aplauze prelungite și repetate)

Nicolae Titulescu / 4 apr.'34

▣ Pavăza de drept .

▣ Revizuirea Pactului Societății Națiunilor ?

[LD : aceeași credință fanatică în construcția , parcă eternă , a Pactului Ligii Națiunilor , și în Franța ... îl face pe Titulescu să insuflă opiniei publice și politice românești , o siguranță nelimitată în invulnerabilitatea granițelor naționale .
Ca ridicare a moralului unei națiuni , această credință putea fi reconfortantă .
Din p.d.v. al realităților ... am îndoieli . Dar cum să te atingi de " mitul Titulescu " , atât de supradimensionat de istoriografia românească ?]

" Atât este aceasta de adevărat , încât **paralel cu propaganda revizionistă zgomotoasă** ce cunoaștem , **s-a dus o acțiune mai discretă , dar mai periculoasă** , dacă ar fi reușit .
Necesitatea unanimității votului , cerută de Pactul Societății Națiunilor , făcând revizuirea problematică , s-a spus : **)! statutul Societății Națiunilor trebuie schimbat** **)! sau Societatea Națiunilor trebuie să dispară !**

Și , într-adevăr , un fapt care nu poate să izbească este acela că **statele care sunt partizane ale revizuirii** ,

în loc să fie cei mai aprigi susținători ai Societății Națiunilor ,
singurul organ internațional în măsură s-o realizeze ,

sunt cei mai aprigi critici ai institutului de la Geneva , și , sau **amenință că o părăsesc** , sau **propun reforma ei** , fățișă sau indirectă , **pentru a înlătura obstacolul unanimității.**
Ce garanții are România că **regula actuală de drept** , în materie de revizuire , **nu va fi schimbată niciodată în dauna ei ?** Ea are două .

Prima o deține din însăși **litera Pactului Socoetății Națiunilor** , care cere , pentru o schimbare a lui , **ratificarea unanimității Membrilor Consiliului Societății Națiunilor** și **ratificarea majorității Membrilor Adunării** .

A doua garanție , România o deține **de la un stat** , membru permanent al Consiliului Societății Națiunilor , care , **prin veto** , ce s-a angajat să opună în caz de nevoie , **a dat caracterul de definitivat regulei actuale de drept în materie de revizuire.**

Prin gestul ce a făcut acest stat , prin **sporirea sentimentului de securitate** ce ne-a dat , el a adâncit și mai mult **dâra de recunoștință** existentă din primul ceas de când sufletul românesc a luat cunoștință de el însuși . **Am numit Franța .**

- **Voci : Trăiască Franța ! (aplauze furtunoase , îndelung repetate ; întreaga Adunare , în picioare , aplaudă)**

Nic.Titulescu / 4 apr.'34 , retro ' iun.'33

▣ Pavăza de drept : Franța

▣ Pactul în patru și revizuirea.

" Cu prilejul negociațiunilor **Pactului în patru** , de acum un an , Marile Puteri urmau să precizeze

ce proceduri noi vor studia cu privire la diferitele articole din Pactul Societății Națiunilor.

La 7 iunie 1933 , România , ca și celelalte state ale Micii Înțelegeri , a obținut de la guvernul republicii o Notă , pe care acesta a remis-o Parlamentului francez împreună cu textul modificat al pactului în patru, și prin care Franța se angajează a nu accepta nici o modificare a actualei proceduri în materie de revizuire , care cere unanimitatea , adică votul nostru .

(**aplauze unanime**) După ce nota afirmă că **Pactul în patru exclude examenul principiului revizuirii** , și prin care **Franța se angajează a nu accepta nici o modificare a actualei proceduri în materie de revizuire** , care cere unanimitatea , adică votul nostru (**apaluze unanime**) [LD : Dă citaul din **Notă** , în această senz, în care se reafirmă regulile cuprinse în art. 19 din Pact]

Cred că am demonstrat cu prisosință existența **pavezei de drept** , menită **să apere granițele noastre de amenințarea revizionistă "**

Nic.Titulescu / 4 apr.'34, retro ' 20-'21

▣ Pavăza morală

▣ Documentația Delegației ungare

▣ Tratatul de la Trianon

[LD : coroborează cu doc. din **fișierul I** privind tratatele]

" **Propaganda maghiară** lasă să se pretindă , prin toate mijloacele ei de acțiune, că **chestiunea fruntariilor Ungariei n-a fost niciodată desbătută în mod serios**, că **Ungaria a fost pusă în fața unui fapt împlinit**, că **Tratatul de la Trianon** este pur și simplu **o poruncă, un dictat** . În consecință , **de aici înainte urmează să fie desbătut procesul care n-a fost judecat la Conferința Păcii . "**

" O atare prezentare a lucrurilor merită , drept cel mai blând calificativ, pe acel că este întemeiat pe **o totală lipsă de memorie** .

Ca semnatar al Tratatului de la Trianon, să-mi fie îngăduit să **o reamprospătez** acolo unde este nevoie. **Afirm că Ungaria s-a prezentat la Conferința Păcii** , cu **un material documentar fără de pereche** și de așa natură , încât cercetarea lui nu poate produce decât **admirația pentru patriotismul celor care l-au adunat** .

Afirm , fără teamă de a fi desmințit, că **nu este un singur argument** , că nu este un singur considerent **întrebuințat de propaganda actuală** , care **să nu fie cuprins în materialul prezentat Conferinței Păcii** .

Documentația maghiară ...

Acest material se găsește în publicarea oficială făcută de Ministerul Ungar al Afacerilor Străine , sub titlul "**Negociațiunile păcii ungare** .

Darea de seamă a Delegației Ungariei de la la Neully sur Seine , din ianurie -martie 1920 . Este vorba de 4 volume groase , format mare, tipărite pe 2 coloane ; primul are 6661 pagini , al doilea 585, al treilea 418 și al patrulea cuprinde hărți în număr mare .

În prefață , se aduce, cu drept cuvânt, **laude muncii Delegației ungare la Conferința de pace și se spune : < Această lucrare este un tezaur unic al științei ungare** .

Niciodată nu a apărut o lucrare similară . Ar fi imposibil să se facă una la fel în viitor .

Este o lucrare standard , izvor constant pentru istoricii viitorului . >

În serviciul acestui material, cu adevărat monumental, s-a trimis ,

sub președinția conelui A.Appony , **o delegație strălucită , compusă din :**

7 comisari generali , printre care și contele Bethlen , contele Paul Telecky ;

8 comisari , printre care miniștrii Walko ,Karoly, etc.

38 de experți , aleși printre cei mai competenți , printre care specialiștii pentru chestiunile românești , pentru Transilvania, , pentru chestiunile croate .

6 consilieri politici , aparținând diverselor partide.

14 secretari , 1 secretar general , 2 secretari ajutori .

Argumentele maghiare ...

" Cum au tras profit acești delegați excepționali din acest material excepțional ? Este interesant de reamintit. Fără să aștepte primirea condițiilor de Pace, pregătite de Puterile aliate și asociate, la 14 ianuarie 1920 , odată cu prezentarea plinelor puteri, **Delegația ungară** a remis Conferinței Păcii **două note**.

Prin cea dintâiu, ea cerea retragerea trupelor românești .

Prin a doua, ea expunea considerațiunile politice, geografice , etnografice și istorice, pentru care cerea să dea prilej poporului ungar și diferitelor naționalități stabilite pe pământul unguresc , de a decide ele, după un schimb de idei și o înțelegere reciprocă, cadrul vieții și rațiunile lor viitoare .

)! "Toate argumentele întrebunțate de contele Bethlen , în conferințele sale din Anglia, se găsesc în această notă. Plebiscitul era cerut de Ungaria , înainte chiar de ai se fi remis proiectul de tractat , adică la 14 ianuarie 1920.

" Condițiunile de pace , elaborate de Marile Puteri, i-au fost remise în adevăr , la 15 ianuarie iar a doua zi, la 16 ianuarie , contele Appony a fost chemat în fața Consiliului Suprem , pentru a expune oral conținutul notelor scrise.

El a conchis din nou cerând plebiscituri, pentru ca populațiunile , iar nu guvernul maghiar , să decidă de soarta lor , conform principiilor wilsoniene."

Notele delegației maghiare ...

"La 12 februarie 1920 , ca răspuns la condițiunile de Pace , **Delegația ungară a prezentat 38 de note forte dezvoltate** , pe toate chestiunile care făceau obiectul tratatutului. **Notele privind chestiunea teritorială și , în special, Transilvania și România sunt cele mai numeroase.** Este intreprins de reaminti titlul unora din ele , pentru a se vedea în ce mod strâns și detaliat au fost conduse negociațiunile :

- Memoriu asupra **autenticității datelor din recensământul unguresc.**
- Memoriu asupra **dezvoltării populației din Ungaria** , de la încetarea dominațiunii turce .
- Memoriu asupra situațiunii agricole a Ungariei , în cazul când ar pierde teritoriile cerute de naționalități .
- **Chestiunea Transilvaniei .**
- **Combaterea românilor cu privire la statistica naționalităților .**
- Observațiunile referitoare la **harta României .**
- **Poate să subziste dominația română în Transilvania ?**
- **Falsitatea spirațiunilor istorice ale românilor, în lumina vechii istorii a Transilvaniei .**
- **Cum a trecut imperiul în mâinile românilor în 1918.**
- Caracterul deosebit al **instituțiunilor din Transilvania și cele din România .**
- **Tabloul sinoptic al drepturilor naționalităților din Ungaria pe vremuri și azi, potrivit adeziunilor Adunării de la Alba Iulia , potrivit situațiunilor reale și potrivit exofgențelor înțelegerii .**
- **Ordonanțele privitoare la drepturile naționalităților din Constituția Transilvaniei , în vigoare de la 1541 la 1867 . etc etc etc**

Tratamentul țărilor succesore...

"**Marile Puteri : Franța ,Anglia, Italia și Statele Unite , au studiat aceste note voluminoase ,prin comisiunile și exp0erții lor.**

Demn de observat este faptul că **din aceste comisiuni de studiu nu a făcut parte nici un reprezentant al țărilor interesate : România, Serbia și Cehoslovacia.**

)! Țările Micii Înțelegeri au fost tratate la Conferința Păcii ca justițiabile . (exclamări)

)! Să nu uităm că Ionl.C. Brătianu , mare prin patriotismul său, mare prin capacitatea lui, dar și mare prin simțul de mândrie națională,

a considerat că aspirațiunile noastre nu au căpătat satisfacțiune integrală și a părăsit Conferința de Pace . (aplauze prelungite și îndelung repetate la PNL)

"Așa fiind , în procesul dintre Mica Înțelegere și Ungaria,

fruntariile noastre au fost arbitrate de Marile Puteri ,

iar în stabilirea hotarelor românești

au jucat un rol covârșitor experții englezi și americani .

" Timp de două luni , conferința a studiat documentația ungară .

La 6 mai, ea a remis **Delegațiunii maghiare un complet de trei acte**, compus dintr-**o scrisoare de trimitere**, din **răspunsul Conferinței** la toate notele Ungariei și din **textul definitiv al Tratatului de pace**.

Citirea acestor documente dovedește cu **câtă scrupulozitate și conștiință au fost examinate toate cererile, toate observațiile și toate obiecțiunile Ungariei.**

Scrisoarea lui Millerand ...

Dar **scrisoarea de trimitere**, semnată de președintele Millerand, trebuie să ne rețină o clipă atenția. Pentru că ea **conține un pasagi** care **dă drept Comisiunilor de Delimitare**, acolo unde aplicarea pe teren ar constata o nedreptate, **să o rectifice** - drept perimat, deoarece Comisiile de Delimitare n-au găsit cu cale să uzeze de el - **!** **se vorbește mereu de făgăduielile făcute Ungariei prin scrisoarea președintelui Millerand !**

" Și aici este foarte instructiv să **împrosopătăm memoria celor interesați**, dând citire câtorva **pasagii din această scrisoare istorică** :

< O stare de lucruri, chiar milenară, nu merită să dăinuiască când ea este recunoscută contrarie justiției. > (apaluze prelungite, strigăte de bravo)

< Delegația ungară trage argument din faptul că condițiile păcii n-au prevăzut nicăeri plebiscitul. Dacă Puterile Aliate și Asociate au considerat inutil de a recurge la o consultare populară de acest fel, ele nu au făcut-o decât după ce au dobândit certitudinea că această consultație, dacă ar fi înconjurată de garanții complete de sinceritate, n-ar da rezultate simțitor deosebite de cele la care le-a condus un studiu minuțios al condițiilor etnografice ale Europei Centrale și ale aspirațiilor naționale. >

< Voința popoarelor s-a exprimat în zilele de octombrie și noiembrie 1918, când Dubla Monarhie s-a năruit și când populațiile s-au unit cu frații lor italieni, români, iugoslavi sau cehoslovaci. > (apaluze prelungite)

< Evenimentele care s-au produs de la această epocă constituie tot atâtea mărturii noi despre sentimentele naționalităților pe vremuri subjugate sub Coroana Sfântului Ștefan. >

< Dispozițiile tardive luate de guvernul ungar, pentru a da satisfacțiune trebuințelor de autonomie a naționalităților, nu pot face iluziuni; ele nu schimbă cu nimic adevărul istoric esențial și anume că lungi ani în șir, toate eforturile politicii maghiare au tins să înăbușe vocea minorităților etnice. > (apaluze prelungite)

Titulescu / concluzii

" **Frontierele actuale ale Europei Centrale sunt rezultatul evoluției de secole a unei idei de justiție.**

Chestiunea frontierelor Europei Centrale constituie un proces sfârșit, iar nu un proces care trebuie să înceapă.

La orice tentativă de actualizare a lui, noi vom răspunde: lucru judecat. (apaluze unanime și prelungite)

Expunerea de azi a d-lui Maniu, plină de grijă pentru definitivă consolidare a operei săvârșită de tractate, este cel mai strălucit plebiscit al Transilvaniei, pentru opinia publică internațională (apaluze unanime și prelungite), căci, prin **glasul celui care a prezidat la actul Unirii, noua provincie își exprimă ferma voință de a rămâne de-a pururi alipită la Patria Mamă**, nu într-un moment de entuziasm, ci **după experiența a 16 ani de viață în comun.** (apaluze unanime și prelungite)

lăta de ce m-am considerat îndrituit a spune că **granițele noastre au, în consemnul unanim al națiunii, o protecție de o valoare morală neprețuită.** "

Nic. Titulescu / 4 apr.'34

▣ Pavăza politică .

▣ Alianțele României

" **A treia protecție a granițelor noastre este de ordin politic.**

Noi am pus **asociația** în slujba intereselor noastre de stat .

" **Am început cu Polonia** , cu care am încheiat **primul tratat de alianță după Unire** .

Aceasta dă legăturilor noastre cu Polonia **o prioritate pe care sentimentele celor două țări nu pot decât să o întărească.**

Adânc pacifice dar și adânc realiste, Polonia și România **și-au acordat acțiunea lor în răsăritul Europei** în chipul cel mai **eficace** pentru **slujirea intereselor generale** , cum și **a intereselor speciale** ale celor două țări.

De asemenea , în marile probleme internaționale , Polonia și România au lucrat în strânsă asociație , și au avut o linie de conduită comună.

" **Întărirea Micei Înțelegeri** realizată prin **semnarea noului statut de organizare** din 16 februarie 1933 , **urmărește același scop.**

Forța de coeziune ce a dat acestor state **obligațiunea lor reciprocă de a nu lua angajamente politice** , unele **fără de consimțământul celorlalte** ,

a putut fi verificată în momente internaționale grele , când interesele noastre comune erau adnc amenințate .

Energia cu care Mica Înțelegere știe să-și apere drepturile , ca și **moderațiunea** cu care știe să și le exercite , **au întărit autoritatea lor morală.**

Mica Înțelegere **este gata să se învoiască** , pentru binele general , **cu toate națiunile** fără distincțiune și **pe toate țărâmurile** , fără excepțiune , **cu condiția ca** toate acordurile să fie făcute **pe baza tratatelor în vigoare** și ca **chestiunea granițelor ei să nu fie ridicată.**

" Considerând că asigurarea granițelor în Europa Centrală a dat cele mai bune roade , în interesul menținerii păcii , România s-a străduit încă de mult

să realizeze un sistem echivalent în regiunea Balcanilor.

Sforțările ei , ca și a celorlalte state balcanice , **au dus la un acord desăvârșit .**

Cu prilejul călătoriei ce am întreprins în octombrie [1933] în Balcani ,

așa cum ministrul de Externe elen a binevoit să arate în Parlamentul Elen ,

am putut discuta de aproape condițiunile acestei înțelegeri și **cădea de acord asupra bazelor ei** (**apaluze**) . **Dorința noastră ar fi fost ca toate statele balcanice să participe la înțelegere .**

Unele din ele având anumite ezitațiuni ,

am procedat la încheierea acordului între Grecia, Turcia, Iugoslavia și România,

permițând Bulgariei și Albaniei să ceară adeziunea lor viitoare , dacă o vor găsi de cuviință.

În **expunerea** ce a făcut acum câteva zile în fața **Sorbonei , d-l Mușanoff** ,

cu multă francheță , **a recunoscut că** , < așa cum este conceput **pactul urmărește**

consolidarea păcii , dar , pe de altă parte , el tinde **să pună un obstacol**

posibilităților prevăzute de Societatea Națiunilor ,

!) a unei rectificări pacifice a tratatelor de pace . >

" **Este riguros exact . Dar revizuirea teritorială** , de ar fi posibilă , **este o facultate** ,

iar nu un comandament , așa că **orice act , care înregistrează renunțarea la revizuire** ,

este nu numai **conform cu litera Pactului Societății Națiunilor** , dar și **cu spiritul lui** ,

care cere disparițiunea cât mai largă a cauzelor de neînțelegere între popoare .

Și diferenețele pe granițe sunt cele mai importante .

" **Bulgaria preferă să păstreze posibilitățile art. 19** , pe care vi le-am expus .

Câtă vreme revizionismul ei este teoretic , și ea nu se dedă la manifestațiuni de natură

de a strica **raporturile de bună vecinătate** și a amenința pacea ,

preferăm **să păstrăm speranța** că putem stabili cu ea **raporturile acelea de prietenie efectivă** ,

pe care le dorim din toată inima .

De altfel , **d-l Mușanoff adaugă** în expunerea sa că **politica Bulgariei** față de cele 4 state

semnate ale **Pactului balcanic** , **rămâne aceeași** și că , **cu România** ,

Bulgaria este pe cale de a regula o întreagă serie de chestiuni pendinte ,

ceea ce va avea de rezultat **să întărească prietenia noastră tradițională.**

" **Aceste declarațiuni sunt cea mai bună dovadă că Pactul Balcanic** ,

semnat la 9 februarie la Atena , **nu a alterat cu nimic rapoarturile cu Bulgaria** ,

așa cum le place unora să afirme , prezentând acest pact

ca un instrument de încercuire a Bulgariei ."

▣ Pavăză politică

▣ Pactul Balcanic.

" **Pactul de Înțelegere Balcanice** este o **operă de realism politic**, care **servește pacea** mult mai eficient **decât** tactatele nelămurite , care se mărginesc a afirma principii generoase ,pe care ai totdeauna greutatea să le reduci la justele lor proporții .

"**În virtutea acestui pact, este considerat ca agresor** orice țară care va fi comis un ct de agresiune prevăzut din **art. 2 din Convențiile de la Londra** din 3 și 4 iulie 1933.

"**Pactul de Înțelegere Balcanică** nu este îndreptat **contra nici unei Puteri.**

Scopul lui este de a **garanta securitatea fruntariilor balcanice , contra oricărei agresiuni,** venind din partea unui stat balcanic.

Totuși, dacă una din Înaltele Părți Contractante , este victima unei agresiuni din partea oricărei Puteri Nebalcanice , și **dacă un stat Balcanic se unește la această agresiune** , fie simultan , fie ulterior, **pactul Înțelegerii Balcanice va produce deplinele plinele lui efecte față de acest stat balcanic.**

Dacă voi adăuga că **obligațiunea de a garanta securitatea frontierelor** este în acțiune de natura pericolului care le amenință , că în acest scop **statele semnatare se vor concerta** asupra măsurilor de luat , în fața eventualităților putând săafecteze interesele lor , și că ele nu pot să asume obligațiuni politice față de un alt stat balcanic, fără consimțământul Părților Contractante , **cred că avem imaginea netă a noului organism internațional creat , perfect conturat, cu funcțiile lui limpede definite, și care vine să se substituie pe harta Europei regiunii zisă a Balcanilor , regiune sinonimă mai înainte cu războiul. (aplauze unanime)**

De altfel, **Înțelegerea Balcanică va avea întruniri periodice** ale miniștrilor Afacerilor străine. **Scopul lor** este de a **promova raporturile economice, comerciale și culturale** între statele balcanice. Ca și Mica Înțelegere, **Înțelegerea Balcanică este o asociație** chemată a-și **verifica ritmic coeziunea** în prezența greutăților vieții de toate zilele , iar nu numai ca alianțele trecute a-și **încearca puterile în momentele de azi. "**

Nic.Titulescu / 4 apr.'34

▣ Pavăză politică .

▣ Convențiile de la Londra ; Pactul Kellog

▣ Relațiile cu URSS

[LD : Cât este "**diplomație**" , cât este **sinceritate**, cât este **simpatie** ... în aprecierile lui Titulescu la adresa URSS, , este iarăși greu de spus.

Că exista o contradicție între propmovarea raporturilor diplomatice și "spaimetele " din interior față de vecinul de la Răsărit , **nu este nici o îndoială ;**

că, din acest p.d.v. , **Titulescu era mai curând acordat la politica Franței , iarăși nu am nici un dubiu ;** că , în perspectiva timpului , **întreaga această construcție titulesciană a căzut ca un castel de cărți de joc, din nefericire istoria a confirmat-o .**

Nu pot decât să iau în considerație ... momentul respectiv, și să mă feresc să cad în extrema cealaltă , a negării bunelor intenții ale diplomației românești.]

"Tabloul înțelegerilor politice cu vecinii noștri , încheiate anul trecut , și acesta nu ar fi complet dacă nu aș vorbi Parlamentului de **acordurile încheiate cu Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste , în iulie 1933.**

" **Așa cum am spus-o în noiembrie 1932,** adică în momentul când perspectivele unui acord erau foarte îndepărtate, am realizat întotdeauna pe deantregul **importanța pentru România a prieteniei mării noastre vecine de la Răsărit.**

" **Sunt fericit să pot constata** că pe urma unei **colaborări începută la Geneva** și continuată la **Londra, am putut încheia cu guvernul URSS , două convențiuni privitoare la neagresiune** , care **servesc interesele păcii**

și respectă în mod scrupulos interesele țării . (aplauze prelungite)

"Ambele convențiuni au un text identic.

Prima este semnată de România ca vecin al URSS .

A doua este semnată de România ca membră a Micii Înțelegeri .

și are o clauză de adezune deschisă celorlalte națiuni.

În prim rând, **se recunoaște formal** prin aceste convențiuni că

Pactul Kellog interzice agresiunea , iar nu numai războiul,

așa precum unii încercau să o susțină înainte.

În al doilea rând, **se definește pentru prima dată noțiunea de agresiune.**

Trabuie să recunosc fără înconjur că **contribuțiunea adusă de guvernul sovietic**

în găsirea definiției agresorului , **este din cele mai importante.**

" Prin Convențiunea de la Londra, Puterile semnatare se angajează

să nu recurgă nu numai la războiul declarat dar nici invaziunea fără declarație de război,

nici la atacul prin forțele terestre, navale sau aeronavelor unui alt stat ,

nici la blocus-ul naval, și se angajează de asemenea **să nu dea sprijin bandelor armate**

pentru **a invada teritoriul altui stat** .

"În al treilea rând, Convențiunile de la Londra constată că sunt făcute

în scopul de a asigura tuturor popoarelor inviolabilitatea teritoriului țărilor lor,

iar părțile semnatare **convin că prin teritoriu**

se înțelege teritoriul pe care o țară îl are azi sub stăpânire.

" În fine , Convențiunile de la Londra nu au limită în timp .

"Fără îndoială că aceste Convențiuni permit să întrevădem cu încredere viitorul raporturilor dintre România și URSS "

N.Titulescu / 4 apr.'34

▣ Răspuns lui Maniu

▣ Asigurarea frontierelor

" Expunând succint **înțelegerile politice** dintre noi și vecinii noștri , cred că **am răspuns cu prisosință celei de a doua întrebări a d-lui Maniu** ,

căci d-sa poate constata că cele hotărâte pentru asigurarea granițelor au fost realizate.

În adevăr, **de când am luat conducerea Departamentului Afacerilor Străine** ,

am acoperit politicește toate granițele țării :

cea din Est , prin Convențiunea cu Uniunea Republicelor Sovietice Socialiste ;

cea din Sud, prin Pactul Balcanic . (**Aplauze unanime , prelungite, îndelung repetate**)

N.Titulescu / 4 apr.'34

▣ Răspuns lui Maniu

▣ Confederația dunăreană ?

[LD : Partidă de dialog cu ipoteze și echivocuri ... pentru că **și unul și altul** au vorbit astfel ;

pentru că **și unul și altul** încercau să-și depășească statutul de exponenți ai unei țări mici,

dependentă de marile puteri , visând la un statut mai important pentru țara lor ;

pentru că , într-un fel sau altul, **și unul și altul** , ocolesc sau nu cunosc profund

atât intențiile Germaniei și Italiei cât și a "marilor aliați" față de ele .

În orice caz, într-o formă " diplomatică" destul de delicată , **argumentele lui Titulescu**

ar fi trebuit să spulbere himera " Confederației" lui Maniu ...]

" Rămâne **a treia chestiune** : ce trebuie făcut pentru **prosperitatea economică**

a statelor din bazinul Dunării ? Și ce **acțiune diplomatică** înțelegem a duce

pentru realizarea unei **confederațiuni sud- est europene** sau cel puțin

a **confederațiunii statelor dunărene** , propusă de dl.Tardieu în 1932 ?

Această întrebare a d-lui Maniu ridică **chestiunea Europei Centrale în întregul ei** .

Voi răspunde , fără să ocolesc nici una din asperitățile ei. "

" Situația actuală a Europei Centrale inspiră îngrijorări serioase și dacă nu se recurge repede la o soluție acceptabilă pentru toți interesații, consecințe grave se pot produce pentru întreaga Europă.

Austria ...

Punctul nevralgic îl constituie **situațiunea Austriei** , dar nu atât din cauza ei, cât din cauza **rivalității de interese ale Marilor Puteri**.

Soluția Anschluss-ului

)! nu este acceptată nici de **Italia** , nici de **Franța** nici de **Mica Înțelegere** .

Soluțiunea unirii Austriei cu Ungaria ,

)! nu este acceptată nici de **Germania** , nici de **Mica Înțelegere** .

Unirea Austriei , Ungariei și a Micii Înțelegeri ,

)! ridică opoziția Germaniei și a Italiei , deoarece , pentru prima , această soluție **ar face Anschluss-ul irealizabil** , iar pentru a doua , această soluție reprezintă **o formă de reînviere inacceptabilă a vechii monarhii austro-ungare** .

Când franc vorbind, aceasta este situația, **ieșirea pentru moment din impas** ,

nu poate fi decât menținerea statului quo ,

dorit de Italia, Franța, Anglia și Mica Înțelegere .

)! Dar , pentru aceasta , este necesar **să se dea Germaniei garanții serioase** **că Austria nu va fi înglobată într-un sistem politic sau economic îndreptat împotriva ei**.

Mica Înțelegere este de părere că **raporturile dintre Austria și Germania** sunt destinate să se îmbunătățească și că

)! a insera Austria într-un sistem anti german ar fi **o încercare care n-ar avea nici o șansă de durată** .

Menținerea independenței Austriei

nu se poate menține **decât** cu această condițiune

și cu garantarea ei politică din partea tuturor statelor interesate .

Colaborare economică ...

" Paralel cu aceasta , **o colaborare economică** , **ca aceea pe care o preconizează dl Maniu** , strânsă, între statele Europei Centrale , **este unica soluțiune** , pentru a îmbunătăți situațiunea bazinului dunărean și a readuce prosperitatea în limitele posibilului .

Suntem gata să facem acțiunea necesară în acest sens , în orice moment "

(**Aplauze unanime , prelungite**)

Trebuie să ne ferim , însă, cu orice chip, **de soluțiuni artificiale** și în special **de împărțire a Europei Centrale în blocuri rivale** .

În acest scop, **acordurile economice** cu privire la Europa Centrală **trebuie să respecte** , **deopotrivă, interesele legitime ale Italiei , Germaniei , Franței și ale Micii Înțelegeri**.

(**Aplauze unanime , prelungite**)

Mica Înțelegere consideră că dezbaterile **Conferinței de la Stresa**

și **ideile de bază ale Memorandum-ului italian** din sept 1933 ,

pot face, în anumite condițiuni, **obiect de negociațiuni utile**, pentru **o intensificare a colaborării economice din Europa Centrală**.

De altfel, evenimentele din ultimul timp, la cari **România a participat activ**, dovedesc acest lucru cu prisosință "

N.Titulescu / - concluzii - 4 apr.'34

▣ **Alianțe politice antirevizioniste**

▣ **Acorduri economice nepolitice**

▣ **Spiritualizarea fruntariilor** .

" **Dacă** juxtapunem **Mica Înțelegere** , ca organism internațional distinct, așa cum o prezintă noul ei statut , și **Înțelegerea Balcanică** - constatăm că **de la Praga la fruntariile Persiei** , s-a organizat **un lanț de state cu acțiuni politică coordonată , bazată pe nerevizuire** , și care **încearcă să-și coordone** , pe cât le stă în putință, **activitățile lor nepolitice.**

(**Aplauze unanime , prelungite**) **Planul Tardieu ...**

Nimic nu poate accelera mai mult acest ritm decât **acordurile economice** .

De aceea, **România a susținut cu toată convingerea Planul Tardieu** .

Nerealizarea lui momentană trebuie să ne oblige să găsim o soluție echivalentă . "

Acordurile economice pot reduce mult din dificultățile politice .

Aplicate pe o scară întinsă , ele pot aduce devalorizarea fruntariilor și, practicate cu bună credință, ele pot aduce completa lor spiritualizare .

În această direcție , acceptăm să mergem.

În cealaltă , adică în direcția revizuirii de fruntarii, pentru a cădea în sistemul suveranității închise, niciodată , căci aceasta este drumul la război. "

N.Titulescu / 4 aprilie

▫ **România = stat nou .**

▫ **Misiunea istorică a României .**

[**LD : în atmosfera de criticism , pesimism și disperare , care cuprinsese societatea Titulescu are un discurs optimist , pozitiv și constructiv.**

Nu cred că , din acest p.d.v. , **doctrina avansată de el** putea deveni **o doctrină consensuală , asumată de toate forțele politice interne.**

În această neconcordanță trebuie căutate cauzele care au dus la evoluțiile ulterioare .

Tot așa de adevărat este că , de la "înălțimea" în care s-a plasat ,

el nu a reușit să priceapă această "temperatură " politică internă,

iar atunci când s-a amestecat ... nu totdeauna a făcut-o cu înțelepciune .]

" Voința Românie este fermă. Nimic nu o poate clinti .

Este vorba despre **lupta pentru progres** , în care **întreaga noastră existență este în joc.**

În această luptă **se ciocnesc astăzi în lume state vechi ,**

pe care le respectăm pentru tradiția de civilizație și competență ce reprezintă ,

și **state noi** , care sunt abia **la originea activității lor internaționale .**

România este printre acestea din urmă.

În lipsurile ce ea înfățișează ,)! departe de a vedea slăbiciuni congenitale ,

care ar împiedica ca eforturile ei să fie încununat de succes,

eu văd, dimpotrivă, în sens invers,

)! tot progresul pe care ea este chemată să-l facă ,

și pe care vârsta fragedă a organizării noastre de stat

nu ne-a îngăduit să-l realizăm încă.

" Și departe de a fi descurajat , ideea misiunii viitoare a țării mă susține în orice clipă.

Ideea misiunii istorice a României , este atât de tare la oamenii noștri politici ,

încât ea singură poate explica puterea lor de rezistență în mijlocul greutăților

și amărăciunilor care întovărășesc sarcina lor. (Aplauze unanime , prelungite)

" Îți înduri soarta și lupți ! Pentru ce ?

Pentru că simți că dacă tu ai să ispășești anume lipsuri ,

tot tu ai și misiunea de a micșora diferența de nivel

dintre țara ta și altele privilegiate , pe vremuri când a ta trăia în asuprire.

)! Străinătatea nu cunoaște puterea pe care o dă Românilor

credința că ei nu și-au spus încă cuvântul în evoluția internațională .

(**Aplauze furtunoase , prelungite , îndelung repetate , strigăte de " bravo")**

" Revizuirea nu este , pentru România, numai amputarea moșiei strămoșești.

Revizuirea este amputarea atribuțiilor istorice ale neamului nostru , tocmai în clipa în care el și-a desăvârșit unitatea.

)! Din nedreptățile istorice suferite de poporul nostru , unii cari au fost ferți de ele, voiesc să deducă privilegii pentru țara lor.

Noi , nu revendicăm ranguri aristocratice în viața internațională ; în schimb, nu vom renunța niciodată la egalitatea cu ceilalți , așa de greu câștigată.

)! Și celor care ne vorbesc astăzi de întoarcerea la trecut pe calea revizuirii , le răspundem : trecutul a fost al vostru , prezentul nu este al nimănui , iar viitorul nu vi-l dăm , căci este cel mai scump bun din câte avem "

(**Aplauze furtunoase , prelungite , îndelung repetate , strigăte de " bravo" ; întreaga Adunare , în picioare , ovaționează)**

(**Titulescu este felicitat călduros de către membrii guvernului)**

----- N.Titulescu / 4 apr.'34 -----

e) **Gh.Brătianu** , replică la răspunsul lui Titulescu : politica externă , 4 apr.'34

(DAD, MO 38 , 4 apr.'34, p. 1616-1618)

[LD : de fapt Gh. Brătianu vrea să arate că **preocuparea lui pentru această problemă este mai veche, este argumentată, și se simte frustrat că lui nu i s-a răspuns , iar astăzi i se răspunde lui Maniu. Argumentele lui sunt interesante , poartă pecetea istoricului care era , și , în orice caz , erau izvorâte dintr-un fierbinte patriotism . Dacă nu era apludat ... se datora numai rupturii de trunchi !]**

Mulțumește lui Iuliu Maniu pentru inițiativa întrebării sale, care a dat Parlamentului Român prilejul unei expuneri largi de politică externă, a cărei nevoie era simțită de multă vreme.

D-sa este răsplătit și de **privilegiul unui răspuns din partea unui ministru titular,**

)! lucru atât de rar în această Cameră .

"**Din vara trecută , când circulau în presa străină anumite zvonuri revizioniste , am depus pe biroul acestei Adunări o întrebare adresată d-lui ministru de externe [-----] Ne fiind atunci sesiune, am primit din partea secretarului general al Ministerului Afacerilor Străine, acest răspuns (21 august) : < Drept răspuns , dl ministru de externe a binevoit să mă însărcineze să vă remit Comunicatul din Praga, din 30 mai 1933, asupra hotărârii Consiliului permanent al Micii Înțelegeri împotriva modificărilor de frontiere. Acest comunicat oficial și solemn dispensează de a da desmințire oricăror știri de presă contrarii . >**

Apoi , în dec.'33 , el a trimis un memoriu [din el va citi pasajii întregi]

lată , însă , că astăzi s-a socotit că acest comunicat solemn și oficial nu mai era suficient.

[-----]

Gh.Brătianu / 4 apr.'34 , retro dec.'33

▣ **Colonizarea din Dobrogea Nouă.**

▣ **Rămâni peste hotare**

[**Din Memoriul lui , dec.'33]**

" În cuprinsul granițelor de astăzi , **noi reprezentăm o realitate etnică,**

o aplicare a principiului naționalităților, care a dat viață Europei noi.

" Nimeni nu contestă , de sigur , că **există minorități importante în lăuntru acestor hotare.**

Dar mai sunt **importante minorități românești peste hotare.**

La răsărit, dincolo de Nistru, a luat ființă în Uniunea Republicelor Sovietice ,

o **Republică Moldovenească .**

La apus, Banatul, pe care Ion ICBrătianu l-a revendicat în întregime, cuprinde și astăzi,

dincolo de hotare , **numeroase sate românești, ca și regiunile de graniță ale Ungariei .**

În **valea Timocului** , și pe tot **malul drept al Dunării,** se vorbește românește de veacuri.

" S-a vorbit despre **colonizarea noastră în Dobrogea Nouă ,**

)! fără să țină seama de două împrejurări fundamentale.

În primul rând, **acest teritoriu** , cuprinzând chiar Varna și Rusciucul, **ne-au fost oferite în 1878** , înainte de constituirea statului bulgar independent, și că **România nu l-a primit pentru a nu-și pierde printr-o tranzacție , dreptul ei asupra Basarabiei de miază zi.** În al doilea loc, în 1913, **elementul românesc din Macedonia** , trecând sub altă stăpânire, era firesc să se dea statutului român puțința de a așeza acest element , **de care se îngrijea din punct de vedere cultural și bisericesc, pe teritoriul său. "**

" **DI ministru de externe** a recunoscut el însuși la Kosice , prin declarațiile făcute presei , la 11 decembrie '33, că **Tratatul de la Trianon a fost o tranzacție** pe care

)! Ion ICBrătianu a refuzat să o semneze deoarece **nu însemna recunoașterea integrală a drepturilor teritoriale ale Națiunii Române.** (aplauze)

)! Noi am făcut păcii generale concesiunea de a nu cere ceea ce e dincolo de hotarul tranzacționat la 1920 ; cu atât mai absurdă este pretențiunea de a discuta dreptul nostru dincoace de aceste margini " (aplauze la PNL-g) [-----]

Gh.Brătianu / 4 apr.'34

▫ Mișcarea antirevizionistă

" Dlor, dar iată cum considerăm că trebuie privită această problemă :

)! nu agitând-o numai în întruniri vehemente de protestare , a căror repetare , până la urmă, riscă să se banalizeze ;

Nu creând , după recenta formulă a d-lui De Jouvenel, o mentalitate de asediați, ci această conștiință permanentă , limpede și liniștită a dreptului nostru ."

(aplauze la PNL-g)

Gh.Brătianu / 4 apr.'34

▫ Imperfecțiunile sistemului nostru de alianțe

[Nu am nici un dubiu că , la această capitol, **judecățile lui GH Brătianu au fost mai realiste, mai lucide, decât ale lui Titulescu .**

Dar , în contingent, european și românesc , Titulescu era ... favoritul .

Numai că **în 1940 , exact aceste puncte vulnerabile au cedat !]**

Împotriva curentului revizionist, s-a ridicat bariera unui **sistem de alianțe** și de **pacte de neagresiune** , asupra cărora am fost lămuriiți în ședința de astăzi. În daț ivoie să fac aici o scurtă examinare .

Rusia Sovietică

"Nu mă voi opri decât puțin la **definiția agresorului de la Londra** , despre care se spune că **ea constituie un progres formal în raporturile noastre cu Uniunea Sovietelor .**

)! Dacă nu mă înșeală amintirea, în toamna trecută , dl Litvinov , trecând la Roma, a declarat acolo că Uniunea Sovietelor nu are cunoștință oficială de tratatele încheiate .[!!!]

)! În al doilea loc, nu este mai puțin adevrat că , dacă în ultimul timp se manifestă către noi, de la răsărit, tendințe de conciliațiune, aceste tendințe se manifestă însă sub presiunea unei îndoite amenințări : una din Extremul Răsărit și alta eda Apus.

)! Și atunci, este locul să ne întrebăm : dacă cumva ar slăbi cleștele acestei îndoite presiuni , s-ar menține pentru noi aceste tendințe de conciliațiune și de apropiere ?

Bulgaria ...

" Trecând la Pactul Balcanic, la tratatul din Atena, de sigur ,

)! dacă nu sunt singur în a constata că lipsa Bulgariei este o lacună regretabilă , voi admite că semnătura Greciei și cu deosebire a Turciei - fără nici o aluzie la Ștefan cel Mare - constituie un folos pentru securitatea noastră în Orintul apropiat ."

Dar vreau să fac o observație de un caracter mai general.

Greutăți economice....

"Alianțele și pactele noastre rămân **formule politice** , **dacă nu le întregim prin întregul lor conținut .** Forma lor poate atinge , de sigur, **perfectiunea condițiilor de caracter politic, juridic sau moral ;**

)! conținutul însă, fondul, îl determină realitățile și aceste realități nu pot fi privite decât sub îndoita latură a intereselor militare și a celor economice .

(aplauze la PNL-g)

" În ce privește latura militară, mi-am impus mai de mult să nu ating această chestiune în dezbaterile publice ale acestei Adunări.

)! Din nenorocire , ea este și aici și peste fruntarii , destul de bine cunoscută .

Mă opresc , însă, asupra punctului de vedere economic.

Polonia ...

"Am mai avut prilejul să semnez în dezbaterile Camerei unele lipsuri cu privire la

)!regimul economic al alianței noastre cu Polonia .

Cehia , Iugoslavia...

)!Asupra unor contraziceri de ordin economic sau monetar în cadrul chiar al Micii Înțelegeri , am vorbit la dezbaterile la Mesaj , și nu mai revin asupra lor.

Ceea ce țin să semnez aici este că lipsa de solitudine pentru producția noastră

- pe care o semnalăm atunci - nu o întâlnim numai în cadrul acestei alianțe, ci

și din partea altor state de care ne leagă trainice legături de amicitie și alianță "

(aplauze la PNL-g)

Franța ...

Iar dacă constatăm acest fapt, că exportul nostru ,

nu este stânjenit numai de lipsa lui de calitate ,

nu este stânjenit numai de defectuoasa lui organizare ,

ci întâmpină imense greutăți prin regimuri diverse de contingentări , de taxe

și de tarife de-a-dreptul prohibitive , atunci este locul să formulăm acest deziderat :

dacă situația economică sau situația politică a țărilor aliate și amice nu îngăduie o ameliorare

a acestor raporturi , atunci să obținem de la ele o înțelegere deplină pentru nevoile

noastre externe, sau, altfel , libertatea de a găsi aiurea deuseuri

pe care ele nu le pot oferi " (aplauze la PNL-g)

Rusia , Iracul ...

" În ce privește Pactul Balcanic, eu vreau să vă semnez numai două aspecte.

una din acestea, este exportul nostru petrolifer.

În ultimul timp, în statele din Balcani, ca și în tot orientul apropiat,

)!suntem concurați la fiecare pas de exportul sovietic .

)! Nu va trece decât puțină vreme și vom fi complet înlăturați

de produsele petrolifere ale Iracului care vor inunda toate ținuturile Mediteranei orientale, prin dubla conductă de la Haifa și Tripoli .

Schimb de populație.... ..

" În al doilea rând, fiind vorba de înțelegeri balcanice, noi ne amintim că

între statele balcanice au intervenit , cu deosebire după Tratatul de Laussane ,

o serie de convenții pentru schimburi de populație .

Această problemă consider că , pentru noi, este de o importanță capitală.

Ea trebuie să constituie mijlocul de a aduce și a așeza în țară ,

acele elemente răzlețe ale românilor din Balcani , cu deosebire din Macedonia,

)!care altfel riscă să-și piardă până și conștiința etnică,

sub afluxul tot mai constant al imigrării grecești din Asia Mică ." (aplauze la PNL-g)

Gh.Brătianu / 4 apr.'34

▣ Sistemul de alianțe românești - concluzii

"Vreau să închei scurtele mele observații prin această încheiere :

țara noastră face parte din trei sisteme , din trei blocuri de alianțe :

de o parte, Mica Înțelegere , orientată spre centrul Europei ;

de altă parte, Pactul Balcanic , spre sud -estul continentului ,

și , în sfârșit, spre răsărit și miez -noapte , sistemul polon și al statelor baltice .

De sigur, prin situația ei geografică ,

țara noastră ar putea fi un admirabil element de legătură , dacă alianțele ei

ar cuprinde, pe lângă formula politică, și întregul ei conținut militar și economic.

)! Altfel , ele riscă să rămână simple documente diplomatice "

[-----]

" **Deci - și aceasta este concluzia** la care vreau să mă opresc -
nu înțelesul și direcția alianțelor noastre sunt de criticat sau de modificat,
dar trebuie adâncit și precizat conținutul lor " (**apaluze la PNL-g**)

Aceste alianțe nu trebuie să fie numai compatibile cu interesele politice al momentului,
ele trebuie să fie compatibile cu condițiile permanente ale economiei și vieții
naționale " (**apaluze**)

Gh.Brătianu / 4 apr.'34

Finis dezbateră de politică externă / 4 aprilie 1934

19.) Mihai Antonescu :Situția internațională a României,

conferință la Fundația " Carnegie " - 6 apr.'34

("Universul " , 5 apr.'34)

Cercul universitar de studii internaționale de sub **auspiciile fundației Carnegie** ,
își ține ședința la Academia Comercială (Piața Romană)

La ordinea zilei, **comunicarea d-lui Mihail Antonescu** , conferențiar universitar ,
despre : **"Situția internațională a României "**

Vezi fișierul următor .